

המכתה

לְסֵפֶר הַקְּדוֹשׁ

לְקוּטֵי מוֹהַר"ן

עַל הַתּוֹרָה וּמוֹעֲדֵי הַשָּׁנָה

עִם לְקוּטֵי הַתּוֹפְלוֹת

ג' ליון 181

פְּרֻשֵׁת פִּי תְּבוּא תִּשְׁב"ב

◀ סְלִיחוֹת וְשִׁלְש־עֶשְׂרֵה מִדּוֹת ▶

הוצאות הגליון נתנדב
ע"י אנ"ש היקרים

הרה"ח
ר' אפרים איל פעפער
שליט"א

לע"נ זקנו
ר' מרדכי
ב"ר אברהם ז"ל
נלב"ע כ"ד אלול תשד"מ
תנצב"ה

לרפואת
מלכה בת ברכה אסתר
לרפואה שלימה בקרוב

האזרה
האודות

רבינו נחמן מברסלב
זיע"א

לְחִיּוֹרַת
בְּאוֹר הַפְּרָשָׁה

עִם הַתּוֹרָה
דְּעִתִּיקָא סְתִימָא

דְּעִתִּידָא
לְאַתְגָּלִיָּא
לְעִתִּיד־לְבָא

יו"ל בעז"ה ע"י
מכון אור האורות
רבינו נחמן מברסלב זיע"א
052.763.1800
B48148@gmail.com

פְּרֻשַׁת כִּי תבוא

"פְּרֻשַׁת בְּפוּרִים" (דְּבָרִים כו, א"י)

א.

(ספֿר־הַמִּדּוֹת, עֲנִינֵי בְּפוּרִים)

[א] מִי שֶׁאֵין לוֹ 'בְּרִיזְכָר', יִרְגִיל אֶת־עַצְמוֹ לְהֵבִיא מִתְנֻנּוֹת לְתַלְמִידֵי־חֻכְמִים, וְיֵאמַר פְּרֻשָּׁה שֶׁל 'בְּפוּרִים' (דְּבָרִים כו, א"י) (בְּנִים ח"ב יט).

[ב] הַמְבִיא דוֹרוֹן לְתַלְמִיד־חֻכְמִים, כָּאֵלוֹ מִקְרִיב בְּפוּרִים (צְדִיק סז).

וְעַקֵּר בְּנִינָה וְשִׁלְמוֹת שֶׁל 'לְשׁוֹן־הַקֹּדֶשׁ' - אֵינּוּ אֶלָּא עַל־יְדֵי שְׁמִפְּלִין הָרַע שֶׁל הַתְּרַגּוּם, וּמַעְלִין ה'טוֹב שֶׁבַּתְּרַגּוּם, לְ'לְשׁוֹן־הַקֹּדֶשׁ' - שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה נִשְׁלַם לְשׁוֹן־הַקֹּדֶשׁ.

וְלִכְּבֹן הָאֲרָמִי, שֶׁהוּא "אֲרָמִי אֶבֶד אָבִי" הַנִּזְכָּר - רָצָה לִינַק מִהַקֹּדֶשׁ עַל־יְדֵי הַתְּרַגּוּם, וְעַל־כֵּן קָרָא לוֹ (בְּרֵאשִׁית ל"א, מ"ז): "יִגַּר שְׂהִדוּתָא". וְיַעֲקֹב הָיָה מַעֲלָה אֶת הַתְּרַגּוּם לְ'לְשׁוֹן־הַקֹּדֶשׁ', וְעַל־כֵּן קָרָא לוֹ (שם): "גִּלְעָד", בְּ'לְשׁוֹן־הַקֹּדֶשׁ'.

וְזֶה סוּד מַה שֶׁאֲמַרו רַז"ל (סְנֵהֲדִין ל"ח): "אָדָם־הֶרְאֵשׁוֹן מִשׁוּד בְּעַרְלָתוֹ הֵיחָא. אָדָם־הֶרְאֵשׁוֹן בְּלִשׁוֹן אֲרָמִית סִפֵּר".

וְהֵבִין מֵאֵד: כִּי עַל־יְדֵי לְשׁוֹן אֲרָמִית, שֶׁהוּא לְשׁוֹן 'תְּרַגּוּם' - מְשַׁכָּה וְנִנְקָה הָעַרְלָה, שֶׁהוּא יְרַע־הַפּוֹלָל, מִ'לְשׁוֹן־הַקֹּדֶשׁ, מִ'בְּרִית־קֹדֶשׁ'. כִּי עַקֵּר 'פְּגָם־הַבְּרִית', יְרַע הַפּוֹלָל, בְּחִינַת לְשׁוֹנוֹת הָעַמִּים, יִנְיַקְתֶּם עַל־יְדֵי לְשׁוֹן 'תְּרַגּוּם'.

וְזֶהוּ: "אָדָם הֶרְאֵשׁוֹן מִשׁוּד בְּעַרְלָתוֹ הֵיחָא. אָדָם הֶרְאֵשׁוֹן בְּלִשׁוֹן אֲרָמִית סִפֵּר". כִּי הָא בְּהָא תִּלְיָא, כִּי עַקֵּר 'פְּגָם־הַבְּרִית', נִמְשָׁךְ עַל־יְדֵי לְשׁוֹן אֲרָמִית, שֶׁהוּא לְשׁוֹן 'תְּרַגּוּם', כִּי שֶׁאֵין מַעְלִין אוֹתוֹ לְ'לְשׁוֹן־הַקֹּדֶשׁ'.

ד.

(ח"א סו, ד)

צְרִיךְ לְרֹאוֹת לְהוֹצִיא הַדְּבוּר בְּשִׁלְמוֹת, בְּחִינַת (צְפַנְיָה ג, ט): "שְׂפָה בְּרוּרָה". כִּי

"וּבֵאתָ אֶל הַפֶּהן וְכו' וְאָמַרְתָּ אֵלָיו" (דְּבָרִים כו, ג)
 "שֶׁאֵינְךָ כְּפִי טוֹבָה" (רש"י: סְפָרִי)
 - עֲנִין 'הַפֶּרֶת הַטוֹב' -

ב.

(ספֿר־הַמִּדּוֹת, תְּפִלָּה סב)

אֲסוּר לְאָדָם שִׁיחֶיהָ 'כְּפִי טוֹבָה', בֵּין לְיִשְׂרָאֵל בֵּין לְגוֹי.

"אֲרָמִי אֶבֶד אָבִי, וַיֵּרֶד מִצְרַיִמָה" (דְּבָרִים כו, ה)

ג.

(ח"א יט, ד)

עַקֵּר תְּגַבֵּרֶת הַקְּלָפָה, אֵינּוּ אֶלָּא עַל־יְדֵי לְשׁוֹן 'תְּרַגּוּם', בְּבַחֲיַת (דְּבָרִים כו, ה): "אֲרָמִי אֶבֶד אָבִי", וּבְבַחֲיַת (בַּמִּדְבָּר כג, ז): "מִן אָרֶם יִנְחֵנִי בְּלֶקֶךְ", שֶׁהוּא לְשׁוֹן 'תְּרַגּוּם', לְשׁוֹן אֲרָמִי - שֶׁדָּרָךְ שָׁם מִתְעוֹרְרִים לִינַק מִהַקֹּדֶשׁ.

לפעמים נתחבין אותיות הדבור ב'מצר-
הגרון, ואי-אפשר להוציא הדבור בשלמות,
בחינות מה שקורין בלשון אשכנז:
"היזעריק" [צרוך. ראש-השנה כז:].

וצריך לראות להוציא הדבור מ'מצר-
הגרון, שיוכל לדבר בשלמות,
דהינו להמשיך נקודות אל האותיות, כי בלא
נקודות אי-אפשר לדבר שום אות.

ועל-ידי החשק והכסופין שהושקים
להוציא מכח אל הפעל המצוה
או הדבר שבקדשה - על-ידי-זה ממשיך
נקודות אל אותיות הדבור - שיוכל להוציא
בשלמות, מ'מצר-הגרון, הדבור שיקרא
ויצעק להשם-יתברך הרבה.

עד שיוציא הדבר שבקדשה מכח אל
הפעל, וישבר ויבטל כל המניעות
ואנסים שלא באו רק בשביל החשק.

וזה בחינת (דברים כו, ה): "וירד מצרימה -
אנוס על פי הדבור" (הגדה של פסח) -
שכשהדבור יורד ב'מצר-הגרון, שזה בחינת
'גלות מצרים' - אזי הוא "אנוס על פי
הדבור" - הינו: שיש לו 'אנס' ומניעה,
על-ידי שאין נקודות להאותיות, ואינו יכול
להוציאו מ'מצר הגרון, שמזה באין כל
המניעות ואנסין - שעל-ידי שאין הדבור
בשלמות, על-ידי-זה הוא 'אנוס'.

קול', בבחינת: "וישמע את קולנו" (במדבר כ,
טז; דברים כו, ז).

ובשביל-זה נקראת בשם "הגדה" -
להורות על 'תקון-הברית',
בבחינת (שם ד, יג): "ויגד לכם את בריתו".

"השקיפה ממעון קדשך" (דברים כו, טו)

ו.

(ח"א רלד)

'ארץ-ישראל', הוא כלליות הקדשה
שבכל הקדשות, כי שם
כל העשר קדשות, ועל-כן נאמר בארץ-
ישראל, (דברים יא, יב): "תמיד עיני ה' אלקיה
בה", כי שם הוא רק 'השגחה', בבחינת (שם כו,
טו): "השקיפה ממעון קדשך".

ודע: שיש שם, שכשרוצין לעשות
'מלך', משתמשין בזה השם, והשם
הוא 'קמ"ה' - ראשי-תבות: "השקיפה
מ'מעון קדשך". וזה בחינת (דניאל ב, כא):
"מהעדה מלכין ומ'הקם מלכין". וזה
שנאמר ביוסף (בראשית לו, ז): "והנה קמ"ה'
אלמתי".

"היום הזה ה' אלקיה מצוה" (דברים כו, טז)

בכל יום יהיו בעיניך חדשים, כאלו בו ביום
נצטווית עליהם. (רש"י)
מהו "היום הזה ה' אלקיה"? וכי עד עכשו לא צנה
הקדוש-ברוך-הוא את ישראל, והלא אותה שנה
שנת ארבעים היתה וכו' - אלא כך אמר משה
לישראל: בכל יום יהא התורה חביבה עליכם,
כאלו "היום הזה" קבלתם אותה מהר סיני.
(תנחומא תבוא א)

**"ונצעק אל ה' אלקי אבותינו,
וישמע ה' את קולנו" (דברים כו, ז)**

ה.

(ח"א כ, י)

בשביל-זה אומרים ה'הגדה' בקול-רם,
כי ה'גאלה' היתה על-ידי

ז.

(לקוטי־הלכות, השַׁבְּמַת־הַבְּקָר ג, ה)

בְּכָל יום ויום בבקר, צריכין להתחיל לעסק בעבודת־השם מחדש, בבחינת (איכה ג, כג): "חֲדָשִׁים לַבְּקָרִים" וכו', כֹּלוּ כֹּל הַיּוֹם הַתְּחִיל עֲדִין מַעֲוֹלָם כֻּלָּל.

וּכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (ספרי, על דְּבָרִים ו, ז): "אֲשֶׁר אָנֹכִי מִצִּוְתָהּ הַיּוֹם", **בְּכָל** יום ויום יהיו בעיניך כחדשים". וכן דרשו על פסוק (דְּבָרִים כז, ט): "הַסַּפֵּת וְשָׁמַע יִשְׂרָאֵל הַיּוֹם הַזֶּה נִהְיִיתָ לְעַם" וכו', "שֶׁבְּכָל יוֹם יִהְיֶה דוֹמָה בְּעֵינֶיךָ כֹּל הַיּוֹם בָּאתָ עִמּוֹ בְּבְרִית" (רש"י שם; בְּרָכוֹת סג:). נִמְצָא: שֶׁבְּכָל יוֹם צָרִיכִין לְהִתְחִיל מִחֻדָּשׁ.

ח.

(לקוטי־הלכות, תפלין ה, ה)

רְאִיתִי וְשָׁמַעְתִּי מִפִּי רַבֵּנוּ ז"ל בְּעַצְמוֹ כִּמְהַר פְּעָמִים: שֶׁהָיָה חַי חַיּוֹת חֻדָּשׁ בְּכָל פֶּעַם, כְּאֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי מִפִּי רַבֵּנוּ בְּפֶה פְּעָמִים שֶׁאָמַר: "אֲנִי חַיִּיתִי הַיּוֹם חַיִּים, שֶׁלֹּא חַיִּיתִי מַעֲוֹלָם חַיִּים כֹּל הַיּוֹם" (תִּימְוֵה־ר"ן ח).

וְכֵן שָׁמַעְתִּי עוֹד פְּעָמִים אַחֲרַיִם, שֶׁדָּבַר הַרְבֵּה מִעֲנִין ה'חַיִּים': "שֶׁהַכֹּל נִקְרָא חַיִּים אֲצֵל הָעוֹלָם וְכוּ', וְגַם בְּעֵינֵי חַיִּי צַעַר יֵשׁ חַלּוּקִים הַרְבֵּה וְכוּ'", עֵינֵי־שֵׁם בְּהַשְׁיָחוֹת (שם; וּבְשִׁיחוֹת־הַר"ן שח), אֲבָל בְּאֵמַת עֵקֶר הַחַיִּים, הוּא חַיִּים אַרְפִּים אֲמַתִּיִּים וְכוּ'.

כִּי זֶה עֵקֶר הַחַיִּים: כְּשִׁמְתָּ חֵילִין לְעַבֵּד אֶת הַשֵּׁם בְּכָל פֶּעַם מִחֻדָּשׁ, כֹּל הַיּוֹם הַתְּחִיל עֲדִין בְּעִבּוּדְתוֹ כֻּלָּל. וְכֵמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים ו, ז): "אֲשֶׁר אָנֹכִי מִצִּוְתָהּ הַיּוֹם", וְדָרְשׁוּ רַז"ל (ספרי שם): "בְּכָל יוֹם יִהְיוּ בְּעֵינֶיךָ כְּחֻדָּשִׁים, שֶׁלֹּא יִהְיוּ בְּעֵינֶיךָ כְּדִיּוּטְנָמָא יִשְׁנָה שֶׁאֵין אָדָם סוֹפְנָה, אֲלֵא בְּכָל יוֹם יִהְיוּ כְּחֻדָּשִׁים".

וְכֵמוֹ שֶׁכָּתוּב (שם כז, ט): "הַסַּפֵּת וְשָׁמַע יִשְׂרָאֵל, הַיּוֹם הַזֶּה נִהְיִיתָ לְעַם לְה' אֱלֹהֶיךָ", וְדָרְשׁוּ רַז"ל (בְּרָכוֹת סג: הוֹבָא בְּפִרוּשׁ רש"י): "בְּכָל יוֹם יִהְיוּ בְּעֵינֶיךָ, כֹּל הַיּוֹם נִכְנַסְתָּ עִמּוֹ בְּבְרִית".

וְכֵמוֹ שֶׁרְאִיתִי מִרַבֵּנוּ ז"ל פְּעָמִים אֵין מִסְפָּר: שֶׁאֶף־עַל־פִּי שֶׁבִּשְׁעָה הַקּוֹדֶמֶת הַתְּפָאֵר עֲצָמוֹ בְּגִדּוּלוֹת וְנוֹרָאוֹת, וְגָלָה תוֹרָה נִפְלְאָה אֲשֶׁר לֹא נִשְׁמַע כְּזֹאת, כְּדָרְכּוֹ. וְאַחֲרֵיכֵן בִּשְׁעָה שֶׁאַחֲרֶיהָ, רָאִינוּ אוֹתוֹ שְׂרוּי בְּצַעַר גָּדוֹל. וְכִמְהַר פְּעָמִים פִּרְשׁ צַעֲרוֹ וְשִׁיחָתוֹ לְפָנֵינוּ מִעֵמֶק הַלֵּב: "שֶׁהוּא מִצְטַעַר מְאֹד, אֵיךְ זוֹכִין לְהִיּוֹת יְהוּדִי"? כְּמִי שֶׁלֹּא הָרִיחַ מַעֲוֹלָם רִיחַ עִבּוּד־הַשֵּׁם.

וְכֵמוֹ שֶׁלֹּא רָאָה זֹאת, אֵי־אֶפְשָׁר לְצַיֵּר לוֹ בְּכַתֵּב עֲנִין זֶה, וְכִבְר מְבֹאֵר מְזֵה מַעַט בְּשִׁבְחֵי הַנְּדָפְסִים (שִׁבְחֵי־הַר"ן לג; ועוד).

וּבְכָל־פֶּעַם הָיָה רָגִיל לֹאמֹר: "שֶׁעַכְשָׁיו אֵינוֹ יוֹדֵעַ כֹּל, כֹּל כֹּל לֹא" וכו'. אֶף־עַל־פִּי שֶׁבִּשְׁעָה הַקּוֹדֶמֶת גָּלָה מֵהַשְּׂגָלָה, וְהַתְּפָאֵר שֶׁהַשֵּׁיג מֵהַשְּׂגָלָה מֵהַשְּׂגָלָה שֶׁאֵי־אֶפְשָׁר לְגַלּוֹת - אֶף־עַל־פִּי־כֵן תִּכְרַח אַחֲרֵיכֵן הָיָה אֹמֵר: "שֶׁאֵינוֹ יוֹדֵעַ כֹּל".

הַכֹּלֵל: שֶׁמַּעֲוֹלָם לֹא עָמַד עַל מַדְרָגָה אַחַת, רַק הָיָה הוֹלֵךְ בְּזִרְיוֹת בְּכָל פֶּעַם מַדְרָגָא לְדַרְגָּא, בְּרוּם מַדְרָגוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת וְהַגְּבוּהוֹת. וְאֶפְלוּ כְּשֶׁהִגִּיעַ לְמָה שֶׁהִגִּיעַ וְכוּ', עֲדִין לֹא נִתְקַרְרָה דַּעְתּוֹ בְּזֵה וְכוּ'. וְאֵין לְהֶאֱרִיךְ בְּזֵה כֹּל, וְיִתְבָּאֵר בְּמָקוֹם־אַחֵר (תִּימְוֵה־ר"ן סז, קע).

וְזֶה עֵקֶר הַחַיּוֹת בְּאֵמַת: כְּשֶׁזּוֹכִין לְהִתְחִיל בְּכָל פֶּעַם מִחֻדָּשׁ בְּעִבּוּד־הַשֵּׁם, שֶׁהוּא עֵקֶר הַחַיִּים בְּאֵמַת, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים ל, ב): "כִּי הוּא חַיִּיךָ".

וְהַעֲקֹר עֲבוֹדַת־הַשֵּׁם: שִׁיְהִיָּה עֲבוֹדָתוֹ בְּכָל פֶּעַם מִחֻדָּשׁ, וְלֹא יִפֹּל לְזִקְנָה שֶׁל הַסְטֵרֵא־אֲחֵרָא, שֶׁלֹּא תִזְקַן עֲבוֹדָתוֹ אֲצִלּוֹ חֲסִידֵי שְׁלוֹם, וְכִמּוֹ שֶׁהִזְהִיר רַבֵּנוּ ז"ל עַל־זֶה וְאָמַר (שיחות-הַר"ן נא): "שָׂאִסוּר לְהִיּוֹת זָקֵן, הֵן צָדִיק זָקֵן, הֵן חָסִיד זָקֵן - זָקֵן אֵינוֹ טוֹב" וכו'.

הֵינּוּ: פִּי צָרִיכִים לְהִתְחִיל בְּכָל פֶּעַם מִחֻדָּשׁ, לְחִיּוֹת חִיּוֹת חֹדֶשׁ דִּקְדוּשָׁה, לְחֻדָּשׁ פְּנֹשֶׁר יָמָיו - לְהִתְחִיל בְּעֲבוֹדָתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל פֶּעַם מִחֻדָּשׁ, וְלֹא יִפֹּל לְזִקְנָה דִּסְטֵרֵא־אֲחֵרָא, שֶׁלֹּא תִהְיֶה עֲבוֹדָתוֹ בְּעֵינָיו כִּישְׁנָה, אֲלֵא חֹדֶשׁ מִמָּשׁ, כָּאֵלּוּ לֹא הִתְחִיל מֵעוֹלָם כָּלל וְכוּ' וְכוּ'.

כִּי בְּאֵמַת וְכוּ' - לְפִי חֲדוּשׁ מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית שֶׁבְּכָל יוֹם, עֲדִין לֹא הִתְחִיל כָּלל, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עוֹשֶׂה חֲדָשׁוֹת בְּכָל עֵת, כִּמּוֹ שְׂאוּמְרִים (בְּרַכַּת יוֹצֵר): "וּבְטוֹבוֹ מִחֻדָּשׁ בְּכָל יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית". וְאֵין יוֹם דּוֹמָה לְחֵבְרוֹ, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ מִחֻדָּשׁ נִפְלְאוֹת חֲדָשׁוֹת בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה.

וְכַמְבֹאֵר בְּכַתְבֵי־הָאֲרִיז"ל (עֲצֵר־חַיִּים א, ה): "שְׂאִין יוֹם דּוֹמָה לְחֵבְרוֹ וְאֵין שָׁעָה דּוֹמָה לְחֵבְרָתָהּ, וּבְכָל רִגַע וְרִגַע נִשְׁתַּנֵּים עֲלִית הָעוֹלָמוֹת וְסֻדְרָן וּמַעֲמָדָן וְהַנְהַגָתָם בְּשָׁנוּיִים נִפְלְאִים וְנוֹרָאִים עַד אֵין חֶקֶר". וְכָל הַמְשַׁכַּת חִיּוֹתָם, הוּא כְּפִי עֲבוֹדַת הָאָדָם בְּעוֹלָם־הַזֶּה, שֶׁבוֹ תְלוּי הַכֹּל מֵרֹאשׁ וְעַד סוּף.

וְעַל־כֵּן צָרִיךְ בְּכָל פֶּעַם לְעַבֵּד אֶת הַשֵּׁם־ יִתְבָּרַךְ מִחֻדָּשׁ, כְּפִי חֲדוּשׁ מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית שֶׁבְּכָל הָעוֹלָמוֹת שֶׁצָרִיכִין עֲכָשָׂיו, וְכְּפִי הַתְּגַלּוֹת גְּדֻלַּת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שֶׁצָרִיכִין לְגַלּוֹת עֲכָשָׂיו.

כִּי "יוֹם לְיוֹם יַבִּיעַ אוֹמֵר וְלִלְכָה לְלִילְכָה יַחְוֶה דָּעַת" (תַּחֲלִים יט, ג) - שֶׁבְּכָל יוֹם וּבְכָל לִילְכָה וּבְכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה, נִתְגַּלָּה גְּדֻלַּתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּדֶרֶךְ הַכְּרָה וַיִּדְעָה חֲדָשָׁה שֶׁלֹּא הָיָה מֵעוֹלָם, וְעַל־כֵּן צָרִיכִין לְהִתְחִיל בְּכָל פֶּעַם בְּעֲבוֹדָתוֹ מִחֻדָּשׁ, בְּבַחֲיַנַּת: "בְּכָל יוֹם יִהְיוּ בְּעֵינֶיךָ כַּחֲדָשִׁים". (עֵינֵן בַּפְּנִים בְּאַרְיֵכוֹת).

ט.

(לְקוּוֹטֵי־הַלְכוֹת, קְרִיאַת־הַתּוֹרָה, יד־יז־כה)

עֲקֹר הַדְּבָר: שֶׁנִּתְעוֹרַר בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת וְעַתָּה, שִׁיְהִיו דְּבָרֵי תּוֹרָה חֲדָשִׁים אֲצִלָּנוּ בְּכָל יוֹם, כָּאֵלּוּ הַיּוֹם נִתְּנָה, שֶׁבְּשִׁבִיל זֶה נִתְּנָה הַתּוֹרָה מִתְחִלָּה בְּסִינַי.

כִּמּוֹ שֶׁפִּרְשׁ רַש"י עַל פְּסוּק (שְׁמוֹת יט, א): "בַּיּוֹם הַזֶּה בָּאוּ מִדְּבַר סִינַי", שֶׁנֶּאֱמַר "הַזֶּה" וְכוּ' - "שִׁיְהִיו דְּבָרֵי תּוֹרָה חֲדָשִׁים עֲלֶיךָ כָּאֵלּוּ הַיּוֹם נִתְּנָה".

וְכֵן מְבֹאֵר בְּדְבָרֵי רַז"ל בְּמִקּוֹמוֹת הַרְבֵּה מְאֹד, כִּמּוֹ שֶׁפִּרְשׁ רַש"י עַל פְּסוּק (דְּבָרִים ג, ו): "אֲשֶׁר אֲנֹכִי מְצֹנֶה הַיּוֹם" - "בְּכָל יוֹם יִהְיוּ בְּעֵינֶיךָ כַּחֲדָשִׁים". וְכֵן הַרְבֵּה.

הַכָּלָל: שֶׁכָּל מִי שֶׁרוֹצֵה לְחוּם עַל־עַצְמוֹ, וְלִחְשֵׁב עַל תְּכַלִּיתוֹ הַנִּצְחִי - כָּל תִּקְנָתוֹ: שֶׁאֵיךְ שֶׁהוּא אֵיךְ שֶׁהוּא, יִהְיֶה בְּעֵינֵי עַצְמוֹ בְּכָל יוֹם וְיוֹם, כְּבִרְיָה חֲדָשָׁה מִמָּשׁ.

וְכִמּוֹ שֶׁמְבֹאֵר בְּשִׁלְחוֹן־עֲרוּךְ וּבַפּוֹסְקִים (אַרְחֵי־חַיִּים סִימָן מו) לְעֵנִין כָּל 'בְּרִכוֹת־הַשַּׁחַר' שֶׁמְבָרְכִין בְּכָל יוֹם - "שֶׁכֵּלֶם הֵם בְּשִׁבִיל שֶׁנַּעֲשֶׂה כְּבִרְיָה חֲדָשָׁה" - כִּמּוֹ שֶׁמְבָרְכִין: "הַמְּחַזֵּיר גִּשְׁמוֹת לַפְּגָרִים מֵתִים" וְכוּ', וְכֵן "שֶׁלֹּא עֲשֵׂנִי גוֹי" וְכוּ', וְכֵן: "הַנּוֹתֵן לִיעָף כַּח", שֶׁנֶּאֱמַר עַל 'הַתְּחַדְּשׁוֹת־הַנִּשְׁמָח' שֶׁהוּא ה'שֶׁכָּל' וְכוּ'.

ועל-כן איך שהוא, צריך שתהיה העבודה שעוסק בכל יום חדשה אצלו לגמרי - כי כל אחד מישראל איך שהוא כל זמן ששם ישראל נקרא עליו, הוא עושה במה מצות בכל יום, כי מניח ציצית ותפלין, ואומר ברפת השחר וקריאת-שמע ותפלה, והרבה אומרים תהלים ולומדים תורה מעט או הרבה.

אך העקר: שיראה לישוב דעתו בכל יום, שזה היום שעומד בו, עדין לא היה בעולם, וכן לא יהיה עוד יום הזה בעולם, והעבודה להשם-יתברך שצריכין בזה היום, היא חדשה לגמרי, ורק האדם שעומד באותו היום באותו הדור צריך לעסוק בזה, וכמו שכתוב ב'שערי-ציון' (השי"ד ליום ו): "כי עליך נפל חובת היום".

ואפלו אם יודע בעצמו שמעשיו מקלקלין הרבה וכו', וכבר נכשל במעשיו פעמים אין מספר - אף-על-פי-כן זה היום הוא חדש לגמרי, ויכול גם ממקומו שהוא שם להגדיל ולקדש שמו יתברך וכו'.

אפלו הגרוע-שבגרועים - מאחר שעתה בונתו לשמים, ורוצה עתה להניח טלית ותפלין ולהתפלל וכו' - שבודאי הוא מגידל ומקדש שמו יתברך מחדש כפי אותו היום, שזאת העבודה אינו יכול להשלים שום מלאך ושרף וכו'. ואפלו נשמות קדושות של ישראל שבגן-עדן העליון אינם יכולים להשלים העבודה הזאת.

כי "לא המתים יהללו יה" וכו' (תהלים קטו, יז), כי "במתים חפשי" כתיב (שם פח, ו), וכמו שאמר חזקיהו (ישעיה לח, יט): "חי חי הוא יודך כמוני היום, אב לבנים יודיע אל אמתך", "כמוני היום" דיקא - הינו: 'כמו

שאני היום באיזה מדרגה פחותה, מאחר שאני חי, אני דיקא צריך להודות לך וכו'.

וצריך האדם לסלק מדעתו, בכל יום ובכל פעם, כל מה שעבר עליו עד אותו היום ואותו השעה, ולא יעלה אצלו בחשבון כלל, באלו לא התחיל עדין מעולם כלל.

כי אם תשכיל ותבין בענין הירידות והנפילות שעוברין על כל אחד - עקר נפילתו בדעתו של כל אחד הוא: מחמת שנדמה לו בדעתו, שכבר נסה את-עצמו והתחיל קצת בעבודת-השם ונפל מזה, ואחר-כך התחזק להתחיל עוד, ונפל עוד הפעם, וכן היה כמה פעמים.

על-כן מסיתו הבעל-דבר, ליאש את-עצמו חסו-ושלום לגמרי, ואומר לו בלבו: "הלא אתה רואה כי אפס תקנה" וכו' - בידיע פליזה למי שעוסק בלמוד הקדוש הזה של התקרבות בגני-הנעורים לעבודת-השם-יתברך.

אבל מי שזוכה להתחבר לחברים בשרים ואמתיים תמיד - עד שיזכה לקבל ולקבע בלבו עצה הקדושה הנ"ל - לשבח בכל פעם כל מה שעבר עליו, אף-על-פי שכבר התחיל אלפים ורבבות פעמים בלי מספר, רק עתה יתחיל מחדש להכין ולהזמין את עצמו בכל מה שיכול, הן לצעק אל השם מעמק הלב כמו שצריך עתה באותה שעה, הן להתחיל ללמוד ולהתפלל ולעסוק במצות, הן לשמח את נפשו במה שלא עשני גוי וכו', והבדילנו מן התועים וכו', ולהפך היגון ואנחה לשמחה וכו' וכו' - על-ידי פליזה, ישאר קיים בקיום-התורה תמיד וכו' וכו'.

פי באמת: אם יסתכל האדם על-עצמו היטב, יראה: שכל הבלבולים ונפילות וירידות וחלישות-הדעת שיש לו - הכל הוא על-ידי רבוי המחשבות, מיום שעבר ליום הבא, ומשעה לשעה, שרב העולם הם בזקנים בעיני-עצמן, וכל אחד נחשב בעיני-עצמו כאלו כבר נזקן בדרך-כיו שרגיל בהם ימים רבים, עד שאי-אפשר לו לשוב לדרך אחר.

ומחמת שהוא יודע בעצמו שהוא רחוק מדרך הישר באמת - על-כן נמצאים רבים שמאשים עצמם מלהתקרב באמת להשם-יתברך; ואפלו מעט העבודה והמצוות שמקימים, הוא כמו (ישעיה כט, יג): "מצות אנשים מלמדה", ועושים אותם בלי התעוררות וחיות.

והכל מחמת הזקנה שקפצה עליהם, שנחשבים בעיניהם בזקנים כנ"ל, שזה מזיק מאד מאד, כמו שהזהיר אדמו"ר ז"ל מאד מאד, ואמר (שיחות-הר"ן נא): "שאסור להיות זקן, הן חסיד זקן, הן צדיק זקן וכו'".

פי עקר העבודה הוא 'התחדשות', בחינת (ישעיה מ, לא): "וקני' ה' יחליפו כח יעלו אבר בנשרים" - שצריכין להתחדש בכל יום ממש, בבחינת: "אשר אנכי מצוה היום", "בכל יום יהיו בעיניך פחדשים", הנאמר ב'קריאת-שמע' וכו', כנ"ל.

פי מי שמחזק עצמו להתחיל בכל פעם מחדש - בודאי לא יפל לעולם, אפלו אם יעבר עליו מה.

פי צריך האדם לסלק מדעתו, ולהעביר ממחשבתו לגמרי, כל מה שעבר ביום העבר, או בשעה העוברת, וידמה בעיני עצמו בכל יום ואפלו בכל שעה, כאלו היום

י.

(לקוטי-הלכות, דם א, ב)

כל אחד מישראל אפלו הפחות-שבפחותים, צריך לקבל את התורה בכל דור ודור, כמו שדרשו רז"ל על פסוק (דברים ו, ו): "אשר אנכי מצוה היום", "בכל יום יהיו בעיניך פחדשים" (ספרי), וכמו שכתוב (שם כז, ט): "היום הזה נהיית לעם", ופרש רש"י: "שיהא דומה בעיניך, כאלו היום באת עמו בברית".

הינו: שכל אחד מישראל כפי מה שמקבל על עצמו על מלכות שמים - שמקבל על-עצמו מעתה, לחדש בנשר ימיו שעברו בחשך, ורוצה מעתה לכנס בתורה ועבודה באמת - זהו בחינת 'קבלת-התורה' אפלו.

יא.

(לקוטי-הלכות, בשר-בחלב ד, א-יג-יד)

זה כלל גדול: שצריך האדם להתחיל בכל פעם מחדש, כאשר הזהיר רבנו ז"ל על-זה פעמים אין מספר, במבאר בספריו הקדושים בכמה מקומות. וכמבאר בספור שבחיו הקדושים: "שהוא בעצמו זכה למה שזכה - על-ידי שהתחיל בכל פעם מחדש, ולא נפל בדעתו משום דבר שבעולם, ואפלו ביום אחד היה לו כמה התחלות" (שבס-הר"ן הו; שיחות-הר"ן מח).

וכמבאר בדברי חז"ל, כמו שפרשו על פסוק (דברים ו, ו): "אשר אנכי מצוה היום" - "בכל יום ויום יהיו בעיניך פחדשים" (ספרי), וכתוב (שם כז, ט): "היום הזה נהיית לעם", ודרשו רז"ל (ברכות סג) ומוכא בפרוש רש"י (שם): "בכל יום ידמה בעיניך, כאלו היום נכנסת עמו בברית".

נוֹלָד, בְּבַחֲיַנַּת (תהלים ב, ז): "אני היום ילדתיך", וכתוב (שם צח, ז): "היום אם בקלוי תשמעו" - שצריך לחשב בכל יום ובכל עת ושעה, כאלו היום ובאותה השעה הוא נולד ונבא לעולם, ורוצה להתחיל להפיר את מי שאמר והיה העולם.

וְאִף־עַל־פִּי שֶׁכָּבֵר הָיָה כֵּן אֲלֵפִים וְרַבֵּי רַבּוֹת פְּעָמִים - שְׂרָצָה לְהִתְחַדֵּשׁ וּלְהִתְחִיל לְהִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ וְלֹא עָלְתָה בִּידוֹ, וְאִפְלוּ אִם נָפַל בְּכָל פַּעַם לְמָה שֶׁנִּפְל רַחֲמָנָא־לְעֻלְמֵן - אִף־עַל־פִּי־כֵן אֵל יִסְתַּכַּל עַל־זֶה כָּלֵל, וְיִשְׂכַּח כָּל־זֶה.

כִּי זֶה הַיּוֹם וְהַשָּׁעָה שֶׁהוּא עוֹמֵד בּוֹ עִתָּהּ, עֵדִין לֹא הָיָה בְּעוֹלָם, וּמִי יוֹדֵעַ מַה יְכוּל לְזַכּוֹת עֵדִין עִתָּהּ, בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם וּבְאוֹתָהּ הַשָּׁעָה וְכוּ' וְכוּ'.

כִּי "הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ מְחַדֵּשׁ בְּטוּבוֹ בְּכָל יוֹם תְּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית" (ברכת יוצר), וְאִין יוֹם דּוֹמָה לְחֻבְרוֹ וְאִין שָׁעָה דּוֹמָה לְחֻבְרָתָהּ, וְכַמוֹבָא בְּכַתְבֵי הָאֲר"י בְּאֲרִיכוֹת מְזָה: "גְּדֹל הַשְּׁנוּיִים לְאִין מִסְפָּר, הַנַּעֲשִׂים בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וְאִפְלוּ בְּכָל שָׁעָה וְשָׁעָה".

עֵינַי־שָׁם בְּעֵץ־חַיִּים בְּתַחֲלָתוֹ, בְּהִיכַל אָדָם־קַדְמוֹן שֶׁעַר א' עָנַף ה', מַה שֶּׁכָּתוּב שָׁם: "וְאִין שָׁעָה זֹה דּוֹמָה לְשָׁעָה זֹה, וּמִי שֶׁמִּסְתַּכַּל בְּעֵינַי הַלּוֹךְ הַמְזַלֹּת וְכוּכָבִים וְשְׁנוּי מַצָּב וּמַעֲמָדוֹ, וְאִידָּהּ בְּרַגַע אֶחָד הֵם בְּאִפְן אַחֵר, וְהַנּוֹלָד בּוֹ יִקְרָה מְאֲרָעוֹת שׁוֹנוֹת מִהַנּוֹלָד בְּרַגַע שֶׁקָּדַם לָזֶה, וּמְזָה יִסְתַּכַּל וַיְבִין בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיּוֹנִים שֶׁאִין לָהֶם קֶץ וּמִסְפָּר" וְכוּ' וְכוּ'.

וְעַל־כֵּן צָרִיךְ כָּל אָדָם לְהֶאֱמִין: שֶׁבְּכָל עַת וְשָׁעָה וְרַגַע, כָּל יְמֵי חַיָּיו, יֵשׁ בְּכַח הָאָדָם לְהִתְחִיל מֵעִתָּהּ, וְאֵל יִסְתַּכַּל כָּלֵל עַל

יוֹם שֶׁלְּפָנָיו וּלְאַחֲרָיו, רַק יַחֲזֵק עֲצָמוֹ עִתָּהּ, לְהִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ בְּמָה שִׁיוּכַל, בְּעֶסֶק הַתּוֹרָה, אוֹ תַּפְּלָה, אוֹ אֵיזָה מְצוּהָ.

וְאִם אֵינּוּ יְכוּל לַעֲשׂוֹת דָּבָר בְּאוֹתָהּ הַשָּׁעָה - עַל־כָּל־פָּנִים יִשְׁתַּוְּקַק וַיִּכְסּוּף לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ, כִּי רָצוֹן וְכַסּוּפִין דְּקַדְשָׁהּ יִקָּר מִן הַכָּל, כַּמְבָּאֵר בְּדִבְרֵי הַקְּדוֹשִׁים בְּמָה פְּעָמִים.

וְזֶה שֶׁכָּתוּב (בראשית א, א): "בְּרֵאשִׁית" וְכוּ', וְדִרְשׁוּ רַז"ל (בראשית־רַבָּה א, ד): "בְּשִׁבִיל בְּפוּרִים שֶׁנִּקְרְאִים רֵאשִׁית, בְּרֵא הָעוֹלָם" - כִּי עִקַּר 'בְּרֵאִית־הָעוֹלָם' הָיָה, בְּשִׁבִיל בְּחִינַת זו, בְּחִינַת 'הִתְחַדְּשׁוּת', שֶׁהִיא בְּחִינַת 'בְּפוּרִים', בְּחִינַת 'רֵאשִׁית', בְּחִינַת "בְּרֵאשִׁית בְּרֵא אֱלֹקִים" וְכוּ' - שֶׁבְּשִׁבִיל 'רֵאשִׁית', בְּרֵא אֱלֹקִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְכוּ' - שֶׁעִקַּר 'בְּרֵאִית שָׁמַיִם וְאָרֶץ' הָיָה, בְּשִׁבִיל 'רֵאשִׁית', דְּהֵינּוּ: שִׁיתְחִיל הָאָדָם בְּכָל פַּעַם מְרֵאשִׁית, כְּאִלוֹ הַיּוֹם הוּא רֵאשִׁית הַתְּחִלָּתוֹ, כַּנ"ל.

כִּי זֶה עִקַּר 'תְּקוּנַת־הָעוֹלָמוֹת', כִּי גַם הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ מְחַדֵּשׁ אוֹתָם בְּכָל יוֹם מְחַדֵּשׁ מְמַשׁ, כְּמוֹ שְׁאוּמְרִים (ברכת יוצר): "וּבְטוּבוֹ מְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם תְּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית", וְכַמוֹ שְׁאוּמְרִים בְּכָל יוֹם (שָׁם): "עוֹשֵׂה חֲדָשׁוֹת" וְכוּ'.

וְעַל־כֵּן נִסְמָךְ תַּכְּף בְּפִרְשַׁת ז'הָיָה כִּי תָבֵא, אַחֵר מְצוֹת וְדוּי בְּפוּרִים וּמַעֲשֵׂר: "הַיּוֹם הַזֶּה ה' אֱלֹקֶיךָ מְצוּוֹה לַעֲשׂוֹת" (דְּבָרִים כו, טז), וְכַתִּיב שָׁם (כז, ט): "הַיּוֹם הַזֶּה נִהְיִיתָ לְעַם וְגו', אֲשֶׁר אֲנִי מְצוּוֹה הַיּוֹם", וּפְרַשׁ רַש"י שָׁם: "בְּכָל יוֹם יְהִיָה דּוֹמָה בְּעֵינֶיךָ, כְּאִלוֹ הַיּוֹם נִכְנַסְתָּ עִמּוֹ בְּבִרְיַת וְכוּ'".

היגו כנ"ל - כי זה עקר בחינת 'בבורים',
בחינת 'התחדשות' בכל יום, 'פאלו'
היום נכנס בבירית ומתחיל להרגיל עצמו
לכנס בקדשת ישראל'.

וזה בחינת (דברי הימים א טז, כג): "בשרו מיום
אל יום ישועתו" - שבכל יום ויום
שולח הקדוש-ברוך-הוא 'ישועות חדשות',
להציל את האדם מהסטרא-אחרא המתגברת
בכל יום, כמו שאמרו רז"ל (סכה נב): "בכל
יום יצרו של אדם מתגבר עליו, ואלמלא
הקדוש-ברוך-הוא עוזרו וכו'".

נמצא: שבכל יום ויום נעשה עם כל אדם
ענינים חדשים לגמרי, והקדוש-
ברוך-הוא עוזרו ומושיעו בכל יום. על-כן
אין לבלבל עצמו בכלל מיום לחברו, כי מי
יודע כמה גדולה הישועה החדשה שהשם-
יתברך ישלח לו היום, אם יזכה להתגבר,
להתחיל מחדש.

יב.

(לקוטי-הלכות, מילה ד, יא)

"היום הזה" - זה בחינת התקשרות
ובכליות הזמן, בבחינת 'למעלה-
מהזמן', בחינת (דברים כז, ט): "היום הזה
נהיית לעם", הנאמר לענין 'קיום-התורה',
שהוא "שמה דקדשא-ברוך-הוא" (זהר יתרו
צ): כמו שדרשו רז"ל (רשי שם): "בכל יום
יהיו בעיניך פחדשים, פאלו היום הזה
נכנסת עמו בבירית".

כי על-ידי תורה ותפלה, שעל-ידי-זה
מגדלין שמו יתברך בכל יום - על-ידי-
זה נכלל היום, בבחינת 'למעלה-מהזמן'.
ואזי זה היום שהאדם עומד בו, והיום שנתנה
בו התורה, והיום שנברא בו העולם - הכל
אחד - בחינת (תהלים ב, ז): "אני היום

ילדתיך". וכל-זה זוכין על-ידי 'הגדלת שמו'
יתברך'.

יג.

(לקוטי-הלכות, פקדון וארבעה שומרים ד, הי"ח)

אסור להאדם לדחות את-עצמו מיום
ליום, רק לידע היטב: שזה היום לא
יהיה לו עוד כל ימי חייו, כי יום האחר הוא
ענין אחר לגמרי, והלואי שיפרע בזמנו
שיזכה למחר לצאת ידי חובתו מה שצריך
לפרע להשם-יתברך חובת הזמן של יום
מחר בעצמו.

אבל על-כל-פנים חלילה להטעות את-
עצמו לדחות מיום ליום, וכמו שכתב
אדמו"ר ז"ל (לקוטי-מוהר"ן ח"א ערב) על פסוק
(תהלים צה, ז): "היום אם בקלו תשמעו" -
"שעקר העבודה מי שרוצה לשמע בקולו
יתברך ולדבקה בו, העקר הוא שידע
שהעקר הוא 'היום', 'היום' דיקא וכו'",
כמבאר שם.

כי אי-אפשר לקבל את התורה, ביי-אם
כשיודעין: שהעקר הוא "היום הזה"
שהאדם עומד בו, ולא לדחות מיום ליום, כי
כל ימי האדם מנויים וספורים וכנ"ל.

שזהו בחינת "היום" - אם בקלו
תשמעו". היגו: אם תרצו לשמע
בקולו ולקבל את התורה, אי-אפשר לכם
לקבל, כי אם על-ידי בחינת "היום" - לידע:
שהעקר הוא "היום הזה" דיקא, כמו
שכתוב (דברים כו, טז): "היום הזה אנכי מצוה
לעשות" - "היום הזה" דיקא; וכתיב (שם ה'
ו): "אשר אנכי מצוה היום", וכן הרבה
"היום" דיקא, כנ"ל.

ובאמת בודאי: כפי השתטחות
והתפשטות הסטרא-אחרא

והקלפה שבכל יום ויום, בודאי קשה מאד לעסק בעבודת השם, בפרט בתפלה, "ששם באים כל הבלבולים שבעולם" (לקוטי מוהר"ן ח"א ל).

אבל צריכין לידע: שאף-על-פי-כן, זה היום הוא יום, ועולה בחשבון, ובודאי יש בו טוב, רק שהחשף מכסה עליו, כי הקלפה קודמת לפרי.

וצריכין להתגבר ולהשתדל, לשפר ה'קלפה', שהם 'כלל כל המניעות והבלבולים והטעיות והדחיות, ולידע ולהאמין: שדיקא 'ביום הזה' יכול להתקרב להשם-יתברך לפי בחינתו, ו"אם תדרשנו ימצא לך" (דברי-הימים א כח, ט), ותזכה למצא הטוב שבזה היום דיקא.

כי "לית יום דלית בה טוב, וכל יומא אית לה גדר מלבר, דלא יעול כל בר נש לההוא טוב, פגון חשף דכסיא לנהורא", כמו שאיתא בזהר-הקדוש (נשא קכג) המובא בסימן פד (לקוטי מוהר"ן ח"א).

על-כן צריכים לידע: שמה שנדמה להאדם באלו היום אי-אפשר לו להתפלל בכונה, וללמד ולעסק בעבודת-השם - זה נמשך רק מהחשף שקדם לאור וכו', ומשם באים כל הטעיות והדחיות של כל אדם שבכל יום, שנדמה לו באלו "היום הזה" אינו כלום, באלו אינו מימי חייו, באלו "היום" אי-אפשר להתקרב להשם-יתברך כלל.

כאשר נמצא זה ברב בני-אדם שאינם מפקחים על דרכיהם היטב, בפרט פשיש לו איזה סבה ומארע לטוב, או להפך חסוֹשֵׁלוֹם - שאז 'היום' מתבלבל אצלו

לגמרי, עד שרוב ימיהם פלים בזה להבל ולריק רחמנא-לצלן.

פגון: ביום זה הוא יריד ויומא דשוקא, וביום זה צריך לחשב חשבונותיו, ובזה היום יוצא לדרך, ובאלו הימים הוא בדרך נע ונד ומטלטל, ובזה היום בא מן הדרך וצריך להרים המשאוי מעל העגלה ולסדר הסחורה ולחלקה פראוי וכו', וביום זה מזדמן לו איזה מריבה וקטטה עם אחד, וביום זה נקרא על איזה סעדה, וכיוצא בזה בטולים ובלבולים שונים בכל יום ויום, עד שכמעט בכל יום נמצא בו בטול ובלבול גדול.

ואפלו בשאר הימים שאין בו מארעות פאלה - נדמה לו גם-כן על-פי הרב בכל יום, באלו היום הזה אינו כלום, וכנ"ל.

ובל-זה נמשך "מהגדר מלבר דאית על כל יום" וכנ"ל, שנמשך מ"החשף שקדם לאור" וכו' וכו'.

ועל-כן צריכין לחזק את-עצמו בכל יום ויום כפי אותו היום, ואם לפעמים משתטחים בנגדו מאד מאד, עד שאי-אפשר לו בשום אופן להתפלל פראוי - אף-על-פי-כן צריך לידע ולהאמין: שגם "היום הזה" הוא יום, והוא מנוי וספור בימי חייו.

ואם אי-אפשר להתפלל פראוי בשום אופן בזה היום - ישתדל לעשות בו עבודה אחרת, פגון ללמד יותר, או לעסק במצות וגמילות-חסד, או לומר שאר תחנות ובקשות, ושיחה בינו לבין קונו, וכיוצא - כי "השם-יתברך רצה לזכות את ישראל, לפיכך הרבה להם תורה ומצות" (מכות פ"ג מט"ז; כג:).

וברוך-השם יש לנו במה להחיות את-עצמנו בכל יום ויום, בכמה

מיני למודי התורה-הקדושה, ובכמה וכמה מיני מצות וכו'. והעקר שישתדל: שלא יטעה חסד-ושלום ש"היום הזה" בטל והולך - כי צריך לחשב בכל יום, שאין לו כי אם 'אותו היום' לבד, בחינת: "היום אם בקלו תשמעו", וכנ"ל.

יד.

(לקוטי-הלכות, פקדון וארבעה שומרים ה, לו)

עקר התקון: על-ידי בחינת "היום", בחינת (תהלים צה, ז): "היום אם בקלו תשמעו" המבאר בדבריו ז"ל בסימן רע"ב: "שצריכין לידע, שאין לאדם בעולמו, כי אם אותו היום ואותו רגע לבד", כמו שכתוב (איוב ז, יח): "ותפקדנו לבקרים לרגעים תבחנונו".

ובכמו שאמרו רז"ל, ומובא בפרוש רש"י בכמה מקומות. א) בפסוק: "היום [הזה ה' אלוקיך] (אנכי) מצוה", ב'פרשת תבא' (דברים כו, טז). ב) ו'בקריאת-שמע' בפסוק: "אשר אנכי מצוה היום" (שם ו, ו). ג) ובשאר מקומות (שמות יט, א - "ביום הזה באו מדבר סיני" דברים יא, יג - "אשר אנכי מצוה אתכם היום"). שפרש רש"י שם [במקומות הנ"ל]: "שבכל יום יהיו בעיניך בחדשים".

ותדקדק בכל 'ספר דברים' ותמצא: שבכל מקום שמזהיר את ישראל על 'קיום-התורה' - שמזכיר בכל פעם תבת "היום" - להורות ולהעיר את כל אחד, שהעקר להתחיל להתקרב "היום" - הינו: בכל יום ושעה שעומד בו, וכנ"ל.

וזה (דברים כו, ט): "וידבר משה כו' אל כל ישראל לאמר, הסכת ושמע ישראל, היום הזה נהיית לעם", ופרש רש"י שם גם-כן בבאור יותר: "בכל יום יהיה דומה

בעיניך, כאלו היום נכנסת עמו בברית" - הינו כנ"ל.

וזהו: "הסכת ושמע" וכו' - שפרושו: לשון 'הטה אָזְנְךָ ושמע היטב היטב'. הינו: שדבר זה צריכין להטות אָזְנוֹ ולבבו, לשמע ולהבין ולקבלו בלבבו היטב, "שהיום הזה נהיית לעם", דהינו: בכל יום ובכל שעה, וכנ"ל.

וזה בחינת מה שדרשו רז"ל (ברכות סג) על פסוק זה: "הסכת" - "הם ואחר-כך פתת". שפרושו: שבכל למודי התורה-הקדושה, צריכין בתחלה ללמד, ואחר-כך לעין היטב. בחינת (שבת סג): "לגמר והדר לסבר".

ועל-כך נסמך זה הפסוק "הסכת", לפסוק "היום הזה נהיית לעם" - להודיע: שזה הענין "היום הזה נהיית לעם" - לידע ולזכר בכל יום ובכל שעה, "שהיום הזה נהיית לעם" וכו', וכנ"ל - זה הענין צריכין להאזין ולזכר היטב, בבחינת: "הם ואחר-כך פתת".

כי צריכין לקבלו בכלליות בפשיטות, ואחר-כך לכתת ולעין בו היטב בכל שעה ורגע - לידע בכל שעה, שעתה עוברת שעה מימי חַיִּיו, ויזכיר עצמו שיש 'שכל-הכולל' שיכול להמתיק ולתקן הכל.

ועל-ידי-זה יוכל להמשיך על-עצמו לקיים: "היום הזה נהיית לעם לה' אלוקיך", "היום" דיקא. וכן בכל יום ושעה ורגע, בחינת (איוב ז, יח): "לרגעים תבחנונו" וכו', וכנ"ל.

"את ה' האמרת היום, וזה האמירך היום"
(דברים כו, יז-יח)

טו.

(ח"א ב, בסוף)

"אמר אל הפהנים" (ויקרא כא, א.), 'אמר'
בחינת 'תפלה', כמו שכתוב (דברים
כו, יז): "את ה' האמרת היום".

טז.

(ח"א לא, ט)

"אפשילו לי חבלי פארי" [עשו לי חבל
מסבין] (בכורות ח:) - זה 'שבת
אמונה', בפרוש רש"י (על דברים כו, יז-יח): "את
ה' האמרת וזה האמירך", [שזה] לשון 'פארי
ושבח', שאנו מפאירין את הקדוש-ברוך-
הוא, ואנו מאמינים בו, ואומרים: "ה' אחד"
(שם ג, ד).

יז.

(ח"א רנט)

כְּשֶׁמִתְבּוֹדֵד וּמְפָרֵשׁ שִׁיחָתוֹ וְצַעְרוֹ לִפְנֵי
הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ, וּמִתְנַדֵּה
וּמִתְחַרֵּט עַל גְּדֹלַת הַפְּגָמִים שֶׁעָשָׂה - אֲזִי גַם
הַשְׂכִּינָה בְּנִגְדּוֹ, מְפָרֵשֶׁת לִפְנֵי שִׁיחָתָהּ
וְצַעְרָהּ, וּמְנַחֶמֶת אוֹתוֹ - כִּי כָּל פֶּגַם וּפְגָם
שֶׁפָּגַם בְּנִשְׁמָתוֹ, פָּגַם אֶצְלָהּ גַם־כֵּן כִּבְיָכוֹל.

וְזֶה בְּחִינַת (דברים כו, יז-יח): "את ה' האמרת
וזה האמירך" וכו' - והיא מנחמת
אותו: שתבקש תחבולות לתקן כל
הפגמים.

"ולתתך עליון על כל הגוים" (דברים כו, יט)

יח.

(התורה רב לךם" בהוספות מכתב-יד
רבנו ז"ל, הנדפס בסוף הספר)

הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ נָתַן מִתְּנָה לְיִשְׂרָאֵל,
שֶׁנֶּקְרָאוֹ: 'עֲלִיּוֹן', וְכֵמוֹ
שֶׁכְּתוּב (דברים כו, יט): "ולתתך עליון על כל
גוֹי הָאָרֶץ".

"אבנים שלמות תבנה את מזבח ה' אלקיך"

(דברים כז, ו)

- וְעַנְיִן פְּגַם הַמִּזְבֵּחַ -

כל אבן שנפגמה כדי שתחגור בה הצפרן פספין
של שחיטה, הרי זו פסולה לכבש ולמזבח,
שנאמר: "אבנים שלמות תבנה את מזבח ה'".

(רמב"ם, בית-הבירה פ"א הי"ד)

אחד אבני הכבש ואחד אבני המזבח מבקעת בית
כרם. וחופרין למטה מהבתולה, ומביאים משם
"אבנים שלמות", שלא הונף עליהם ברזל,
שהברזל פוסל בנגיעה. ובפגימה לכל דבר.
נפגמה אחת מהן, היא פסולה וכלן פטורות.

(מדות פ"ג מ"ד)

יט.

(ח"א יז, ג-ד-ט)

הַתְּקוּן לְהַכְנִיעַ וּלְבַטֵּל 'כְּסִילוֹת הַשֶּׁכַּל' -
הוא על-ידי בחינת 'מזבח', בחינת
'אכילה בפשרות'.

כִּי "שִׁלְחָנוּ שֶׁל אָדָם מִכֹּפֵר כְּמִזְבֵּחַ"
(בְּרֻכּוֹת נה. חגיגה כז. מנחות צז.). כִּי עֵקֶר
יְנִיקַת ה'כְּסִילוֹת', דְּהֵינּוּ ה'קְלֻפּוֹת', הוּא רַק
מִבְּחִינַת 'מִזְבֵּחַ' (זהר תרומה קלט).

וְעַל־כֵּן אָפְלוּ אַחַר אֲכִילַת אִישׁ הַכֶּשֶׁר -
בְּהִכָּרַח שִׁיחָהּ לֹא 'בְּלִבּוֹל הַדַּעַת'
קֶצֶת אַחַר הָאֲכִילָה, מַחֲמַת שִׁינִיקַת
ה'כְּסִילוֹת' הוּא מְשֻׁם. אֲךָ צָרִיךְ שְׁלֹא לִתֵּן

חיות להקלפות, כִּי־אם כְּדֵי חִינּוּ בְצַמְצוּם
וְלֹא יוֹתֵר.

אָבֵל בְּשֹׂאוֹכֵל בְּזוֹלָל וְסָבֵא (דברים כא, כ),
שָׁזָה בַחֲנִינֵת **"פָּגַם הַמְזִבַּח"** (מדות פ"ג
מ"ד; ספח מח: עבודה־זרה נג: זבחים נט.) - אָזִי
יוֹנְקִים הַקְּלֹפּוֹת, דְּהִינּוּ הַכְּסִילוֹת, יוֹתֵר
מִהָרְאוּי - וְאָזִי מִתְגַּבֵּר הַכְּסִילוֹת' עַל
הַשֶּׁכֶל.

**וְעַל־כֵּן עַל־יְדֵי אֲכִילָה בַּבְּשָׂרוֹת' - נִכְנָע
הַכְּסִילוֹת' וְנִתְרוֹמַם הַשֶּׁכֶל.**

**וְלֹהֲשָׁלִים "פָּגַם הַמְזִבַּח", פָּגַם
הָאֲכִילָה' - הוּא עַל־יְדֵי
זָרִים.** כִּי הָעֲבוּדָה־זָרָה' אֵין לָהֶם כַּח כִּי אִם
מִ"פָּגַם הַמְזִבַּח".

זָזָה שְׁכַתּוֹב (מלאכי א, יא): **"[ממזרח שמש ועד
מבואו גדול שמי בגוים ו]בְּכָל מְקוֹם מְקַטֵּר
וּמַגִּישׁ לְשָׁמַי" - כִּי כַחַם הוּא מִ"פָּגַם חֲלָקֵי
הַמְזִבַּח", מִהַנִּיצוּץ הַקָּדוֹשׁ שֶׁל הַמְזִבַּח
דִּקְדָּשָׁה שֶׁנִּפְּל לְשָׁם.**

**וְעַל־יְדֵי הַזָּרִים, שֶׁמְשַׁלֵּךְ אֲמוּנָתוֹ אַחַר
אֲמוּנַת יִשְׂרָאֵל' - מִכְּנִיעַ
הָעֲבוּדָה־זָרָה' שֶׁנַּעֲשָׂה מִפָּגַם חֲלָקֵי
הַמְזִבַּח' - וְהוֹזְרִין 'נִיצוּצֵי חֲלָקֵי הַמְזִבַּח'
לְמְקוֹמָם, וְנִשְׁלַם הַמְזִבַּח.**

**וְעַל־יְדֵי 'צַדִּיקָה' לְצַדִּיקִים־אֲמִתִּיִּים'
וְלְעֵנִיִּים־הַגּוֹנִים' - נַעֲשִׂין
זָרִים, וְנִשְׁלַם הַמְזִבַּח, דְּהִינּוּ: שְׂזוּכִין
לְאָכֵל בַּקִּדְשָׁה.**

**וְאָזִי: נִשְׁלַם הַשֶּׁכֶל. וְאָזִי: זוֹכִין לְרֹאוֹת
'אוֹר־הַצַּדִּיק'. וְעַל־יְדֵי־זֶה: מְקַבְּלִין
מִפְּנֵי 'יְרָאָה וְאֶהְבָּה'.**

נ.

(ח"א יח,ו)

**"זְמַנָּא חָדָא הוּי קְאִזְלִינָא בְּסַפִּינָתָא,
וְחִזִּינָא הָאִי קַרְטְלִיתָא דְּמִקְבְּעֵי
בַּה אַבְנִים טוֹבוֹת וְכוּ' - וְנִפְקַת בְּרַת־קָלָא:
מָה אֵית לְכוּ בַּחֲדֵי קַרְטְלִיתָא דְּאַתְתָּא דְּרַבִּי
חֲנִינָא בְּרִדּוֹסָא, דְּעַתִּידָא לְמַשְׁדֵּי בַּה
תְּכַלְתָּא לְצַדִּיקָיָא לְעַלְמָא דְּאַתִּי" (בבא־בבא
עד:).**

[פעם־אחת נסענו בספינה, וראינו ארְגוֹן הַקְּבוּעִים בַּה
אַבְנִים טוֹבוֹת וְכוּ' - וְיִצְאָה בַת־קוֹל: מָה יֵשׁ לָכֶם בְּאַרְגוֹן
הַזֶּה הַשִּׁיף לְאַשְׁתּוֹ שֶׁל רַבִּי חֲנִינָא בֶן דּוֹסָא, שֶׁעַתִּידָה
לְהַצְנִיעַ בוֹ 'תְּכַלֵּת' לְצַדִּיקִים לְעַתִּיד־לְבָא].

**חֲנִינוּ: עַל־יְדֵי 'שְׁלֵמוֹת הָאוֹתִיּוֹת' שֶׁל
'דְּבוּרֵי אֲמוּנָה', שֶׁהוּא בַּחֲנִינֵת: "אַשְׁת
רַבִּי חֲנִינָא בְּרִדּוֹסָא".**

**כִּי "רַבִּי חֲנִינָא בְּרִדּוֹסָא" - זֶה בַּחֲנִינֵת
אֲמוּנָה, כִּי מִדְּתוֹ 'אֲמוּנָה' וְכוּ'.**

**וְ"אַשְׁת" - זֶה בַּחֲנִינֵת הָאוֹתִיּוֹת,
שֶׁשְׁלֵמוֹתָם עַל־יְדֵי 'אֲמוּנָה',
בַּבְּחִינֵת רְאשֵׁי־תְבוּת: "אַבְנִים שְׁלֵמוֹת
תְּבִנָּה" (דברים כז, ו). וְ'אַבְנִים' הֵן הָאוֹתִיּוֹת'
וְכוּ' (ספר יצירה). וְ'אוֹתִיּוֹת' נִשְׁלָמִים עַל־יְדֵי
אֲמוּנָה וְכוּ'.**

**וְ'שְׁלֵמוֹת הָאוֹתִיּוֹת' - זֶה בַּחֲנִינֵת
הַתְּכַלִּית' שֶׁל כָּל הַנְּבִרָאִים. כִּי
כָּל הָעוֹלָמוֹת נִבְרָאוּ עַל־יְדֵי 'אוֹתִיּוֹת' וְכוּ',
וְ'אוֹתִיּוֹת' הֵם בְּמַלְכוּת וּמְנַהִיגוֹת, בַּבְּחִינֵת
'מַלְכוּת פֶּה" (פֶּתַח אֱלֹהִים), כִּי עִקַּר הַהִנְהָגָה
עַל־יְדֵי הַדְּבוּר, כִּי אֵי־אֶפְשָׁר לְהִנְהִיג וּלְצַוּוֹת,
אֶלָּא עַל־יְדֵי הַדְּבוּר.**

**נִמְצָא: עַל־יְדֵי הַשְּׁלֵמוֹת אוֹתִיּוֹת אֲמוּנָה
שֶׁבְּמַלְכוּת - עַל־יְדֵי־זֶה הַצַּדִּיקִים
יוֹדְעִים הַתְּכַלִּית שֶׁל עוֹלָם־הַבָּא וְכוּ'. כִּי הֵם**

**"הִסְפַּת וּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל, הַיּוֹם הַזֶּה"
נְהִייתָ לְעַם לֵה' אֱלֹהֶיךָ" (דְּבָרִים כז, ט)**

בְּכָל יוֹם יִהְיֶה בְּעֵינֶיךָ, כְּאִלּוּ הַיּוֹם בָּאתָ עִמּוֹ בְּבְרִית.
(רש"י)

פָּתַח רַבִּי יְהוּדָה בְּכַבּוּד-תּוֹרָה וְדַרְשׁ: "הִסְפַּת
וּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל, הַיּוֹם הַזֶּה נְהִייתָ לְעַם" – וְכִי אוֹתוֹ
הַיּוֹם נִתְּנָה תּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל, וְהֵלֵא אוֹתוֹ יוֹם סוּף
אַרְבָּעִים שָׁנָה הִיָּה? – אֵלֶּא לְלַמְדֶּךָ: שְׁחַבִּיבָה תּוֹרָה
עַל לוֹמְדֶיהָ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, בַּיּוֹם שֶׁנִּתְּנָה מֵהַר סִינַי.
(בְּרֻכּוֹת סג:)

נב.

**נִמְצָא לְעֵיל בַּפָּסוּק (דְּבָרִים כז, טז): "הַיּוֹם
הַזֶּה ה' אֱלֹהֶיךָ מִצִּוְךָ".**

**"אָרוּר מִסִּיג גְּבוּל רַעְהוּ" (דְּבָרִים כז, יז)
– עֲנִין הַשְּׂגַת גְּבוּל' –**

נג.

(ח"א,ו, בַּסּוּף)

"וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּפֶךְ" (תְּהִלִּים קלט, ח), זֶה
בְּחִינַת 'חִירִיק דָּס"ג', מְלֻשׁוֹן
(מְשַׁלֵּי כב, כח): **"אֵל תִּפְ"ג גְּבוּל עוֹלָם"** –
שְׂמַסִּיג גְּבוּלוֹ וּמַחְזִירוֹ לְאַחֲרָיו – בְּחִינַת
'רִידָה', שְׁנוּפֵל הַסִּיּוֹשְׁלוֹם מִמְּדַרְגָּתוֹ וְנִסּוּג
אַחֲרָיו.

אֵהֵ-עַל-פִּי-יָבֵן יִחַזַק עֲצָמוֹ, וְאֵל יִתְיָאֵשׁ
לְעוֹלָם, כִּי גַם שֵׁם נִמְצָא
הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ, בְּבְחִינַת: **"וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל
הַנֶּפֶךְ"**. וְזֶה בְּחִינַת 'שֵׁם ס"ג' פִּנְ"ל.

אוֹחֲזִים בְּמִדַּת ה'מְלָכוּת', וְעַל-יַדֵּי־זֶה אוֹחֲזִים
בְּאוֹתֵיזוֹת שְׁבָה, וְעַל-יַדֵּי־זֶה אוֹחֲזִים
ב'תְּכָלִית', שֶׁהִיא 'שְׁלֵמוֹת הָאוֹתֵיזוֹת' וְכוּ'.

וְזֶה בְּחִינַת 'תְּכָלֵת' – בְּחִינַת 'תְּכָלִית',
שֶׁנִּתְגַּלָּה בְּתוֹךְ ה'קְרֻטְלִיתָא', בְּתוֹךְ
'הַמְנַהֲיגוֹת וְהַמְלָכוֹת' – עַל-יַדֵּי "אִשְׁת רַבִּי
חֲנִינָא בְּרֻדוֹסָא", עַל-יַדֵּי "אַבְנִים שְׁלֵמוֹת
תְּבַנָּה".

"לְצַדִּיקָיָא לְעֵלְמָא דְאַתִּי" – שֶׁהַצַּדִּיקִים
מְשִׁיגִים ה'תְּכָלִית', שֶׁהוּא
עֵלְמָא-דְאַתִּי.

"כָּל דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת בְּאֵר הַיֵּטֵב" (דְּבָרִים כז, ח)

"בְּשִׁבְעִים לְשׁוֹן" (רש"י; סוּטָה לב.)

נא.

(ח"א כז, ה)

כְּשֶׁנִּזְדַּבֵּךְ קוֹלוֹ, אִז עַל-יַדֵּי הַשְּׂמַעַת
קוֹלוֹ לְבַד בְּלֹא דְבוּר, הַקְדוּשָׁ-
בְּרוּךְ-הוּא מוֹשִׁיעוֹ בְּעַת צָרָתוֹ, בְּבְחִינַת
(תְּהִלִּים קו, מד): **"וַיִּרָא בְּצַר לָהֶם, בְּשָׁמְעוּ אֶת
רִנָּתָם", עַל-יַדֵּי שְׂמִיעַת קוֹלוֹ, הַקְדוּשָׁ-
בְּרוּךְ-הוּא רוֹאֶה אֵיזְהוּ עֲבוּרֵם מִצַּר לָנוּ.**

וְזֶהוּ (דְּבָרִים כז, ח): **"בְּאֵר הַיֵּטֵב",
"בְּשִׁבְעִים לְשׁוֹן"** (רש"י; סוּטָה לב.) –
שְׁפָרוּשִׁים וְדְרוּשֵׁי הַתּוֹרָה שְׂמַשֵּׁם
תּוֹצְאוֹת הַקּוֹל, עַל-יַדֵּם הַיֵּטֵב לָנוּ בְּכָל
הַלְשׁוֹנוֹת וּבְכָל הָעֲבוּרִים, בְּבְחִינַת: **"בְּשָׁמְעוּ
אֶת רִנָּתָם", רְאִישֵׁי-תְבוּת: 'בֵּא"ר' – וְבֵא"ר'
הוּא לְשׁוֹן פְּרוּשׁ וְדְרוּשׁ.**

כז.

(ח"א כט, בסוף)

ה'מַחְשָׁבָה שְׁבַמַּח, הוא כְּפִי ה'מִדּוֹת'
שְׁבַאֲדָם. וּכְפִי הַמִּדָּה שֶׁהָאָדָם
אוֹחֵז בָּהּ, כֵּן הוֹלְפִין וְעוֹבְרִין עָלָיו
ה'מַחְשָׁבוֹת שְׁבַמַּח'.

כח.

(ח"א לג, ג-ד)

ה'יָמִים' נִקְרָאִים 'מִדּוֹת', כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב
(תהלים לט, ה): "וּמִדַּת יָמֵי".
וְה'מִדּוֹת' הֵם ה'תּוֹרָה, כִּי אוֹרִיָּתָא כְּלָהּ הֵם
מִדּוֹתָיו שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי הַתּוֹרָה
מְדַבֶּרֶת מֵאַהֲבָה וְיִרְאָה וְשָׂאֵר הַמִּדּוֹת - וְשֵׁם
שׂוֹרָה אֶהְבְּתוּ יִתְבַּרַךְ שְׁמוֹ.

וְה'אַהֲבָה' - הוּא "יוֹמָא דְאָזַל עִם כְּלָהּ
יוֹמִין" (בראשית מו. בלק קצא);
הֵינּוּ ה'מִדּוֹת'. כִּי הַמִּדּוֹת הֵם צְמֻצוּמִים
לְאִלְקוּתוֹ, כְּדֵי שְׁנוּכַל לְהַשִּׁיג אוֹתוֹ עַל-יַדֵּי
מִדּוֹתָיו - כִּי בְּלֹא מִדּוֹתָיו אֵי-אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג
אוֹתוֹ.

וּמַחְמַת הָאֶהְבָּה שְׂאֵהֵב אֶת יִשְׂרָאֵל, וְרָצָה
שִׁידְבְּקוּ בּוֹ וַיֵּאֱהָבוּ אוֹתוֹ עִמּוֹ מִזֶּה
הָעוֹלָם הַגִּשְׁמִי, הַלְבִּישׁ אֶת אִלְקוּתוֹ בְּמִדּוֹת
הַתּוֹרָה. - נִמְצָא: שֶׁבְּכָל מִדָּה וּמִדָּה, יֵשׁ שֵׁם
'אַהֲבָה' שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אוֹהֵב אֶת
עַצְמוֹ עִם יִשְׂרָאֵל (עֵין בַּפְּנִים בְּאִרְיֻכּוֹת).

כט.

(ח"א לג, ו)

אֶפְלוּ בְּמִדּוֹת עַצְמוֹן, כָּל אֶחָד לְפִי בְּחִינָתוֹ,
הוּא בְּחִינַת 'דַּעַת' לְבְּחִינָה
שְׂתַחֲתִיָּה. כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַז"ל (שִׁירַה-שִׁירִים-רַבָּה
א, ט): "מָה שֶׁעָשְׂתָה חֲכָמָה עֵטְרָה לְרֹאשָׁהּ,
עָשְׂתָה עֲנוּה עֶקֶב לְסִלּוֹתָא".

"וְהִלַּכְתָּ בְּדַרְכָּיו" (דְּבָרִים כח, ט)

- עֲנִינֵי 'מִדּוֹת טוֹבוֹת' -

היא שְׂעָנָנוּ לְהַדְמוֹת בּוֹ יִתְבַּרַךְ לְפִי יִכְלַתְנוּ, וְהוּא
אָמְרוֹ: "וְהִלַּכְתָּ בְּדַרְכָּיו" וְכו'. וּבֵא בְּפִרְוֵי זֶה (שְׁפַת
קֹלֶג: סְפָרֵי עֶקֶב יג): "מָה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִקְרָא
רַחוּם, אִף אֵתָה הִיָּה רַחוּם" וְכו'. וּבֵא בְּפִרְוֵי גַם-
כֵּן: שֶׁעֲנִינּוּ לְהַדְמוֹת בְּפַעֲלוֹת הַטוֹבוֹת וְהַמִּדּוֹת
הַחֲשׂוֹבוֹת שִׁיתָאֵר בְּהֵם הָאֵל יִתְבַּרַךְ וְכו'.

(סְפַר הַמִּצְוֹת לְהַרְמַב"ם, מִצְוֹת-עֲשֵׂה ח)

כד.

(ח"א ד, בסוף)

עַל-יַדֵּי הַצְּדִיק, עוֹלָה הַמַּלְכוּת מִן
הַסְטֵרָא-אַחְרָא, וְנִתְבַטְּלִים
ה'מִדּוֹת-רְעוֹת' - וְעַל-יַדֵּיזָה בָּא לְבְּחִינַת
עוֹלָם-הַבָּא'.

כה.

(ח"א ח, ה)

צָרִיד לְבַרֵּר כָּל הַמִּדּוֹת בְּבִרוּר גְּמוּר, עַד
שֶׁלֹּא יִהְיֶה בּוֹ שׁוּם אַחִיזָה מְשׁוּם רַע
שֶׁבְּשׁוּם מִדָּה מִהָאֲרַבְעָה יְסוּדוֹת, וְאִזִּי הוּא
'צָדִיק גְּמוּר', וְיִכּוֹל לְהַתְגַּרְוֹת בְּרִשְׁעִים.

וְכָל-זְמַן שֶׁנִּשְׁאָר בּוֹ אִיזָה אַחִיזָה בְּעֵלְמָא
מִהָרַע שֶׁל אִיזָה מִדָּה, אֵינּוּ יִכּוֹל
לְהַכְנִיעַ אֶת הָרִשָּׁע.

שִׁישׁ לָנוּ קִבְלָה: שֶׁכָּל מִי שֶׁלּוֹקַח לְעַצְמוֹ
אִיזָה דְבַר תְּאֻוָּה וּמִדָּה רָעָה שֶׁל
הָרִשָּׁעִים, הֵינּוּ שִׁישׁ בּוֹ עֲדִין אִיזָה אַחִיזָה
מִהַמִּדּוֹת רְעוֹת שֶׁלָּהֶן, אֵינּוּ יִכּוֹל לְצַאת
מֵהֶם וּלְהַכְנִיעֵם.

כו.

(ח"א כג, ג)

'אֶמוּנָה' הִיא 'אַחֲרִית הַיָּמִים', כִּי עָלֶיהָ
עוֹמְדִים כָּל ה'מִדּוֹת'.

ל.

(ח"א לג, ז)

עֲקָרָן שֶׁל הַמְדוּת' הוּא הַלֵּב. נִמְצָא:
בְּשִׁמְקֶשֶׁר אֶת לְבוֹ לְדַעְתּוֹ, שִׁיזְדַע
שִׁישׁ אֱלָקִים שִׁ"מֵלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ"
(ישעיה נ, ג), וְיִזְדַע בִּידֵיעוֹת הַתּוֹרָה. וּכְשִׁכּוּפָה
אֶת לְבוֹ לְדַעְתּוֹ הַזֶּה, הֵינּוּ שְׁלֵבוֹ בְּרִשּׁוֹתוֹ -
אֲזִי נִכְלָלִין גַּם-כֵּן הַמְדוּת שְׁבִלְבוֹ לְדַעְתּוֹ,
וְאֲזִי מִקְבְּלִין הַמְדוּת: 'אֹר הָאֱהָבָה שְׁבַדְעַת'
- וְרוּאָה וּמְשִׁיג 'אֹר-הַגְּנוּז' לְפִי בְּחִינַתוֹ.

הֵינּוּ: שֶׁהַצְּדִיקִים וְהַתּוֹרָה שֶׁהִיא גְנוּז וְצָפוֹן
עַד עֵתָה מִמֶּנּוּ, כְּשִׁכּוּפָה אֶת לְבוֹ
לְהַדְעַת, אֲזִי הַלֵּב' שֶׁהוּא שֶׁרֶשׁ לְכָל הַמְדוּת,
מִקְבֵּל 'אֹר הָאֱהָבָה שְׁבַדְעַת', הוּא הָאֱהָבָה
שֶׁהִיא בְּכַח בֵּין הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְיִשְׂרָאֵל
קֹדֶם הַבְּרִיאָה.

לא.

(ח"א לה, א)

כְּשִׁמְכָנִים בְּתוֹךְ שְׁכָלוֹ הַקְּדוֹשׁ,
'מִחֲשָׁבוֹת-חִיצוֹנִיּוֹת',
'חֲכָמוֹת-חִיצוֹנִיּוֹת' - אֲזִי נִתְמַעֵט קְדוּשַׁת
שְׁכָלוֹ, כְּפִי תַפְיִסַת הַמָּקוֹם שֶׁל 'חֲכָמָה-
חִיצוֹנִיּוֹת', שְׁכָל חִיצוֹנִי, בְּתוֹךְ 'שְׁכָל
הַקְּדוֹשׁ'.

וְהַחֲכָמָה-חִיצוֹנִי נֶעוֹץ בְּתוֹךְ הַשְׁכָּל-
הַקְּדוֹשׁ, כְּקִנְיָה,
וּמִחֲסַר מָקוֹם הַקְּדוּשָׁה. וְעַל-זֶה הַקִּנְיָה, הֵינּוּ
הַשְׁכָּל, מִתְלַקְטִים וּמִתְחַבְּרִים כָּל הַמְדוּת
רְעוֹת וּמְגַנּוֹת.

לב.

(ח"א לו, ג)

'תְּאוֹת-נְאוֹף', בּוֹלְלֵת כָּל הַמְדוּת-רְעוֹת'
שֶׁל הַשְּׁבָעִים לְשׁוֹנוֹת'.

לג.

(ח"א מט, א-ד)

לְפִי גִדֹּל הַתְּלַהֲבוֹת הַלֵּב שֶׁל אִישׁ
הַיִּשְׂרָאֵלִי שֶׁהוּא עַד אֵיךְ-סוּף, לֹא הָיָה
אֲפָשֶׁר לוֹ לַעֲשׂוֹת שׁוּם עֲבוּדָה, וְלֹא הָיָה יָכוֹל
לְגַלּוֹת שׁוּם 'מְדָה-טוֹבָה'.

שִׁזְהוּ בְּחִינַת: מַה שְׁבַתְחַלַּת הַבְּרִיאָה לֹא
הָיָה מָקוֹם לְבְרִיאָה, מִחֲמַת שֶׁהִיא
הַכֹּל אֵיךְ-סוּף, כִּי 'בְּרִיאַת הָעוֹלָמוֹת, הֵן הֵן
הַמְדוּת'.

וְעַל-כֵּן בְּהִכָּרַח - צָרִיךְ הָאָדָם לְצַמְצֵם
אֹר הַתְּלַהֲבוֹת לְבוֹ שֶׁהוּא עַד
אֵיךְ-סוּף, כְּדֵי שִׁיּוּכַל לַעֲבֹד הַשֵּׁם בְּהַדְרָגָה
וּבְמִדָּה. כִּי הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ רוֹצֵה בְּעֲבוּדָתְנוּ,
שֶׁנֶּעֱבֹד אוֹתוֹ בְּעֲבֹדוֹת וּבְמְדוּת-טוֹבוֹת, שִׁזְהוּ
אֵי-אֲפָשֶׁר כִּי-יֵאָם עַל-יְדֵי הַצְּמִצּוּם.

וּכְשִׁמְצַמְצֵם אֹר לְהִבִּיּוֹת לְבוֹ - אֲזִי
נִשְׂאָר 'חֲלָל-פְּנוּי' בַּלֵּב,
וּבְתוֹךְ זֶה הַחֲלָל-הַפְּנוּי, נִתְגַּלֵּין מְדוּתָיו
הַטוֹבוֹת. שֶׁהֵם סוּד: 'בְּרִיאַת הָעוֹלָמוֹת',
שֶׁהִיא בְּתוֹךְ הַחֲלָל-הַפְּנוּי, כִּי הַמְדוּת' הֵן הֵן
הָעוֹלָמוֹת'. כִּי עַל-יְדֵי הַצְּמִצּוּם שֶׁמְצַמְצֵם
אֹר הַתְּלַהֲבוֹת, נַעֲשֶׂה בְּחִינַת 'חֲלָל-הַפְּנוּי',
וְעוֹבֵד הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ בְּהַדְרָגָה וּבְמִדָּה, וְעוֹשֶׂה
'מַעֲשִׂים-טוֹבִים' וְ'מְדוּת-טוֹבוֹת'.

וְעַל-יְדֵי הַצְּמִצּוּם שֶׁל הַתְּלַהֲבוֹת - יוֹכֵל
לְבוֹא לְהַתְּגַלּוֹת מִהַמְדוּת, לַעֲבֹד
הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ בְּהַדְרָגָה וּבְמִדָּה. וְ'מִחֲשָׁבוֹת-
טוֹבוֹת' שְׁבִלְבֵּב - הֵן 'צָרִין טְבִיךְ', שֶׁעַל-יְדֵן
נִתְגַּלֵּין פְּעֻלוֹת וּמְדוּת טוֹבוֹת. וּכְשֶׁחֹשֵׁב
'מִחֲשָׁבוֹת-רְעוֹת' - הוּא מְטַמְטֵם הַלֵּב
וּמְקַלְקַל וְכו'.

וְעַל-יְדֵי שִׁזְזָה לְפַעֲלוֹת וּמְדוּת טוֹבוֹת
כַּנ"ל - עַל-יְדֵי-זֶה מִקְבֵּל עָלָיו

"על מלכות שמים שלמה" (ברכות יד: טו.), שזהו בחינת התגלות מלכותו יתברך שנתגלה על-ידי בריאת העולמות שבתוך החלל-הפנוי, על-ידי ה'חכמה'.

והכלל: שבריאת העולמות, ועבודת השם-יתברך בפעלות ומדות טובות - הם בחינה אחת ממש.

לד.

(ח"א נב)

אי-אפשר לבוא לידי בטול, כי-אם על-ידי התבודדות, על-ידי שמתבודד ומפרש שיחתו בינו לבין קונו - על-ידי-זה הוא זוכה לבטל כל התאוות והמדות רעות, עד שזוכה לבטל כל גשמיותו, ולהכלל בשרשו.

ועקר ההתבודדות הוא בליטה בעת שהעולם פנוי מטרדת העולם-הזה וכו'. וגם צריכין שיהיה ההתבודדות במקום מיוחד, חוץ מהעיר בדרך יחידי, במקום שאין הולכים שם בני-אדם וכו'.

ושם ילך ויתבודד, ויפנה לבו ודעתו מכל עסקי עולם-הזה, ויבטל הכל, עד שיזכה לבחינת בטול באמת.

הינו: שבתחלה ירבה בתפלות ושיחות בהתבודדות בליטה בדרך יחידי כנ"ל, עד שיזכה לבטל זה הדבר, והינו לבטל מדה ותאוה זאת.

ואחר-כך ירבה עוד בהתבודדות הנ"ל, עד שיבטל מדה ותאוה אחרת.

וכן ינהג זמן רב בהתבודדות, בזמן הנ"ל, ובמקום הנ"ל, עד שיבטל הכל.

ואחר-כך עדין נשאר ממנו איזה דבר וכו', ואחר-כך מבטלין גם זה, עד שלא נשאר ממנו כלום.

פרוש: פי יכול להיות אחר שבטל כל התאוות ומדות רעות, עדין נשאר ממנו כלום, והינו שעדין לא בטל לגמרי הגאות והגסות, עד שנהשב בעיניו לאיזה דבר.

ועל-כך צריכין להתנגע ולהרבות בהתבודדות הנ"ל, עד שלא ישאר ממנו כלום, שיהיה בבחינת "מה" באמת, עד שיזכה לבחינת בטול באמת.

ואזי כשיזכה לבטול באמת - נכלל נפשו בשרשו, והינו בו יתברך וכו'.

לה.

(ח"א קא)

כל עכו"ם יש להם כל המדות-רעות, רק כל אמה ואמה פרוץ אל מדה אחת, יותר מכל המדות. וכל מי שיש בו מדות-רעות, הוא נכנע תחת אותם העכו"ם שפרוכים ומקשרים לאותם המדות רעות.

ועל-ידי שפרק ממנו 'על תורה' - מתגברין עליו המדות-רעות של העכו"ם.

אבל "כל המקבל עליו על תורה - מעבירין ממנו על מלכות ועל דרך-ארץ" (אבות פ"ג מ"ה) - הינו: מי שלומד בעיון, שמעין ומבין חכמות התורה, על-ידי-זה מעבירין ממנו על מלכות ועל דרך-ארץ.

כי נתבטל ממנו השעבוד והתאוות והמדות-רעות שלהם, על-ידי שקבל עליו 'על תורה'.

לו.

(ח"ב סו; ח"ב סז)

כל המדות, נמשכין מה'ארבעה יסודות', ועל-ידי שמתקרב ל'צדיק אמת'.

שהוא בחינת (משלי י, כה): "צדיק יסוד עולם", בחינת 'יסוד הפשוט', שממנו נמשכין כל הארבעה יסודות, ורואה אותו - ראוי לו שישתכל וירגיש על-ידי-זה: איך הוא אוהז בכל המדות שבאין מן הארבעה יסודות, שנמשכין מהצדיק שהוא בחינת 'יסוד הפשוט'.

וכשנתגלה זה הצדיק שהוא החן והיפי של העולם - כל מי שמתקרב ונכלל בזה החן האמת, נפתחין עיניו, ורואה ומסתכל על עצמו איך הוא אוהז בכל המדות שנמשכין מארבעה יסודות, שנמשכין מהצדיק.

לז.

(הקדמת ספר המדות)

בזה הספר מבארים כל המדות והנהגות על סדר א"ב. לקוטים נפלאים אשר לקט רבנו הטהור והקדוש, כל אשר השיגה יד חכמתו הגדולה להבין דבר מתוך דבר.

ואסף מכל ספרי-קדש, כל אשר מצא בהם מה שנוגע למוסר ולהנהגות ומדות ישרות, וכתבם אצלו לזכרון. הן מה שמצא מבאר בדברי רז"ל, איזה מעלה של מדה טובה, או להפך גנות מדה רעה וכו'.

למען יהיה לו לזכרון לראות בעיניו מעלת כל מדה ומדה והפוכה, "למען לכת בדרך טובים וארחות צדיקים לשמור" (לשון הפסוק משלי ב, כ).

ונוסף לזה: השיגה חכמתו הרמה, דברים רבים יקרים ונפלאים, אשר אינם מבארים בפרוש בדברי רז"ל, אך ברב עצם השגתו, הבין דבר מתוך דבר, והשיג חדושים יקרים בעניני המדות, מתוך הפסוקים ומתוך דברי רז"ל, אשר אינם

מבארים בדבריהם בפרוש, כי-אם ברמז למשכיל כמותו.

והכל אסף וקבץ ביחד על סדר א"ב, וברבות הימים נמצא אצלו סדור שלם על כל המדות, וצוה להעתיק הכל, ומפיו יקרא אלי ואני כותב על הספר, למען לא ימוש ספר הזה מפנינו להגות בו תמיד, למען נחדל מ'מדות-רעות'.

כי כל אחד בראותו מסדר עצם גנות מדה רעה' ונגדל הפסדה, והפגם הנורא המגיע על-ידיה - יחוס על נפשו ויאזר מתניו לעמד בנגדה, ויבקש ממי שהרחמים שלו, למלט נפשו מני שחת, להצילו מאותן המדות רעות' או 'תאוות רעות' וכיוצא בהן, וכן להפך ב'מדות-טובות' וכו'.

ומעלת ספר זה - אין מן הצורך לבאר לכל בעל-אמת החפץ באמת ומתגעגע לאהז בדרכי ישר, בודאי ימצא מרגוע בו לנפשו. אשרי שיאחז בו, אז טוב לו בזה ובבא, כי כל הספר הזה מיסד על פסוקי תנ"ך ועל דברי חז"ל, "כלם נכחים למבין וישרים למצאי דעת" (משלי ח, ט).

וחל עלינו להודיע לגלות אזני אנשיי-שלומנו: אשר כבוד רבנו אור הנעלם זצ"ל הזהיר מאד: "לעסק בזה הספר, ושלא ימוש מפנינו, כי הוא חיינו". וכתבו בעצמו בכרך קטן מאד.

ואמר: "שפונתו, בדי שיוכל כל אדם לשאתו אצלו תמיד, כי המדות הם יסוד כל התורה כלה!" - ובזה יזכה נער את ארחו לשמור כל הפתוב בזה הספר, אז יצליח את דרכיו ואז ישכיל.

כי זה עיקר עבודת האדם כל ימי חייו, לברח מ'מדות-רעות' ומ'תאוות'

"וּרְאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם ה' נִקְרָא עֲלֵיךָ,
וַיִּרְאוּ מִמֶּנִּי" (דברים כח, י)

מ.

(ח"א יז, א)

ה'התפארות' של ישראל, הוא בחינת 'תפלין' שנקראים 'פאר' (ברכות יא. ספח כה. ועוד), ועל־ידם נתגלה 'יראה', כמו שאמרו חז"ל (ברכות ו.): "מנין שהתפלין הם עז לישראל, שנאמר (דברים כח, י): וּרְאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם ה' נִקְרָא עֲלֵיךָ וַיִּרְאוּ מִמֶּנִּי".

נמצא: שעל־ידי התגלות ההתפארות שמתפארים ישראל עמו יתברך, על־ידי־זה נופל יראה.

מא.

(ח"א לח, הו)

כשעושה תשובה, ומסיר ממונו הטפשות, ונתוסף בו שכלו - אזי נכנס בו בוששה גדולה על גדל פשעיו, כנגד "רב ושליט עקרא ושרשא דכל עלמין" (הקדמת הזהר יא.) - ונתגלה הבוששה על פניו. וה'בוששה' הזאת הוא בחינת 'אור התפלין' שנתגלה על פניו במצחו.

וזוה פרוש (משלי ב, ה): "אז תבין יראת ה'", כמובא בזהר (תקוני־זהר ט): "תפלין הם בחינת אפא על ברא", ו"אם לפינה תקרא" (שם שם, ג).

"אז תבין" - הינו: על־ידי 'פינה יתרה' בהפרת הבורא. על־ידי־זה: "יראת ה'" - הינו בחינת 'תפלין', כמו שאמרו חז"ל (ברכות ו. על דברים כח, י): "וּרְאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם ה' נִקְרָא עֲלֵיךָ וַיִּרְאוּ מִמֶּנִּי, אלו תפלין".

רעות, ולאחז במדות־טובות והנהגות ישרות המבארים בזה הספר.

אשרי איש שישמע לדברים האלה, לקיים ככל הפתוב בו, לעולם לא ימוט, וענתה בו צדקתו ביום מחר פי יבוא על שפרו, במדה שאדם מודד בה מודדין לו. אשרי הבוחר בחיים וכו'.

לח.

(תיי־מוהר"ן שעט)

ענה ואמר רבנו ז"ל על 'ספרי־המדות' שראה פעם־אחת ביד רבי נפתלי: "מיין ליבער הארציגער חבר, מיין ליבער געטרייער חבר, אט דאס האט מיך געמאכט פאר א איד" [אהובי חברי הנלבב, אהובי חברי המסור, זה עשה אותי ליהודי] - הינו: שעל־ידי אלו הדברים הנאמרים שם על כל מדה ומדה, התגבר לשפר כל מדה ומדה, עד שזכה למה שזכה.

[שית־שרפי־קדש ח"ו תנב: פרשו אנשי־שלומונו באומן: שפונת רבנו בתבת 'חבר' היה על ה'ספר', שכנה רבנו את 'ספרי־המדות' בשם 'ידי, חבר, אהוב, ונאמן. ונמצא אף לנו פיוס חבר וידיד אמת כמוהו, ואשרנו מה טוב חלקנו שזכינו לו, ועלינו להשתדל לשמר על חבר טוב כמוהו כראוי].

לט.

(הקדמת לקוטי־תפלות)

ידוע וברור: שאי־אפשר להתקרב להשם־יתברך, דהינו לשפר ולבטל כל המדות־רעות, ולזכות לכל המדות־טובות, ולילך בדרךיו יתברך - כִּי־אם על־ידי תפלה ותחנונים ושועה וזעקה וצעקה להשם־יתברך ימים ושנים הרבה - וכל הצדיקים והקשרים אמתיים, לא זכו למדרגתם כִּי־אם על־ידי־זה.

כי ה'יראה' הוא ה'בושה', כמו שאמרו (נדריים כ. על שמות כ, טז): "יראת ה' על פניכם, זה הבושה", שהיא על ה'פנים', הינו בחינת 'תפלין', על-ידי 'בינה', שהיא 'אמא על ברא'.

וזה שאמרו חז"ל (ברכות יא. ספ"ה כה. ועוד): "תפלין נקראין פאר". ו'פאר' הוא 'כלליות-הגונין', כי ה'התפארות' על-ידי 'כלליות-הגונין', כמו שכתוב (ישעיה מט, ג): "ישראל אשר בך אתפאר", כי הם כלולין מ'גונין סגיאין'. וזה שאנו רואים: ב'שאדם מתבייש נעשה כמה גונין'.

ובזה יכולים אנו להבין, אם יש לאדם 'יראת-שמים', הינו 'בושה', לאחר תקון החטא: "בשאנו מסתכלין על פניו, ונופל עלינו יראה ובושה, הינו שנמשך עלינו דעת בגדלת הבורא יתברך שמו".

וזה פרוש: "אז תבין יראת ה'" - פרוש: בזה 'תבין' שיש לו 'יראת-השם'.

"ודעת אלקים תמצא" - הינו: ב'שימצא גם לך דעה' בגדלת-הבורא, הינו 'בושה ויראה'.

וזה בחינת: "וראו כל עמי הארץ וכו' ויראו ממך" - הינו: שנמשך עליהם גם-כן 'יראה'.

ו'קין' שהיה מ'זהמת הנחש', כתיב בה (בראשית ד, ו): "למה נפלו פניך", שהוא בחינת 'אור התפלין'.

ואיתא (תנחומא בראשית י, על בראשית ד, טו): "וישם לקין אות, שזרח לו קרן במצחו" - זה בחינת 'תפלין' שהוא ב'מצח'.

וזה שכתוב (תקוני-זהר קח: על בראשית שם): "כד תב בתיובתא, וישם ה' לקין

אות", ופרש רש"י: "החזיר מוראו עליהם" - כמו שכתוב (דברים כח, י): "וראו כל עמי הארץ".

מב.

(ח"א מז)

"ראה חיים עם אשה" (קהלת ט, ט). 'אשה' - ראשי-תבות (בראשית מט, כא): "ה'נתן אמרי שפר".

והינו: "ראה חיים" - כי 'תפלין' נקראין 'חיים', כמו שדרשו רז"ל (מנחות מד:): "ה' עליהם יהיו" (ישעיה לח, טז), על 'תפלין' - כי בתפלין נאמר (דברים כח, י; ברכות ו): "וראו כל עמי הארץ פי שם ה' נקרא עליך" וכו'.

והינו: "ראה חיים" - שהוא 'תפלין'. 'עם אשה' - ראשי-תבות: "הנותן אמרי שפר", שהוא גם כן בחינת 'תפלין', כי 'שפר' זה בחינת 'פאר', בחינת 'תפלין' (עיין עוד בפנים).

"יפתח ה' לך את אוצרו הטוב את השמים, לתת מטר ארצך בעתו" (דברים כח, יב)

מג.

(ח"א נד, ו)

על-ידי 'הדושי-תורה', נבראים 'שמים' וארץ, כמו שכתוב (הקדמת הזהר ה. על ישעיה נא, טז): "ולאמר לציון עמי אתה, אל תקרי 'עמי' אלא 'עמי'. מה אנא עבדי שמיא וארעא במלולא וכו'".

ועל-ידי-זה באים כל ההשפעות והברכות לעולם, כמו

שְׁכַתוֹב (דְּבָרִים כח, יב): "יִפְתַּח ה' לָךְ אֶת אוֹצְרוֹ הַטּוֹב אֶת הַשָּׁמַיִם" וכו'.

מד.

(ח"א ס, ג)

כָּל הַאֲזוּרוֹת, הֵם עַל-יַדֵּי גְשָׁמִים, כְּמוֹ שְׁכַתוֹב (דְּבָרִים כח, עב): "יִפְתַּח ה' לָךְ אֶת אוֹצְרוֹ הַטּוֹב לְתֵת מָטָר אֲרֻצֶּךָ" וכו'.

"תַּחַת אֲשֶׁר לֹא עִבַדְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ בְּשִׂמְחָה וּבְטוֹב לֵבב מִרַב כָּל" (דְּבָרִים כח, מז) – עֲנִינֵי 'שִׂמְחָה'

עַקֵּר קִיּוּם הַתּוֹרָה וְהַמְצוּת בְּשִׂלְמוֹת, הִיא הַשִּׂמְחָה שֶׁל הַמְצוּה, כְּמוֹבָא בְּכַתְבֵי הָאֲרִיז"ל: שִׁיעֲשֶׂר הַשִּׂלְמוֹת הִיא הַשִּׂמְחָה שֶׁל הַמְצוּה. וְכְמוֹ שְׁכַתוֹב (דְּבָרִים כח, מז): "תַּחַת אֲשֶׁר לֹא עִבַדְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ בְּשִׂמְחָה וּבְטוֹב לֵבב" וכו'. וְכַמְבָאָר בְּדַבְרֵי רַבְנּוֹ ז"ל. (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, חֲלָה ג, ב)

עַקֵּר שִׂלְמוֹת הַעֲבוּדָה שֶׁל תּוֹרָה וּמְצוּוֹת, הוּא דִּיקָא בְּשׂוֹזְכִין לַעֲשׂוֹתָם בְּשִׂמְחָה, וְכַמְבָאָר בְּסִפְרֵים. וּבִפְרָט בְּכַתְבֵי הָאֲר"י, מְגַדֵּל הָאֲזָהָרָה לַעֲסֹק בְּתוֹרָה וּבְמְצוּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְכְמוֹ שְׁכַתוֹב: "תַּחַת אֲשֶׁר לֹא עִבַדְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ בְּשִׂמְחָה וּבְטוֹב לֵבב". (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, פְּרִי־הַיִּבְרֵיָה וְאִישׁוֹת ג, ח)

הַעֲצָבוֹת וּמְרָה־שִׁחוּרָה, מְזַקֶּת בְּיוֹתֵר מֵהַכֹּל, וְכְמוֹ שְׁכַתוֹב: "תַּחַת אֲשֶׁר לֹא עִבַדְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ בְּשִׂמְחָה וּבְטוֹב לֵבב" – שִׁיעֲשֶׂר הַחֲרָפָן וְכָל הַצְּרוּת וְחֲמָנָא-לְצִלָּן, בְּלִם מַחֲמַת שְׂלֵא עֲבַדוּהוּ יִתְבָּרַךְ בְּשִׂמְחָה, וְכַמְבָאָר בְּכַתְבֵי-הָאֲרִיז"ל.

(לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, פְּרִי־הַיִּבְרֵיָה וְדוּעֵינָה ד, לה)

מה.

(ח"א ה, ג)

עַקֵּר הַשִּׂמְחָה הוּא בְּלֵב, כְּמוֹ שְׁכַתוֹב (תְּהִלִּים ד, ח): "נִתְּתָה שִׂמְחָה בְּלִבִּי". וְאִי-אֶפְשָׁר לֵלֵב לְשִׂמְחָה, אֶלָּא עַד שִׁיִּסִּיר עַקְמוּמֵיּוֹת שְׁבֻלָּבוֹ, שִׁיְהֵא לוֹ יִשְׂרוּת לֵב, וְאִזּוּ יִזְכֶּה לְשִׂמְחָה, כְּמוֹ שְׁכַתוֹב (שָׁם צז, יא): "וּלְיִשְׂרָיִל לֵב שִׂמְחָה" – וְהָעַקְמוּמֵיּוֹת שְׁבֻלָּב מִפְּשִׁיטִין עַל-יַדֵּי דְרַעְמִים, בְּחִינַת 'תַּפְּלָה בַּפֶּה'.

מו.

(ח"א יב, ד)

הַשִּׂמְחָה בָּא מִהַלֵּב, כְּמוֹ שְׁכַתוֹב (תְּהִלִּים ד, ח): "נִתְּתָה שִׂמְחָה בְּלִבִּי" – וְהַלֵּב הוּא 'בֵּינָה' (פֶּתַח אֱלֹהִים), שִׁשָּׁם יִינן הַמְּשִׁמַּח, שֶׁהוּא עֲלֻמָּא סְתִימָא, בְּחִינַת (שָׁם קד, טז): "וַיִּינן יִשְׂפֹח לֵבב".

מז.

(ח"א כב, ט)

לְבוֹא לְעִזּוֹת-דְּקַדְשָׁה, הוּא עַל-יַדֵּי שִׂמְחָה.

מח.

(ח"א כג, א)

יֵשׁ פְּנִיִּם-דְּקַדְשָׁה, שֶׁהֵם אֲנַפְיֵי-נְהוּרִין, בְּחִינַת 'חַיִּים', בְּחִינַת 'שִׂמְחָה', כְּמוֹ שְׁכַתוֹב (תְּהִלִּים טז, יא): "שִׁבְעַת שִׂמְחוֹת אֶת פְּנֵיךְ".

מט.

(ח"א כד, ב)

עַל-יַדֵּי שִׂמְחָת הַמְצוּוֹת – נִשְׁלָם הַקְּדָשָׁה, וּמַעֲלָה הַחַיּוֹת וְהַקְּדָשָׁה שֶׁבְּקִלְפוֹת. וְעַל-כֵּן כְּשֶׁעוֹשִׂין הַמְצוּוֹת בְּשִׂמְחָה, מַעֲלָה הַשְּׂכִינָה מִבֵּין הַקִּלְפוֹת.

נ.

(ח"א כה, ה)

כְּדֵי לְהַכְנִיעַ הַקִּלְפָּה הַמְּסַבֶּבֶת שֶׁבְּכָל מַדְרָגָה, צָרִיךְ שִׁיעוּרֵר שִׂמְחָה שֶׁל מְצוּה. הֵינּוּ: שִׁישְׁמַח עַל-יַדֵּי שִׁיזְכֵּר שִׁזְכָּה לְהִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ, וְזָכָה לְהִתְקַרֵּב לְצַדִּיקִים הַמְּקַרְבִּין אוֹתוֹ לְהַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ. וְעַל-יַדֵּי הַשִּׂמְחָה זו, הוּא מְשַׁבֵּר הַקִּלְפָּה וְנִכְנָס לְמַדְרָגָה שְׁנֵיָה.

טוֹבָה, בְּחִינַת 'שְׂמֵחָה', בְּחִינַת 'רוּחַ נְבוּאָה',
מִן הָעֲצָבוֹת רוּחַ, שֶׁהוּא 'רוּחַ רָעָה'.

וְשִׁמְרַת הַזְּכוּת, הוּא עַל-יְדֵי נִגּוּן
בְּיָד, בְּחִינַת 'שְׂמֵחָה' וְכוּ'.

נד.

(ח"א סא, ח)

עַל-יְדֵי שְׁנִכְלָלִים יַחַד כָּל הַנְּפֻשׁוֹת, עַל-
יְדֵי-יָזָה נַעֲשֶׂה 'שְׂמֵחָה', בְּבִחִינַת
(מְשָׁלֵי יג, ט): "אֹר צְדִיקִים יִשְׂמַח". כִּי הַנְּפֻשׁ'
הוּא בְּחִינַת 'נֵר', בְּבִחִינַת (מְשָׁלֵי כ, כז): "נֵר ה'
נִשְׁמַת אָדָם". וְכַשְׁנִכְלָלִין יַחַד, נַעֲשֶׂה מֵהֶם
'אֹר', וְעַל-יְדֵי-יָזָה נַעֲשֶׂה 'שְׂמֵחָה', בְּחִינַת:
"אֹר צְדִיקִים יִשְׂמַח".

נה.

(ח"א סה, ד)

עַל-יְדֵי הַבְּטוּל שֶׁנִּתְבַּטַּל אֶל הַתְּכֵלִית,
וְהַשִּׁיג שֶׁכָּל הַיְסוּרִין הֵם טוֹבוֹת
גְּדוּלוֹת מְאֹד, עַל-יְדֵי-יָזָה נִתְמַלֵּא 'שְׂמֵחָה'.
וְהַשְׂמֵחָה הוּא כָּלִי אֶל הַדּוֹשִׁין דְּאוֹרֵיתָא
וְכוּ'.

נו.

(ח"א פט)

כָּל מֵה שֶׁחָסַר לְאָדָם בְּרוּחָנִי וּבְגִשְׁמִי,
הַחֲסָרוֹן הוּא בְּהַשְׁכִּינָה. אִךְ כְּשִׁידַע
זֹאת, בְּוֹדָאֵי יְהִיָּה לוֹ צַעַר גְּדוֹל וְעֲצָבוֹת, וְלֹא
יֻכַּל לְעַבֵּד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּשְׂמֵחָה.

לְכַךְ צְרִיךְ לְהַשִּׁיב לְעֲצָמוֹ: מָה אֲנִי וּמָה
חַיִּי כִּי הַמְּלֶכֶךְ בְּעֲצָמוֹ מְסַפֵּר לִי
הַחֲסָרוֹן שְׁלוֹ, וְכִי יֵשׁ כְּבוֹד גְּדוֹל מְזָה! -
מֵתוּדָה כִּךְ בָּא לְשְׂמֵחָה גְּדוּלוֹה, וְנִתְחַדְדְּשׁוּ
הַמַּחֲוִין שְׁלוֹ.

נא.

(ח"א לה)

עֶקֶר 'אוֹר־הַפְּנִים' הוּא 'שְׂמֵחָה', כְּמוֹ
שְׁכֵתוֹב (מְשָׁלֵי טו, יג): "לֵב שְׂמֵחַ יֵיטֵב
פְּנִים". וְעֶקֶר הַשְׂמֵחָה הוּא מִן הַמְּצוּוֹת,
כְּמוֹ שְׁכֵתוֹב (תְּהִלִּים יט, ט): "פְּקוּדֵי ה' יִשְׂרִים
מְשִׁמְחֵי לֵב". וְעֶקֶר הַשְׂמֵחָה הוּא בְּלֵב,
כְּמוֹ שְׁכֵתוֹב (שָׁם ד, ח): "נִתְתָּה שְׂמֵחָה בְּלִבִּי".

נב.

(ח"א מט, בפוך)

עֶקֶר הַשְׂמֵחָה הִיא בְּלֵב, כְּמוֹ שְׁכֵתוֹב
(תְּהִלִּים ד, ח): "נִתְתָּה שְׂמֵחָה בְּלִבִּי".

נג.

(ח"א נד, ו)

לְהַבְנִיעַ הַפְּחֵה-הַמְדוּמָה, הוּא עַל-יְדֵי
בְּחִינַת 'יָד', בְּחִינַת (הוֹשֵׁעַ יב, יא):
"בְּיָד הַנְּבִיאִים אֲדַמָּה". וְיָד, הֵינּוּ בְּחִינַת
'שְׂמֵחָה', בְּחִינַת (דְּבָרִים יב, ז): "וְשִׂמְחֶתֶם בְּכָל
מְשַׁלַּח יְדְכֶם".

וְזֶה בְּחִינַת 'כָּלִי זְמוּר' שֶׁמְנַגֵּנִין בְּיָד' וְכוּ'.
וְאֵין יְכוּלִין לְקַבֵּל 'רוּחַ נְבוּאָה', 'רוּחַ-
הַקֹּדֶשׁ', כִּי-אִם עַל-יְדֵי 'שְׂמֵחָה', שֶׁהוּא
בְּחִינַת 'מְנַגֵּן בְּיָד', כְּמוֹ שְׁכֵתוֹב (מְלְכִים-ב ג, טו):
"וְהָיָה כִּנְגוֹן הַמְּנַגֵּן וְתָהִי עֲלָיו יָד ה'", בְּחִינַת
(שְׁמוּאֵל-א טז, טז): "וְנָגַן בְּיָדוֹ וְטוֹב לָךְ".

וְזֶה הַמְּנַגֵּן, צְרִיךְ שִׁיְהִיָּה "יֹדֵעַ נִגּוֹן" (שָׁם
שָׁם, יח).

גַּם צְרִיךְ שִׁיְהִיָּה הַכָּלִי בְּשִׁלְמוֹת, כְּדֵי שְׁלֹא
תֵצֵא כָּל הָרוּחַ הַמְּעֹרָב טוֹב וְרַע בְּבַת-
אֲחַת.

וְגַם שִׁיְהִיָּה הַכָּלִי שֶׁמְנַגֵּנִין עָלָיָה, 'שְׁלֵם'.
כְּדֵי שִׁיּוּכַל לְבָרַר וּלְכוּן הַנִּגּוּן בְּשִׁלְמוֹת
כְּרֵאוּי, שֶׁהוּא בְּחִינַת מָה שֶׁמְבָרַר הָרוּחַ

הָרֵאשׁוֹנִים, וּמִתְעוֹרֵר לוֹ 'בְּכִיָּה' מִחֲמַת רֵב
הַשְּׂמֵחָה.

סא.

(ח"א קנח)

דַּע: כִּי צָרִיךְ דּוֹקֵא 'וְדוֹיִדְבָּרִים', כִּי צָרִיךְ
לְפָרֵט אֶת הַחֲטָא, וְצָרִיךְ לְהַתְּוֹדוֹת
בְּדַבְּרִים בְּכָל פֶּעַם עַל כָּל מַה שֶּׁעָשָׂה.

וַיֵּשׁ לָזֶה מְנִיעוֹת רַבּוֹת. לְפִעֲמִים נִשְׁכַּח
מֵאֵתוֹ הַחֲטָא, וַיֵּשׁ שֶׁיִּכְבֹּד עָלָיו מְאֹד,
וְקָשָׁה לוֹ לְהוֹצִיא הַדְּבָר לְהַתְּוֹדוֹת, וְעוֹד
מְנִיעוֹת רַבּוֹת.

וְצָרִיךְ לָזֶה 'שְׂמֵחָה שֶׁל מִצְוָה', כַּגֹּן
'חֲתָנָה שֶׁל מִצְוָה', אוֹ שְׂאֵר מִצְוָה
בְּשְׂמֵחָה. כִּי 'שְׂמֵחָה' הוּא קוֹמָה שְׂלֵמָה
מִרַמ"ח אַבְרִים וְשָׁס"ה גִּידִים.

וְעַל־כֵּן כִּשְׁהוּא שְׂמֵחָה אוֹ מְרַקֵּד, צָרִיךְ
לְרֵאוֹת שֶׁיַּעֲבֹר בְּכָל הַשְּׂמֵחָה
מִרֵּאשׁ וְעַד עֶקֶב, הֵינּוּ: בְּכָל הַקּוֹמָה שֶׁיֵּשׁ
בָּהּ שְׂמֵחָה.

וְצָרִיךְ לָזֶה מִצְוֹת רַבּוֹת, כִּי שָׂרֵשׁ נִקְדוֹת
כָּל הַמִּצְוֹת הֵיא ה'שְׂמֵחָה', כִּי
(תהלים יט, ט): "פְּקוּדֵי ה' יִשְׂרָיִם מְשֻׁמְחֵי לֵב".

סב.

(ח"א קעט)

עַל־יְדֵי ה'תְּעִנִית', נִבְנְהָ קוֹמַת וְחַיּוֹת
הַשְּׂמֵחָה - וְכַפִּי 'יְמֵי הַתְּעִנִית', כֵּן
זוֹכִין ל'שְׂמֵחָה'.

סג.

(ח"א רנב)

צָרִיךְ לְהֵיוֹת תָּמִיד בְּשְׂמֵחָה, וְלַעֲבֹד הַשֵּׁם
בְּשְׂמֵחָה. וְאִפְלוּ אִם לְפִעֲמִים נוֹפֵל
מִמְדַּרְגָּתוֹ, צָרִיךְ לְחַזֵּק עַצְמוֹ בְּיָמִים הַקּוֹדְמִים
שֶׁהָיָה מְזַרְיָח לוֹ אֵיזָה הָאָרֶה קָצֵת וְכוּ'.

נד.

(ח"א קנה)

'אָרֶךְ־אֵפִים' תְּלוּי בְּבַחֲיַנַת 'אֲמוּנָה',
שֶׁהוּא 'הַפֶּךְ עֲבוּד־הַזָּרָה',
שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה נִתְבַטֵּל ה'חֲרוֹן־אָף', וְזוֹכִין
ל'אַרִיכַת־אֵפִים' - שֶׁיֵּאָרִיךְ אַפּוֹ עַל כָּל דְּבַר
בְּלָבוּל וּמְנִיעָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו בַּתְּפִלָּתוֹ
וְעֲבוּדָתוֹ, שֶׁיִּסְבֵּל הַכֹּל, וְלֹא יִתְעַצֵּב וְלֹא
יִתְעַצֵּל עַל־יְדֵי־זֶה כְּלָל. רַק יַעֲצֹר רוּחוֹ וְלֹא
יִכַּפֵּת לָהּ כְּלָל, וַיַּעֲשֵׂה אֶת שְׁלוֹ בַּעֲבוּדָתוֹ,
וַיַּעֲבֹר עַל הַכֹּל, וְלֹא יַחוּשׁ עַל כָּל הַבְּלָבוּלִים
וְהַמְּנִיעוֹת כְּלָל, רַק יַעֲשֵׂה אֶת שְׁלוֹ בְּזִרְזוּת
וְשְׂמֵחָה.

נה.

(ח"א קסט)

עַל־יְדֵי שֶׁהָאָדָם דִּין וְשׁוֹפֵט עַצְמוֹ,
מִמְתִּיק וּמְבַטֵּל הַדִּין שְׂלֵמֵעֵלָה.
כִּי "כְּשֵׁיט דִּין לְמִטָּה אֵין דִּין לְמַעְלָה"
(דְּבָרִים ירבה ה). וְאִז כִּשְׁנִמְתֵּק הַדִּין, אִזִּי יוֹצֵאִין
הַדְּמִים מִהַרְגְּלִין, וַיְכוּלָה הַשְּׂמֵחָה לְהַתְּפַשֵּׁט
בְּרַגְלִין, עַד שֶׁזוֹכֶה ל'רְקוּדִין'.

נו.

(ח"א קסט)

עֶקֶר 'שְׂמִירַת־הַבְּרִית' זוֹכִין עַל־יְדֵי
'שְׂמֵחָה'. כִּי עַל־יְדֵי 'שְׂמֵחָה' זוֹכִין:
שֶׁהַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ בְּעַצְמוֹ יַעֲזֹר לוֹ לְשָׁמֵר אֶת
ה'בְּרִית־קֹדֶשׁ'.

ס.

(ח"א קעה)

עֶקֶר מַעֲלַת ה'בְּכִיָּה' הוּא, כִּשְׁהֵיא מִחֲמַת
'שְׂמֵחָה וְחֲדוּה'. וְאִפְלוּ הַחֲרָטָה טוֹב
מְאֹד שֶׁתְּהִיָּה מִחֲמַת שְׂמֵחָה - שְׂמֵרֵב
שְׂמֵחָתוֹ בְּהַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ, הוּא מִתְּחַרֵּט
וּמִתְּנַעֵנֵעַ מְאֹד עַל שְׂמֵרֵד נִגְדוֹ בְּיָמִים

דְּהִינּוּ: מאחר שבְּיָמִים הַקּוֹדְמִים הִזְרִיחַ לֹו קֶצֶת וְהָיָה מִתְחַזֵּק וּמִתְעוֹרֵר לְבֹו לְהַשִּׁיב־יִתְבַּרְךָ, אִף שֶׁעֲכָשׁוּ נֶפֶל מִזֶּה וְנִסְתָּמוּ עֵינָיו וְלָבֹו - עַם־כְּלִיזָה רָאוּי שְׂיֵאָחֵז בְּיָמִים הַקּוֹדְמִים וְיִלְךְ אַחֲרֵיהֶם, דְּהִינּוּ: כִּמוֹ שֶׁאֵז הָיָה מִתְעוֹרֵר לְבֹו לְהִתְחַזֵּק בְּעִבּוּדָתוֹ יִתְבַּרְךָ, כֵּן גַּם עֲכָשׁוּ יִחַזֵּק לְבֹו מְאֹד.

סד.

(ח"א רפב)

צָרִיךְ לְדוֹן אֶת־עֲצָמוֹ לְכַף־זְכוּת, וְלִמְצֹא בְּעֲצָמוֹ אֵיזָה נִקְדָּה טוֹבָה עֲדִין, אֵיזָה מַעַט טוֹב, דְּהִינּוּ מַה שְּׂזָכָה לַעֲשׂוֹת מִיָּמָיו אֵיזָה מִצְוָה אוֹ אֵיזָה דָּבָר טוֹב - כִּדֵּי לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמוֹ, וְלָבֹו לִידֵּי שְׂמֵחָה, וְלִחְזֵק עֲצָמוֹ שֶׁלֹא יִפֹּל לְגַמְרֵי חִסּוֹן־שְׁלוֹם. - וְעַל־יְדֵי־זֶה יוֹצֵא בְּאֶמֶת מִכַּף־חֻבָּה לְכַף־זְכוּת, וְיוֹכֵל לָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה.

סה.

(ח"ב ב, ה)

'שֶׁבֶת' הוּא בְּחִינַת 'בֵּן', וְאֵז נִיחָא לְעַלְאִין וְתַתְאִין, וְנִתְעוֹרֵר 'שְׂמֵחָה' - וְאֵז נִתְרוֹמָמִין וְנִתְעַלִּין כָּל הַמִּצְוֹת שֶׁל שֶׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל מִן הָעֲצָבוֹת, וְנִמְשָׁךְ עֲלֵיהֶם "מְנוּחָה וְשְׂמֵחָה" (זְמִירוֹת לֵיל שֶׁבֶת).

סו.

(ח"ב ב, ה)

עַל־יְדֵי 'שְׁלֵמוֹת הַדְּבוּר' שֶׁהוּא 'לְשׁוֹן־הַקֹּדֶשׁ', נִמְשָׁךְ 'שְׂמֵחָה'.

סז.

(ח"ב ה, י)

'חֲזוֹק־הַמְּלֶאךָ' הוּא עַל־יְדֵי 'שְׂמֵחָה', בְּבַחֲיִנַת (מִשְׁלֵי טו, יג): "לֵב שְׂמֵחַ יֵיטֵב פָּנִים", זֶה בְּחִינַת הַמְּלֶאךָ,

בְּחִינַת (ישעיה סג, ט): "וּמְלֶאךָ פָּנָיו הוֹשִׁיעֵם", שְׂנֵת־חֲזֵק עַל־יְדֵי "לֵב שְׂמֵחַ".

וְעַל־כֵּן מְקוֹם הַמְּלֶאכִים נִקְרָא 'שְׂחָקִים', עַל שֵׁם 'שְׂחֹק וְשְׂמֵחָה', כִּי עִקַּר 'חֲזוֹק הַמְּלֶאכִים', עַל־יְדֵי 'שְׂמֵחָה'.

וְעַל־כֵּן בְּשִׁחְלָם לְאָדָם חֲלוּם לֹא טוֹב, הַתְּקוּן הוּא 'תְּעֵנִית' - כִּי 'תְּעֵנִית' הוּא בְּחִינַת 'שְׂמֵחָה', כִּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים צ, טו): "שְׂמֵחֵנוּ בְּיָמוֹת עֲנִיָּתֵנוּ" - שְׂעַל־יְדֵי 'תְּעֵנִית' נַעֲשֶׂה 'שְׂמֵחָה', וְעַל־יְדֵי הַשְׂמֵחָה, נוֹתְנִין חֲזוֹק לְהַמְּלֶאךָ, וּמִתְקַנֵּין וּמְכַנְיְעִין אֶת בְּחִינַת הַחֲלוּם רָע, שֶׁבֵּא עַל־יְדֵי שְׂאִין חֲזוֹק בְּהַמְּלֶאךָ.

סח.

(ח"ב ו)

עַל־יְדֵי 'זַעַה טוֹבָה', כְּגוֹן כְּשִׁמְזִיעִין עַל־יְדֵי דָּבָר שֶׁבִקְדָּשָׁה - נַעֲשֶׂה 'שְׂמֵחָה', בְּחִינַת 'שְׂמֵחָה שֶׁל יוֹם־טוֹב', וְלֹא דוֹקָא 'יוֹם־טוֹב' מִמָּשׁ, אֲלֵא כָּל יוֹם שֶׁהוּא בְּחִינַת טוֹב, נִקְרָא יוֹם־טוֹב.

כִּי הָעֲצָבוֹת מִן הַטְּחוּל, שֶׁהִיא 'עֲבִירוֹת־הַדָּמִים', שֶׁכְּשִׁמְתַּגְּבֵר, בָּאִין 'חֲלָשׁוֹת' חִסּוֹן־שְׁלוֹם. וְהַרְפוּאָה, הִיא 'זַעַה', שְׂעַל־יְדֵי־זֶה יוֹצֵא הָאָרֶס שֶׁיֵּשׁ בְּהַדָּמִים הָעֲכוּרִים, וְנִשְׁאָרִין הַדָּמִים זָכִים, וְאֵז זוֹכָה לְ'שְׂמֵחָה'. - וְזֶה שְׂאֵנוּ רוֹאִין: שֶׁהַחֻלָּה תִּכָּפֵף כְּשִׁמְזִיעַ, נִמְשָׁךְ עָלָיו 'שְׂמֵחָה'.

סט.

(ח"ב ז)

מֵה שְׂרַחֲוִקִים מִהַשִּׁיב־יִתְבַּרְךָ וְאֵינָם מִתְקַרְבִּים אֵלָיו - הוּא רַק מִחֲמַת שְׂאִין 'יְשׁוּב־הַדְּעֵת', וְאֵינָם מִיִּשְׁבִּין עֲצָמָן: "מֵה הַתְּכָלִית" וְכוּ'.

אך דע: שעלידי מרה-שחורה - אי אפשר להנהיג המח פרצונו, וקשה לו לישוב דעתו.

רק עלידי השמחה - יוכל להנהיג המח פרצונו ויוכל לישוב דעתו, כי שמחה הוא עולם החרות, בבחינת (ישעיה נה, יב): "כי בשמחה תצאו" - שעלידי שמחה, נעשין ברחורין ויוצאין מן הגלות.

ולבוא לשמחה - הוא עלידי מה שמוצא בעצמו איזה נקדה טובה על-כל-פנים וכו'. ועל-כל-פנים יש לו לשמח במה שזכה להיות מזרע ישראל "שלא עשני גוי". וגם למעלה נעשה מזה יהוד גדול עלידי בדיחא דעתה" (שבת עז:).

ע.

(ח"ב יז)

בשבת הוא חרות, וכשיש חרות ואין שעבוד וגלות, אזי הדעת שלם. ועקר החרות, עלידי התענוג והשמחה של שבת, בבחינת (ישעיה נה, יב): "כי בשמחה תצאו" - שעלידי שמחה יוצאין לחרות, ואז הדעת בשלמות וכו'. ועקר הדעת הוא בשבת עלידי השמחה.

עא.

(ח"ב כג)

כשאדם שמח - אזי המרה-שחורה ויסורים נסתלקים מן-הצד. אבל מעלה יתרה: להתאמץ לרדף אחר המרה-שחורה דוקא, להכניס אותה גם-כן בתוך השמחה, שהיא בעצמה תתהפך לשמחה. כדרך הבא לתוך השמחה - שאז מגדל השמחה והחידוה, מהפך כל הדאגות והעצבות והמרה-שחורות שלו לשמחה.

וזה בחינת (ישעיה לה, י): "ששון ושמחה ישיגו, ונסו יגון ואנחה" - שהיגון ואנחה בורחים ונסים מן השמחה, כי בעת השמחה דרך היגון ואנחה לעמד מן הצד בנ"ל.

אבל צריך לרדף אחר היגון ואנחה דיקא, להכניס אותם דוקא לתוך השמחה. שהששון ושמחה ישיגו ויתפסו היגון ואנחה שנסים ובורחים מן השמחה - להכניס אותם בעל-כרחם לתוך השמחה, שיהיו מרכבה אל הקדשה.

עב.

(ח"ב כד; טיחות-ה"ן מא)

מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד, ולהתגבר להרחיק העצבות והמרה-שחרה בכל כחו.

וכל החולאת הבאין על האדם, כלם באין רק מקלקול השמחה - כי יש עשרה מיני נגינה שהם בחינת שמחה, והם באין בתוך עשרה מיני דפיקין ומחין אותן. וכשיש קלקול ופגם בה-שמחה, בה"יו"ד מיני נגינה, עלידי-זה באין חולאת מן ה"יו"ד מיני דפיקין שנתקלקלין עלידי-זה.

וגם חכמי הרופאים האריכו בזה: "שכל החולאת עלידי מרה שחורה ועצבות", והשמחה הוא רפואה גדולה. ולעתיד תתגדל השמחה מאד וכו'. ובשביל-זה נקראין השמחה והרקודין 'חולה' (עי' בפנים), כי הם תקון החולאת.

והכלל: שצריך להתגבר מאד בכל הכחות, להיות אך שמח תמיד. כי טבע האדם למשך עצמו למרה-שחורה

גם יש אחד שאין לו שום שמחה כלל, לא מן האכילה ושתייה ולא משאר דברים, ואדרבא יש לו קנאה וצער שמקנא על השדוף, על שזה נשתדף בזה.

אבל שלמות וגדלות השמחה הוא: מי שזוכה לשמח מכל הטובות ביחד. וזה אי-אפשר, כי-אם בשמסתכל למעלה על כל הטובה, דהינו על השרש שמשם נמשכין כל הטובות. ששם הכל אחד. ואזי שמחתו מכל הטובות ביחד, ואזי השמחה גדולה מאד, ומאירה באור גדול מאד.

פי על-ידי ה'כלליות' שנכלל שמחה בחברתה - נגדל ביותר 'אור השמחות'. וכן כל מה שנכלל יתר רבוי השמחות זה בזה - נגדל ונתוסף 'אור השמחה' ביותר ויותר, פי נגדל ונתוסף האור מאד, על-ידי התנוצצות שמתנוצץ משמחה לחברתה. וכל מה שיש יותר שמחות שנכללין ביחד, נתוסף ביותר ויותר 'אור ההתנוצצות'.

ועל-כן בשנכלל השמחה של כל הטובות ביחד - אזי 'אור השמחה' גדול מאד, על-ידי רבוי ההתנוצצות מזה לזה ומזה לזה.

עה.

(ח"ב מח)

ישמח מאד, ויחזק עצמו בשמחה תמיד, פי עצבות מזיק מאד מאד.

ודע: שתכף כשאדם רוצה לכנס בעבודתו 'יתברך' - אזי תכף היא עברה גדולה בשיש לו 'עצבות' חסודשלו, פי "עצבות היא סטרא-אחרא" (זהר נח עא.). והשם 'יתברך' שונא אותה וכו'.

ועצבות מחמת פגעי ומקרי הזמן, וכל אדם מלא יסורים. על-כן צריך להכריח עצמו בכח גדול, להיות בשמחה תמיד, ולשמח עצמו בכל אשר יוכל, ואפלו במלי דשטותא.

אף שגם 'לב-נשבר' הוא טוב מאד, עם כל זה הוא רק באיזו שעה, וראוי לקבע לו איזה שעה ביום לשבר לבו ולפרש שיחתו לפניו יתברך, אבל כל היום בלו צריך להיות בשמחה.

עג.

(ח"ב לג)

כל השמחות, הם רק בשעתו, כגון שמחה של חתנה או ברית, השמחה הוא רק בשעתו, ואם יסתכל על הסוף, אין שום שמחה בעולם, פי "סוף אדם" וכו' (ברכות יז). אבל אם יסתכל על הסוף של הסוף, אז יש לו לשמח מאד, פי 'סוף כל סוף', דהינו ה'תכלית', הוא "טוב מאד" (בראשית א. לא).

עד.

(ח"ב לד)

אצל סתם בני-אדם, אין השמחה של כל הטובות ביחד. למשל: כשבאין על חתנה - א) יש מי ששמח מן האכילה שאוכל. ב) ויש ששמח מן הכלי-זמר. ג) ויש ששמח מדברים-אחרים. ד) ויש ששמח מן החתנה עצמה - כגון ה'מחתנים', שאינן משגיחים על אכילה ושתייה, רק שמחים מן החתנה עצמה.

אבל אין אדם שיהיה שמח מכל השמחות ביחד. ואפלו מי ששמח מכל הדברים, אף-על-פי-כן אין השמחה מכל הדברים ביחד, רק מכל אחד בפני-עצמו בזה אחר זה.

[לקוטי־הלכות, נפילת־אפים ד, ה: ועקר השמחה אי־אפשר להיות, פי־אם על־ידי מילי דשטותא, כמו ששמעתי מפיו ז"ל שאמר בזה־הלשון: "ס'האט א פנים, אז מ'קען מער נישט פרייליך זיין, נאר מיט נאריש מאכן זיך".]

עט.

(שיחות־הר"ן מג)

על־ידי השמחה, יכולין להחיות אדם אחר.

פ.

(שיחות־הר"ן סה)

על־ידי 'שמחה', נצולין מ'מיתת בנים'. כי הקלפה העשקת אותם חס־ושלום, נקראת 'לילית', וה'שמחה' הוא ההפך ממנה.

פא.

(שיחות־הר"ן קעז)

חזק אחד להיות בשמחה. ואמר: "שראוי לו לשמח בהשם־יתברך". ואף־על־פי שאין אתם יודעים מגדלת השם־יתברך, ראוי לכם לסמוך עלי, כי אני יודע מגדלתו יתברך.

"גם ראוי לכם לשמח בי - מה שזכיתם שיהיה לכם רבי' פזה!"

גם חזק אחד: "שישמח עצמו אפלו בעסקי הל" - ואמר לו: "בודאי בן הוא, שבתחלה צריכין לשמח עצמו ב'מלי־דעלמא' בכל מה שיכולין, ואחר כך באין לשמחה אמתית".

פב.

(חיי־מוהר"ן שעא)

אמר לי: "האתה תהיה במרה־שחורה? אתה מחיב תמיד להיות בשמחה

והעקר להיות בשמחה תמיד, וישמח עצמו בכל מה שיוכל, ואפלו על־ידי מ'לי־דשטותא', לעשות עצמו פשוטה, ולעשות עניני שטות וצחוק, או קפיצות ורקודים, כדי לבוא לשמחה, שהוא דבר גדול מאד [עין שיחות־הר"ן כ; חיי־מוהר"ן תקצג, המובאים להלן].

עו.

(ח"ב עח)

יוכל לבוא לשמחה גדולה, על־ידי תמימותו ואמונתו.

עז.

(ח"ב פא)

כשאדם משמח עצמו בשמחה של מצוה, והשמחה גדולה כל־כך עד שנוגעת עד רגליו, הינו שמרקד מחמת שמחה - בזה נתעלים כל 'תומכי־דאורייתא'. גם כל המדרגות התחתונות המכנים בשם 'רגלים', נתעלים על־ידי 'שמחת תורה ומצוה'.

וזה שאמרו חז"ל (בבא־בבא י): "מי שאין לו בנים, ישמח את אשתו בדבר מצוה" - כי 'אשה' נקראת 'רגל' וכו'. נמצא: שעל־ידי ה'שמחה', הוא מעלה ומקשר אותה לבחינת 'צדק' הנקרא 'ה"א', ושם עקר ה'זרע', כמו שכתוב (בראשית מז, כג): "הא לכם זרע".

עח.

(שיחות־הר"ן כ)

ענה ואמר: כפי הנראה, שאי־אפשר לבוא לשמחה, פי־אם על־ידי עניני שטות, לעשות עצמו פשוטה, ולעשות עניני צחוק ושטות.

[מְשֻׁנָּה] תְּמִיד! [דו זאלסט נאך זיין אין דער מְרָה-
שחורה, דו ביסט מחויב מְשֻׁנָּה פרייליך צו זיין].

גַּם אָמַר לִי: "דו זאלסט זיך לֹאזן
אַראַפּוואַרפּן"!? [האָפּה תרשעה להפיל אֶת-
עצמך?].

גַּם אָמַר לִי: "סע וועט זיך נאך טאן!
ברודער האלט זיך!" [אַחֵי עוֹד יַעֲבֹר אַחִיז
עצמך].

גַּם אָמַר לִי: "השם עמך וכו'! שרעק זיך
ניט!" [השם עמך! אל תפחדו!].

פ.ג.

(חיי-מוהר"ן תקצג)

אַתֶּם צְרִיכִים לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תְּמִיד.
כְּלוּמַר: שְׂאם נְחוּשׁ בְּכָל־עֵת, אֲפָלוּ
כְּשֵׁהשִׂם־יִתְבַּרַךְ מְרוּיַח לָנוּ קִצָּת, לְחֶשֶׁב
תְּמִיד עַל חֶסְרוֹן הַיְשׁוּעָה הַמְכַרְחַת לָנוּ עוֹד -
אִם־כֵּן תִּתְגַּבֵּר חֶסֶד־וְשָׁלוֹם הַמְרָה־שְׁחוּרָה
וְהַעֲצֹבוֹת בְּיוֹתֵר. אֲשֶׁר זֹאת הַמְּדָה שֶׁל
עֲצֻבוֹת, מְזַקֶּת לָנוּ לְעִבּוּדָתוֹ יִתְבַּרַךְ יוֹתֵר
מֵהַכֹּל. וְצָרִיךְ כָּל אֶחָד לְהִתְחַזֵּק, לְהִיּוֹת
בְּשִׂמְחָה תְּמִיד אִיךְ שֶׁהוּא.

עַל־כֵּן אֲפָלוּ בְּעֵת הַצַּעַר וְהַרְחוֹק
מֵעִבּוּדָתוֹ, צְרִיכִין לְהִתְחַזֵּק לְהִיּוֹת
אִךְ שִׂמְחָה תְּמִיד, וְלִשְׂמֹחַ אֶת־עַצְמוֹ בְּכֹל מַה
דָּאָפְשֵׁר, בְּמַה שְׂמוּצָא בְּעַצְמוֹ אִיזָה נִקְדָּה
טוֹבָה עֲדִין, וּבְמַה שְּׁזָכָה שְׁלֹא עֲשָׂאֵנִי גּוֹי
וּכְיוּצָא בְּזָה, וְלִהְפֹךְ כָּל הַיְגוֹן וְאֲנַחָה וְהַצַּעַר
וְיִסּוּרֵין לְשִׂמְחָה.

לוֹמַר: אַף־עַל־פִּי שְׂאֵנִי כְּמוֹ שְׂאֵנִי - אַף־
עַל־פִּי־כֵן זְכִיתִי לְהִיּוֹת מְזַרַע
יִשְׂרָאֵל, וְלִקְיָם כְּמַה מְצוּוֹת בְּכֹל יוֹם -
צִיצִית, וְתַפְלִין, וְקִרְיַאת־שְׁמַע, וְצַדִּיקָה,
וּכְיוּצָא.

וְאַף־עַל־פִּי שְׂעִשִׁית הַמְצוּוֹת הֵם כְּמוֹ
שֶׁהֵם - אַף־עַל־פִּי־כֵן עַל־
כָּל־פָּנִים יֵשׁ בָּהֶם נִקְדוּת טוֹבוֹת מְאֹד,
שְׂנַעֲשֶׂה מֵהֶם שְׂעִשׁוּעִים גְּדוּלִים לְמַעְלָה,
וְאֲפָלוּ עַל־יַדִּי הַמְצוּוֹת שְׂנַעֲשִׂין עַל־יַדִּי
'פּוֹשְׁעֵי־יִשְׂרָאֵל'.

כִּי כָל־זְמַן שֶׁשֵׁם יִשְׂרָאֵל נִקְרָא עָלָיו,
מִתְפָּאֵר בּוֹ הַשֵּׁם־יִתְבַּרַךְ הַרְבֵּה, בְּבַחֲיַנֵּת
(ישעיה מט, ג): "יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ אֶתְפָּאֵר",
וְכַמְבֹאֵר בְּדַבְּרֵינוּ בְּעִנְיַן זֶה תְּלִי תְּלִים שֶׁל
הַלְכוּת, כְּמַה וְכְמַה דְרָכֵי עֲצוֹת נִפְלְאוֹת אִיךְ
לְשַׂמַּח אֶת עַצְמוֹ תְּמִיד יִהְיֶה אִיךְ שִׂיְהִיָּה.
אֲשֶׁר־י שִׂיאַחֲז בָּהֶם.

וְעַל־פִּי־רַב, צְרִיכִין לְשַׂמַּח אֶת־עַצְמוֹ
בְּמַלְיַד־שְׂטוּתָא, לְעֲשׂוֹת
עִנְיָנֵי 'צְחוּק' וְמַלְתָּא־דְּבִידִיחוּתָא, כְּדִי
לְשַׂמַּח אֶת־עַצְמוֹ בְּמַה דְּאָפְשֵׁר.

וְעַל־פִּי־רַב, אִי־אָפְשֵׁר לְשַׂמַּח אֶת־
עַצְמוֹ, כִּי־אִם עַל־יַד־יְיָ -
כִּי הַמְרָה־שְׁחוּרָה וְהַעֲצֹבוֹת מִתְגַּבֵּר עַל הָאָדָם
יוֹתֵר מִן הַכֹּל, וְקָשָׁה לְשַׁבְּרָה יוֹתֵר מִכָּל
הַמְּדוּת, וּמְזַקֶּת לְהָאָדָם מְאֹד יוֹתֵר מֵהַכֹּל.
וְכָל עֶקֶר הַתְּרַחֲקוּת כָּל אָדָם מֵהַשֵּׁם־
יִתְבַּרַךְ, הִיא רַק מַחֲמַת עֲצֻבוֹת וּמְרָה־
שְׁחוּרָה.

עַל־כֵּן צְרִיכִין לְרְאוֹת לְשַׂמַּח אֶת־עַצְמוֹ
בְּכֹל הַכּוֹחוֹת, בְּכֹל מַה דְּאָפְשֵׁר,
אֲפָלוּ בְּעֵת שְׂצַר לְהָאָדָם וְדַחוּק לוֹ מְאֹד
בְּגַשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת, הֵן בְּפִרְנֶסֶת־הַנֶּפֶשׁ, הֵן
בְּפִרְנֶסֶת־הַגּוּף - אַף־עַל־פִּי־כֵן צָרִיךְ לְרְאוֹת
לְבַטֵּחַ בְּהַשֵּׁם תְּמִיד: שְׁסוּף כָּל סוּף לֹא יַעֲזֹב
הַשֵּׁם אוֹתוֹ לְנִצָּח חֲלִילָה, וְלִשְׂמֹחַ אֶת־עַצְמוֹ
בְּכֹל מַה דְּאָפְשֵׁר.

מְכַל־שִׁפּוֹן בְּשֵׁהשִׁם־יִתְבַּרֵךְ מְרַחֵב לוֹ
 בַּעַת צָרְתוֹ וְדָהְקוּ קֶצֶת, וַיֵּשׁ
 לוֹ אֵיזָה נִיחָא בְּעֵלְמָא - בּוֹדְאֵי צָרִיד לְהֵיּוֹת
 בְּשִׁמְחָה תָּמִיד, וְלִהְגִּדִּיל הַשְּׂמֵחָה בְּיֹתֵר.

וְהִבֵּן דְּבָרִים אֵלּוּ, כִּי דְבָרֵי רַבְּנֵי ז"ל הֵם
 עֲמֻקִּים מְאֹד. וְעֵקֶר הָעֲמֻקוֹת הוּא
 לְהִבִּין הַדְּבָרִים לְקִיּוֹם בְּפִשְׁיטוֹת גָּמוּר. (עיֵן־
 שם עוֹד בַּפְּנִים).

פד.

(ספֶר־הַמִּדּוֹת, עֲנִינֵי 'שְׂמֻחָה')

[א] עַל־יָדֵי רַנָּה שֶׁל שְׂמֻחָה, תִּהְיֶה בְּר־
 דַּעַת (דַּעַת לֵב).

[ב] עַל־יָדֵי הַצֶּעַר וְהָעֲצָבוֹת, בָּא מְרִיבָה
 בְּעוֹלָם. וְעַל־יָדֵי הַשְּׂמֻחָה, בָּא שְׁלוֹם בְּעוֹלָם
 (מְרִיבָה ח"ב יג; עֲצָבוֹת ח"ב ג).

[ג] הַשְּׂמֻחָה תָּמִידִית, מְסַגֵּל לְהַצְלָחָה (מְמוֹן
 מֵז).

[ד] מִי שֵׁיֵשׁ לוֹ עֲצָבוֹת, יִסְתַּכַּל עַל
 הַצְּדִיקִים, וַיִּבֵּא לוֹ שְׂמֻחָה בְּלִבּוֹ (עֲצָבוֹת ו).

[ה] עַל־יָדֵי עֲצָבוֹת, אָדָם נַחֲלָשׁ (עֲצָבוֹת ח).

[ו] עַל־יָדֵי עֲצָבוֹת, הַקְּדוֹשׁ־שִׁבְרוֹךְ־הוּא אֵין
 עֲמוֹ (עֲצָבוֹת יד).

[ז] עַל־יָדֵי עֲצָבוֹת, רוּאָה קָרִי (עֲצָבוֹת טו).

[ח] עֲצָבוֹת, בָּא עַל־יָדֵי כַּעַס (עֲצָבוֹת טז).

[ט] מִי שֶׁאֵין לוֹ עֲצָבוֹת, וְהוּא תָּמִיד
 בְּשִׂמְחָה, בּוֹדְאֵי יִתְנַשֵּׂא (עֲצָבוֹת כ).

[י] קִרְבַּת הַצְּדִיקִים, מְשַׂמַּח אֶת הַלֵּב (עֲצָבוֹת
 כו).

[יא] אֲנָדָה, מְשַׂמַּח אֶת הָאָדָם (עֲצָבוֹת לו).

[יב] עַל־יָדֵי קַלְקוּל הַשְּׂמֻחָה, בָּא חֲלָאִים
 עָלָיו (עֲצָבוֹת ח"ב ד).

[יג] סָגְלָה לְהַסִּיר הָעֲצָבוֹת, עַל־יָדֵי
 הַרְחַמְנוּת (עֲצָבוֹת ח"ב ה).

[יד] כְּשֶׁאָדָם עוֹשֶׂה מְצוּהַ בְּשִׂמְחָה, זֶה סִימָן
 שֶׁלִּבּוֹ שָׁלוֹם לְאֲלֻקָּיו (שְׂמֻחָה א).

[טו] מַחְמַת שְׂמֻחָה, נִפְתַּח הַלֵּב (שְׂמֻחָה ב).

[טז] ה'שְׂמֻחָה שֶׁל מְצוּהַ, הִיא מְעִזָּ לְאָדָם
 (שְׂמֻחָה ה).

[יז] עַל־יָדֵי 'עֲצוֹת־טוֹבוֹת' שֶׁתַּתֵּן, תִּזְכֶּה
 לְשְׂמֻחָה (שְׂמֻחָה ז).

[יח] עַל־יָדֵי הַרְקוּדִין וְהַתְּנוּעוֹת שֶׁאֵתָה
 עוֹשֶׂה בְּגוּף, נִתְעוֹרֵר לָךְ שְׂמֻחָה (שְׂמֻחָה ח).

[יט] עַל־יָדֵי פְּנוֹת הַלֵּב, בָּא שְׂמֻחָה (שְׂמֻחָה
 יב).

[כ] עַל־יָדֵי זְמֵר, תִּבֵּא לִיָּדֵי שְׂמֻחָה
 וְהַתְּלַחְבוֹת (שְׂמֻחָה יד).

[כא] כְּשֶׁתְּשַׂמַּח אֶת הַצְּדִיק, תוּכַל לְעַבֵּד
 אֶת הַשִּׁם־יִתְבַּרֵךְ בְּשִׂמְחָה (שְׂמֻחָה טו).

[כב] מִי שֶׁמְפָרְסֵם אֶת הַצְּדִיק, זוֹכֵה
 לְשְׂמֻחָה (שְׂמֻחָה טז).

[כג] עַל־יָדֵי בְּטָחוֹן, בָּא שְׂמֻחָה (שְׂמֻחָה יז).

[כד] עַל־יָדֵי שְׂמֻחָה, תְּפִיסַת הַמַּח נִתְגַּדֵּל
 (שְׂמֻחָה כא).

[כה] הַשְּׂמֻחָה, הִיא סִימָן שֶׁהוּא: "זָרַע בְּרֵךְ
 ה'" (יִשְׁעִיָה סא, יט) (שְׂמֻחָה כב).

[כו] עַל־יָדֵי שְׂמֻחָה שֶׁל מְצוּהַ, הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא מְסוּכָךְ עָלָיו (שְׂמֻחָה כד).

[כז] עַל־יָדֵי שְׂמֻחָה, נִתְגַּלָּה כְּבוֹדוֹ שֶׁל אָדָם,
 גַּם יִזְכֶּה לְדַעַת (שְׂמֻחָה כז).

[כח] מִי שֶׁהוּא שֶׁמַּח תָּמִיד, עַל־יָדֵי זֶה הוּא
 מְצַלִּיחַ (שְׂמֻחָה ח"ב א).

[כט] על־ידי שמחה, תבא תפלתך בהיכל מלך (תפלה ע).

"לִירָאָה אֶת הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא הַזֶּה"
(דברים כח, נח)

פה.

(ח"א יד, א)

לְהַמְשִׁיךְ 'שְׁלוֹם' בְּעוֹלָם, צְרִיךְ לְהַעֲלוֹת כְּבוֹד הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְשֵׁרְשׁוֹ, הֵינּוּ לִ'ירָאָה', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דברים כח, נח): "לִירָאָה אֶת הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד".

פו.

(ח"א טו, ג)

שֶׁרֶשׁ הִ'ירָאָה' הוּא 'דַּעַת' וְכוּ', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (משלי ב, ה): "אִז תִּבִּין יִרְאֵת ה', וְדַעַת אֱלֹקִים תִּמְצָא". וְעַקֵּר הַ'דַּעַת' הוּא בִ'לֵב', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דברים כט, ג): "וְלֹא נָתַן לָכֶם לֵב לְדַעַת".

גַּם שֵׁם עַקֵּר הִ'ירָאָה', כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַז"ל (קדושין לב): "דְּבַר הַמְּסוּר לֵלֵב, נֶאֱמַר בּוֹ: וְיִרְאֵת מֵאֱלֹקֶיךָ" (ויקרא יט; ויקרא כח), הֵינּוּ: שִׂידַע מִמֵּי יִתִּירָא, הֵינּוּ: "לִירָאָה אֶת הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד" (דברים כח, נח), יִרְאֵת הַרוּמָמוֹת'.

פז.

(ח"ב א, ה)

הִ'ירָאָה-שֶׁבִּלְב', הִיא בְּחִינַת 'שֵׁם', בְּבְחִינַת (דברים כח, נח): "לִירָאָה אֶת הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד".

פח.

(שיחות-ה'ר"ן קסח)

הַרְבֵּי-הַקָּדוֹשׁ מוֹרְנוּ הָרַב רַבִּי נְחוּם ז"ל מְטַשְׁעֵרְנָא בִּיל, רָאָה אוֹתוֹ

בִּימֵי נְעוּרָיו בְּקַהֲלַת 'מַעֲדוּוֹעַדוּוֹקַע', וְנִתְבַּהֵל מֵעֶצֶם הִירָאָה שֶׁהָיָה עַל פְּנֵיו אִז, וְאָמַר: שְׁמָה שְׁנַאֲמַר (שמות כ, יז): "לִמְעַן תִּהְיֶה יִרְאֵתוֹ עַל פְּנֵיכֶם לְבִלְתִּי תַחֲטְאוּ" - זֶה רוֹאִין בְּחוּשׁ אֲצִלוֹ.

פט.

(חיי-מוהר"ן רצד)

שְׁמַעְתִּי בְּשִׁמּוֹ שֶׁאָמַר: שָׂאֵם הָיָה רוֹצֵה לְגַלוֹת וּלְהִרְאוֹת הִירָאָה שְׁלוֹ, לֹא הָיוּ יְכוּלִים לְעַמֵּד אַרְבַּע אַמּוֹת סְמוּךְ לְבֵיתוֹ, אֲךָ הוּא מַעֲלִים הִירָאָה שְׁלוֹ בְּכֹנֶנָה.

וְגַם אֲנִי שְׁמַעְתִּי מִפִּי-הַקָּדוֹשׁ שֶׁאָמַר: "אֲנִי אוֹצֵר שֵׁל יִרְאֵת-שָׁמַיִם, שֶׁכֵּל מִי שֶׁרוֹצֵה יְכוּל לְקַבֵּל מִמֶּנִּי!"

וּבִאֲמַת הָיָה נִרְאָה בְּחוּשׁ: שֶׁכֵּל שֶׁנִּתְקַרַּב אֵלָיו, נִתְמַלֵּא תִכְפֹּף יִרְאָה גְדוּלָה וְעִצּוּמָה, וְנִתְלַהֵב מְאֹד לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר לֹא נִרְאָה כְּזֹאת.

וְגַם עֲכָשׁוּ - עֵדִין יִרְאֵתוֹ הַגְּדוּלָה גְּנוּזָה בְּסִפְרֵי-הַקָּדוֹשִׁים, וְכֵל מִי שֶׁעוֹסֵק בָּהֶם בִּאֲמַת וּבִתְמִימוֹת, בָּא עֵלָיו יִרְאָה גְּדוּלָה וּמִתְעוֹרֵר מְאֹד לְהַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ, כִּי כֵּל דְּבָרָיו כְּנִחְלִי-אֵשׁ.

צ.

(חיי-מוהר"ן רצה)

שְׁמַעְתִּי בְּשִׁמּוֹ שֶׁאָמַר: "אֵלּוּ הֵינּוּ רוֹאִין 'אוֹצֵר', הֵינּוּ רְצִים בּוֹדְאֵי אֵלָיו, וְהֵינּוּ חוֹפְרִים וּמְלַכְלָכִים עֲצָמָנוּ בְּרִפְשׁ וְטִיט, בְּשִׁבִיל לְחַתֵּר אַחֲרָיו וּלְמַצָּאוֹ. וְהֵלֵא אֲנִי 'אוֹצֵר שֵׁל יִרְאֵת-שָׁמַיִם', וּמִדּוּעַ לֹא יִהְיוּ לְהוֹטִים וְרְצִים אַחֲרֵי לְקַבְּלוֹ"?

וְשֶׂאֵלוֹ אוֹתוֹ: "אֵיךְ אֶפְשֵׁר לְקַבֵּל"?! - וְהַשִּׁיב: "עַם הַ'פֶּה' וְהַ'לֵב' צְרִיכִין

להתור ולבקש! [מיטן פיסק און מיטן הארץ].
"בפיך ובלבבך לעשותו" (דברים ל, יד).

"והפלא ה' את מכתך, ואת מפות זרעך, מפות גדלת ונאמנות, וחלים רעים ונאמנים וגו'. גם כל חלי וכל מפה אשר לא כתוב בספר התורה הזאת" (דברים כח, נט-סא)

"וכל מפה אשר לא כתוב בספר התורה הזאת" - זו מיתת צדיקים'.

ב'תוכחות' פתיב (דברים כח, נט): "והפלא ה' את מפתך", וב'חובן בית המקדש' פתיב (איכה א, ט): "ותרד פלאים". אבל ב'סלוקן של צדיקים' פתיב (ישעיה כט, יד): "לכן (בה אמר ה') הנני יוסף להפליא את העם הזה הפלא ופלא". וכל-כך למה? - "ואבדה חכמת חכמיו, ובינת נבניו תסתער" (שם). (איכה-רבה א, לו)

צא.

(ח"א נז, א-ב)

מי שפוגם ב'אמונת-החכמים' ופורץ גדרם, אין רפואה למכתו, בבחינות (שבת קי):
"דלמא חויה דרבנן טרקה, שאין לו אסותא".

פי הפורץ גדרם - על-ידי-זה מסיר ה'ידים' מן ה'מלאכים', לפי בחינות הסרתו מדרך דברי רבנן וכו'. ומחייבין אנהנו להאמין לכל דבריהם, בבחינות (דברים יז, יא):
"לא תסור מן הדבר" וכו'.

וזוה בחינת (דברים כח, סא): "מפה אשר לא כתובה בתורה", "זהו מיתת תלמיד-חכם" (חז"ל) - הינו: המיתה שתלמיד-חכמים ממיתין איזהו אדם.

פי חולאת הבאה לאדם על שעבר על דברי רבנן, אין לו רפואה, והוא מת מן החולאת - זה המיתה באה על-ידי "מפה אשר לא כתובה בתורה".

פי דברים שלא נכתבו בתורה, נמסרו לחכמים, ואנחנו מצוים לשמע מהם. ויש מי שמזלזל דבריהם, ואין מאמין דבריהם, מחמת שנדמה לו שמדאורייתא אינו כן, ועל-ידי-זה נחלה במפה שאין לו רפואה, ומת בה.

ולחקים 'אמונה-הנפולה', היא על-ידי בחינת 'גדר' וכו'. ועל-ידי ה'גדר', ישוב ל'אמונת-חכמים'.

פי כשאין לו 'אמונת-חכמים' - זה בחינת 'הסתלקות-החכמים', בחינת 'פלא', בבחינות (ישעיה כט, יד): "הנני יוסף להפליא את העם הזה הפלא ופלא, ואבדה חכמת חכמיו", ודרשו חז"ל (איכה-רבה א, לו): "שזה נאמר על סלוקן של חכמים".

ותקונו של 'הפלאה' הזאת, הינו של 'סלוקן של חכמים' - תקונו: 'הפלאה של גדר', בבחינת (במדבר ו, ב): "פי יפלא לגדר גדר".

פי על-ידי ה'גדר', הוא עולה ל'שרש' שהחכמים משרשים שם, בחינת "פליאות חכמה" (ספר-יצירה פ"א מ"א), ויודע ומכיר 'מעלות החכמים', ועל-ידי-זה הוא שב ומאמין בהם.

וזוה בחינת (ישעיה כח, א): "אודה שמך פי עשית פלא, עצות מרחק אמונה אמן" - הינו: על-ידי בחינת 'גדר', בחינות 'פלא', נתתקן 'אמונת-חכמים' וכו'.

צב.

(ח"ב ה, א-ב)

העקר הוא ה'אמונה'. וצריך כל אחד לחפש את-עצמו ולחזק את-עצמו ב'אמונה'.

כִּי יֵשׁ סוּבְלֵי הַחֲלָאִים שֵׁשׁ לָהֶם מִכּוֹת
מִפְּלֹאוֹת, וְהֵם סוּבְלִים הַחֲלָאִים רַק
בְּשִׁבִיל נְפִילַת הָאֱמוּנָה, בְּבַחֲנִית (דְּבָרִים כח,
ט): "וְהַפְּלֵא ה' אֶת מִכְתָּךְ, מִכּוֹת גְּדֹלַת
וְנֶאֱמָנוֹת, וְחֲלָיִם רָעִים וְנֶאֱמָנִים",
"וְנֶאֱמָנִים" דִּיקָא - כִּי הֵם בָּאִים עַל־יְדֵי
'פְּנֵם־אֱמוּנָה'.

כִּי עַל־יְדֵי נְפִילַת־הָאֱמוּנָה - בָּאִים מִכּוֹת
מִפְּלֹאוֹת, שְׂאִין מוֹעִיל לָהֶם לֹא
רְפוּאוֹת, וְלֹא תַפְּלָה וְלֹא זְכוּת־אֲבוֹת -
כִּי כָל אֵלּוּ הֵם בְּחִינַת אֱמוּנָה וְכוּ'.

וְאִז צְרִיךְ לְצַעֵק מֵעֵמֶק הַלֵּב, וְעַל־יְדֵי־זֶה
נִתְגַּלִּים עֲצוֹת עֲמֻקּוֹת, שִׁיּוּדָעִים לְתַת
עֲצָה לְנַפְשָׁם כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵה שְׂצָרִיךְ.
וְעַל־יְדֵי־זֶה גְּדֹלָה הָאֱמוּנָה, וְנִתְתַקְנָת.

וְאִזִּי חוֹזְרִים וְנִתְתַקְנִים כָּל הַדְּבָרִים הַנִּלְכָּל,
שֶׁהֵם: רְפוּאָה, וְזְכוּת־אֲבוֹת,
וְתַפְּלָה.

כִּי הָעֲצוֹת, הֵם בְּחִינַת פְּלֵא, בְּחִינַת
(ישעיה כח, א): "אִוְדָה שְׂמֹךְ כִּי עֲשִׂית
פְּלֵא עֲצוֹת מְרַחֵק" וְכוּ'.

וְעַל־יְדֵי־זֶה נִתְתַקֵּן וּמְקַבֵּל רְפוּאָה
לְהַמְּכּוֹת הַמִּפְּלֹאוֹת, שֶׁהֵם
בְּחִינַת: "וְהַפְּלֵא ה' אֶת מִכְתָּךְ" וְכוּ'.

גַּם תַּפְּלָה הִיא בְּחִינַת פְּלֵאוֹת, בְּחִינַת
(שמות טו, יא): "נִזְרָא תְהִלַּת עֲשֵׂה פְּלֵא".

וְכֵן זְכוּת אֲבוֹת, בְּבַחֲנִית (תהלים עח, יב):
"נִגַּד אֲבוֹתָם עֲשֵׂה פְּלֵא".

וְהִנֵּה: עַל־יְדֵי שְׂמֵעֵלִין אֱמוּנָה־הַנְּפוּלָה,
עַל־יְדֵי־זֶה נֶעֱשִׂין גְּרִימ, וְהֵם
מִזִּיקִין לְיִשְׂרָאֵל, בְּבַחֲנִית (קדושין ע:): "קָשִׁים
גְּרִימ לְיִשְׂרָאֵל כְּסַפְּחַת". סַפְּחַת הֵינּוּ
מִכּוֹת, בְּחִינַת מִכּוֹת מִפְּלֹאוֹת הַנִּלְכָּל
שֶׁנֶּעֱשִׂין עַל־יְדֵי נְפִילַת־הָאֱמוּנָה.

וּמַחְמַת שְׂאֵלוֹ הַגְּרִימ נֶעֱשִׂין מ'לְקִיטַת
נְפִילַת הָאֱמוּנָה, עַל־כֵּן הֵם
"קָשִׁים כְּסַפְּחַת".

וְלִהְנַצֵּל מִזֶּה - הוּא עַל־יְדֵי ה'מְנַגֵּם
שְׂבִדוֹר וְכוּ'.

צג.

(חיי-מוהר"ן תקלו)

"וּמַחְלָאִים רָעִים וְרַבִּים וְנֶאֱמָנִים" (בתפלת
נְשִׁמַת בְּשַׁבָּת), רְאוּי לֹאמַר בְּכּוֹנֵה
גְּדוּלָה, כִּי חֲסִדוֹשְׁלוֹם מִי יוֹדֵעַ מָה רְאוּי
לְבוֹא עָלָיו, וְעַל־כֵּן צְרִיכִים לֹאמַר בְּכּוֹנֵה וְכוּ':
"אוֹתָנוּ הַצֵּלְתָּנוּ".

"וְהִיא כְּאִשׁוֹר שֵׁשׁ ה' עֲלֵיכֶם לְהִיטִיב אֶתְכֶם
וְלִהְרַבּוֹת אֶתְכֶם, כֵּן יִשִּׁישׁ ה' עֲלֵיכֶם לְהַאֲבִיד
אֶתְכֶם וְלִהְשִׁימִיד אֶתְכֶם" (דְּבָרִים כח, סג)

"הוא אינו שש, אבל אחרים משיש, ודיקא נמי
דכתוב 'כן ישיש', ולא כתיב 'ישושי'". (מגלה י:)

"ובשנתחיבו בליה בימי המן, היו אויביהן
שמחין להן". (רש"י שם)

צד.

(ח"ב סו)

"הוא אינו שש" (מגלה י:) - כִּי כְּשֵׁשׁ
לְיִשְׂרָאֵל אֵיזָה עֲנָשׁ חֲסִדוֹשְׁלוֹם, זֶה
נוֹגַע בְּעֲצָמוֹ יִתְבַּרַךְ כְּבִיכּוֹל - כִּי "שְׂמוֹ
מִשְׁתַּף בְּשִׁמְנוֹ" (ירושלמי תענית פ"ב).

"וְהָיוּ חֲתִיף תְּלָאִים" (דְּבָרִים כח, סו)

צה.

(ח"א מז)

וְזֶה שְׂאֵמְרוֹ חו"ל (בְּרַכּוֹת כד, על דְּבָרִים כח, סו):
"וְהָיוּ חֲתִיף תְּלֹוֹאִים, זֶה הַתּוֹלָה

תַּפְּלוּיֹוֹ. גם אמרו: (מנחות קג:): **"זֶה הַקּוֹנֶה תְּבוּאָה מִן הַשּׁוֹק" - הֵינּוּ: שְׁהִדְלוֹת' בָּא עַל־יְדֵי פָּגַם הַתַּפְּלוּיֹוֹ, עַל־יְדֵי פָּגַם שֶׁל אֲמַת'.**

"אלה דברי הברית אשר צוה ה' את משה לכרות את בני ישראל בארץ מואב, מלבד הברית אשר כרת אתם בחורב" (דברים כח, סט)

אין לה כל מצוה ומצוה שבתורה, שלא נכרתו עליה ארבעים ושמונה בריתות של שש מאות אלה ושלשת אלפים וחמש מאות וחמשים. נמצא: לכל אחד מישראל, שש מאות אלה ושלשת אלפים וחמש מאות וחמשים. מאי בינייהו? אמר רבי משרשיא, ערבא, וערבא דערבא, איבא בינייהו. (סוטה לו: לח.)

צו.

(חיי-מוהר"ן מג)

בַּהַתּוֹרָה "תִּקְעוּ תוֹכַחָה" (ח"ב ח) מוּבָא: לַעֲנוּן גָּדֹל עֶצֶם הַמַּעֲלָה בְּשׂוֹזְכִין שְׁנַתוֹסֵף נֶפֶשׁ אֶחָד לְהַקְבּוּץ הַקְּדוּשׁ שֶׁל יִשְׂרָאֵל, שְׁעַל־יְדֵי־זֶה נִתְּרַבֵּין הַבְּתִים שֶׁל הַתַּפְּלָה אֶלְפֵי אֶלְפִים וְרַבֵּי רַבּוֹת, מַה שְּׂאִין הֵפֶה יָכוֹל לְדַבֵּר וְהֵלֵב לְחֶשֶׁב.

כִּי אֵיטָא בְּסִפְרֵי־יְצִירָה' (פ"ד מ"ב): "שְׁתֵּי אַבְנִים, בּוֹנוֹת שְׁנֵי בְּתִים; שְׁלֹשׁ אַבְנִים, בּוֹנוֹת שְׁשָׁה בְּתִים; אַרְבַּע, עֶשְׂרִים־וְאַרְבָּעָה בְּתִים; חֲמִשׁ, מְאָה־וְעֶשְׂרִים; שֵׁשׁ, שְׁבַע־מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים" וְכוּ'. עֵינֵי־שָׁם.

וְהִנְנִי מְבָאָר לָךְ הַכֹּלל בְּזֶה, כְּדֵי שֶׁתִּדַע חֲשׁוֹן עֶצֶם רַבּוּי הַבְּתִים בְּבִירוֹ, וְתִבִין גְּדֻלוֹת הַבוּרָא יִתְבָּרַךְ, וּמַעֲלַת הַקְּבּוּץ שֶׁל יִשְׂרָאֵל, כְּמָה וְכְמָה בְּתִים בְּלֵי שַׁעוֹר וְעֶרְדָּה, נִתּוֹסְפִין וְנִתְּרַבֵּין, כְּשְׁנַתוֹסֵף נֶפֶשׁ אֶחָד לְהַקְבּוּץ הַקְּדוּשׁ שֶׁל יִשְׂרָאֵל כְּנֹל.

וְהוּא: שְׁכַל מַה שְׁנַתוֹסֵף אַבְּן אַחַת - אֲזִי נִתְּרַבֵּין הַבְּתִים, כְּמִסְפָּר כְּפוֹלוֹת שֶׁל כָּל מִסְפָּר הָאַבְנִים הָאֵלוּ, בְּכָל הַמִּסְפָּר שֶׁל כָּל הַצְּרוּפִים, שֶׁהֵם הַבְּתִים הַקּוֹדְמִים.

לְמִשָּׁל: בַּתְּחִלָּה הָיוּ שְׁתֵּי אַבְנִים, וְהָיוּ בּוֹנִים שְׁנֵי בְּתִים. הֵינּוּ: כִּי מִן תְּבָה שֶׁל שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת, אֵין נַעֲשִׂין מְמֻנָּה כִּי־אֵם שְׁתֵּי צְרוּפִים. לְמִשָּׁל: א"ב, אֵין יְכוֹלִין לְצַרְפֵּן כִּי־אֵם בְּשְׁנֵי צְרוּפִים, הֵינּוּ: א"ב ב"א.

וּכְשֶׁנִּתּוֹסֵף עוֹד אַבְּן, הֵינּוּ אוֹת ג', וְנַעֲשֶׂה תְּבָה שֶׁל שְׁלֹשׁ אוֹתִיּוֹת, כְּגוֹן אב"ג - אֲזִי נִתְּרַבֵּין הַבְּתִים כְּפִי כְּפוֹלוֹת מִסְפָּר אֵלוּ הָאַבְנִים שֶׁהֵם שְׁלֹשׁ, בְּכָל הַמִּסְפָּר שֶׁל הַבְּתִים הָרֵאשׁוֹנִים. דְּהֵינּוּ כְּפִי כְּפוֹלוֹת מִסְפָּר שְׁלֹשׁ, שֶׁהוּא מִסְפָּר הָאַבְנִים שֶׁל עִכְשָׁו בְּמִסְפָּר הַבְּתִים הַקּוֹדְמִים שֶׁהֵם שְׁנַיִם - הֵינּוּ: שְׁלֹשׁ פְּעָמִים שְׁנַיִם, שֶׁהִיא שְׁשָׁה. וְעַל־כֵּן "שְׁלֹשׁ אַבְנִים, בּוֹנוֹת שְׁשָׁה בְּתִים".

וְכֵן אַחֲרֵי־כֵן כְּשֶׁנִּתּוֹסֵף עוֹד אוֹת אַחַת, וְנַעֲשֶׂה תְּבָה שֶׁל אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת, כְּגוֹן אבג"ד - אֲזִי נִתְּרַבֵּין הַבְּתִים כְּמִסְפָּר אַרְבַּע פְּעָמִים שְׁשָׁה, שֶׁהוּא עֶשְׂרִים־וְאַרְבָּעָה.

וּכְשֶׁנִּתּוֹסֵף עוֹד אוֹת אֶחָד, וְנַעֲשֶׂה תְּבָה שֶׁל חֲמִשׁ אוֹתִיּוֹת - אֲזִי נִתְּרַבֵּין הַבְּתִים כְּמִסְפָּר חֲמִשׁ פְּעָמִים עֶשְׂרִים־וְאַרְבָּעָה, שֶׁהוּא מְאָה־וְעֶשְׂרִים.

וְכֵן כְּשֶׁנִּתּוֹסֵף עוֹד אוֹת אֶחָד, וְנַעֲשֶׂה תְּבָה שֶׁל שֵׁשׁ אוֹתִיּוֹת - אֲזִי נִתְּרַבֵּין הַבְּתִים כְּמִסְפָּר שֵׁשׁ פְּעָמִים מְאָה־וְעֶשְׂרִים, שֶׁהוּא שְׁבַע־מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים.

וְכֵן לְעוֹלָם: שְׁכַל מַה שֶׁנִּתְּרַבֶּה אוֹת אֶחָד, נִתְּרַבּוּ הַבְּתִים כְּפִי כְּפוֹלוֹת כָּל מִסְפָּר הָאַבְנִים הָאֵלוּ הַנִּמְצָאִים עַתָּה בְּמִסְפָּר כָּל

הַבְּתִים שֶׁנִּבְנוּ מֵהָאֲבָנִים שֶׁהָיוּ מִקֶּדֶם. וְהָבֵן הֵיטֵב.

וְעֵינַי בְּפִרְדִּים' (שער ל, שער-הצרוף), שֵׁם מְבַאֵר עֵנָן זֶה. "וְדַעַת לְנִבּוֹן נִקְלָ" (משלי יד, ו) לְהַבִּין הַטַּעַם, מִי שֶׁיִּבֵּן הֵיטֵב מֵהוּת הַצְּרוּפִים, וְאֵין לְהַאֲרִיךְ בָּזֶה. וּמִזֶּה תִּבְיֵן לְעֵנָן הַנִּפְשׁוֹת הַנִּלְכָּד, כִּנְל.

וְהָא לָךְ הַחֲשִׁבּוֹן מִמְסַפֵּר כַּמָּה אוֹתִיּוֹת שֶׁנִּקְרָאִים אֲבָנִים, וְכֵן לְעֵנָן הַנִּפְשׁוֹת הַנִּלְכָּד וְכוּ':

- [ב' אֲבָנִים] בּוֹנוֹת שְׁתֵּי בְּתִים...2 / [ג' פְּעָמִים ב'] שְׁשָׁה בְּתִים...6 / [ד' פְּעָמִים שְׁשָׁה] כ"ד בְּתִים...24 / [ה' פְּעָמִים כ"ד] ק"ך...120 / [ו' פְּעָמִים ק"ך] תש"ך...720 / [ז' פְּעָמִים תש"ך]...5040 / [ח' פְּעָמִים מִסְפֵּר הַנִּלְכָּד]...40320 / [ט' פְּעָמִים מִסְפֵּר הַנִּלְכָּד]...362880 / [י'...3628800 / [יא"א]...39916800 / [י"ב]...479001600 / [י"ג]...6227020800.

נִמְצָא: שֶׁמִּשְׁלֹש־עֶשְׂרֵה אֲבָנִים - נַעֲשִׂים: שְׁשָׁה אֲלָפִים וּשְׁנַיִם-מֵאוֹת וְשִׁבְעָה-וָעֶשְׂרִים מִלִּיאָן וְעֶשְׂרִים-אַלְפֵי וּשְׁמוֹנֵה-מֵאוֹת (6.227.020.800). וְעַל-פִּי דֶרֶךְ זֶה תַּחֲשֹׁב לְעוֹלָם.

וְהָבֵן הֵיטֵב: עַד הֵיכָן הָרַבּוּי מְגִיעַ, כְּשֶׁנִּתְּוֹסֵף אָבֵן אֶחָד עַל הָאֲבָנִים, הֵינּוּ נִפְשׁוֹת אֶחָד עַל הַקְּבוּצָה-הַקְּדוּשָׁה שֶׁל הַנִּפְשׁוֹת שֶׁהָיוּ כְּבָר. הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ יִזְכְּנוּ לְשִׁמּוֹחַ בְּאֵלוֹ הַבְּתִים, אֲשֶׁר עָלֵיהֶם נֶאֱמַר: "וְשִׂמְחֵתִים בְּבֵית תְּפִלָּתִי" (ישעיה נז, ז), כִּמּוֹכֵן בְּהַתּוֹרָה הַנִּלְכָּד. אֲשֶׁרֵי הַזִּכּוּחַ לָזֶה.

וְעֵינַי בְּסִפְרֵי לְקוּטֵי-הַלְכוֹת' (צִיצִית ז, ד; פְּרִיָּה-וּרְבִיָּה ה, יב), מֵה שֶׁתְּבַתִּי בְּעֵנָן זֶה עַל

מֵאֲמַר בְּסוּטָה (לז: לח.): "אֵין לָךְ כָּל מִצְוָה וּמִצְוָה שְׁלֹא נִכְרְתוּ עָלֶיךָ אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֵה בְּרִיתוֹת שֶׁל שֵׁשׁ מֵאוֹת אֲלָפֵי וּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְחֲמִשׁ מֵאוֹת וְחֲמִשִּׁים וְכוּ', עַד עֲרֵבָא וְעֲרֵבָא דְעֲרֵבָא" וְכוּ'. וְעֵינַי-שָׁם בְּפִרוּשׁ רַש"י וְתוֹסְפוֹת, וְהַגְּהוֹת מֵהַרְש"ל.

וְהָא לָךְ הַחֲשִׁבּוֹן בְּקִצּוֹר מִמְסַפֵּר הַבְּרִיתוֹת הַנִּלְכָּד:

אַרְבָּעִים-וּשְׁמוֹנֵה פְּעָמִים שְׁשִׁי-מֵאוֹת אֲלָפֵי וּשְׁלֹשֶׁת-אֲלָפִים וְחֲמִש־מֵאוֹת וְחֲמִשִּׁים - עוֹלָה: עֶשְׂרִים-וּשְׁמוֹנֵה מִלִּיאָן וְתִשְׁעִי-מֵאוֹת וְשִׁבְעִים-אֲלָפִים וְאַרְבַּע־מֵאוֹת (28,970,400).

תַּרְי"ג פְּעָמִים כָּל הַנִּלְכָּד - כִּי עַל כָּל מִצְוָה וּמִצְוָה מֵתַרְי"ג [שִׁש־מֵאוֹת וּשְׁלֹש־עֶשְׂרֵה] מִצְוֹת, נִכְרְתוּ כָּל הַבְּרִיתוֹת הַנִּלְכָּד - עוֹלָה: (17,758,855,200).

וְלִמְאֵן-דְּאָמַר עֲרֵבָא וְעֲרֵבָא דְעֲרֵבָא - צְרִיכִין לְכַפֵּל עוֹד: שִׁש־מֵאוֹת אֲלָפֵי וּשְׁלֹשֶׁת-אֲלָפִים וְחֲמִש־מֵאוֹת וְחֲמִשִּׁים כָּכֵל הַנִּלְכָּד, כִּמּוֹכֵן שָׁם בְּפִרוּשׁ רַש"י וְתוֹסְפוֹת, עֵינַי-שָׁם הֵיטֵב - עוֹלָה: (10,718,357,055,960,000).

וְזָכַר הֵיטֵב: שֶׁהֵם שְׁבַע-עֶשְׂרֵה אוֹתִיּוֹת צִיפְעֵר (מְסַפְּרִים), שֶׁהוּא מְסַפֵּר גְּדוֹל וּמְפֹלֵג מְאֹד מְאֹד אֲשֶׁר אֵין לְשַׁעַר - כִּי הֵם יוֹתֵר מֵעֶשְׂרֵת-אֲלָפִים פְּעָמִים מִלִּיאָן-מִלִּיאָן.

וְאִם יִדְעָתָּ מְסַפֵּר הַמִּלִּיאָן-מִלִּיאָן, שֶׁהוּא מִלִּיאָן פְּעָמִים מִלִּיאָן, אֲשֶׁר נֹדַע לְבַעֲלֵי-הַחֲשִׁבּוֹן: אֲשֶׁר אִם יִחְיֶה הָאָדָם חֲמִשָּׁה-עֶשְׂרֵת אֲלָפֵי שָׁנִים, וְיוֹתֵר - אֵינּוּ מְסַפֵּיק לְסִפְרֵי מְסַפֵּר הַזֶּה אֶחָד לְאֶחָד, אֲפִלּוֹ לְחֲשִׁבּוֹן שִׁיבּוּלִים לְסִפְרֵי מְסַפֵּר מֵאָה בְּמִינוּט [בְּדִקְוָה]

אחת. וְדָבַר זֶה מְבֹאֵר לְכֹל הַרוֹצֵה לְבֹא
לְחֻשְׁבוֹן הַזֶּה.

וְזֶה יָדוּעַ: שֶׁעַל 'מִלִּי-מִלְּיָאן' אֶחָד, אֵין
צָרִיכִין לְסַדֵּר וּלְצַרֵף רַק מִסְפָּר שְׁלֹשׁ-
עֶשְׂרֵה אוֹתִיּוֹת צִיפָּעַר [מִסְפָּרִים]. וְכֵאן בְּמִסְפָּר
כְּפוּלוֹת הֶבְרִיתוֹת הַנִּ"ל, עוֹלָה הַחֻשְׁבוֹן עַד
בְּמִסְפָּר שְׁבַע-עֶשְׂרֵה אוֹתִיּוֹת, שְׁזֵה הַמִּסְפָּר
גָּדוֹל וְעֶצוֹם וְרַב מְאֹד. כִּי הוּא עֲשֶׂר־תֵּי אֲלָפִים
פְּעָמִים 'מִלִּי-מִלְּיָאן', וְעוֹד שְׁבַע-מֵאוֹת
וּשְׁמוֹנֵה-עֶשְׂרֵה פְּעָמִים 'מִלִּי-מִלְּיָאן'.
מְלַבֵּד כִּמָּה וְכִמָּה אֲלָפִים פְּעָמִים 'מִלְּיָאן'
שֶׁבִשְׂאֵר הַחֻשְׁבוֹן.

וְעַתָּה בּוֹא וּרְאֵה וְהִבֵּן: שְׂאֵחֵר כָּל עֵצֶם
רַבּוּי הֶבְרִיתוֹת שֶׁהִתְחַיֵּב כָּל אֶחָד
מִיִּשְׂרָאֵל עַל כָּל מִצְוָה וּמִצְוָה, אֲפֹלוּ לְמֵאן
דְּאָמַר עֲרָבָא דְעֲרָבָא, אֶף-עַל-פִּי-כֵן:
כְּשֶׁמְקַרְבִּין נֶפֶשׁ אֶחָת לְקַבּוּץ הַקְּדוֹשׁ שֶׁל
עֶשְׂרִים מִיִּשְׂרָאֵל - עוֹלָיִם הַבְּתִים בְּכַפְלִי-
כַפְלָיִם כִּמָּה פְּעָמִים יוֹתֵר, מִכָּל עֵצֶם מִסְפָּר
רַבּוּי הֶבְרִיתוֹת הַנִּ"ל.

דִּק עֵין וְתִשְׁכַּח: עַל-פִּי מַה שֶׁכִּתְּבֵנוּ לְעִיל
בְּמִסְפָּר הָעוֹלָה מִהַצְּרוּפִים הַנִּגְעָשִׁים
מִשְׁלֹשׁ-עֶשְׂרֵה נֶפְשׁוֹת. וְאַחֲרֵיכֵן תַּחֲשֹׁב
אַרְבַּע-עֶשְׂרֵה פְּעָמִים. וְאַחֲרֵיכֵן חֲמֵשׁ-עֶשְׂרֵה
פְּעָמִים. עַד שֶׁבָּאִין לְחֻשְׁבוֹן: שֶׁמִּמִּסְפָּר
עֶשְׂרִים נֶפֶשׁ מִיִּשְׂרָאֵל, נִצְטָרְפִין צְרוּפִים
תְּשַׁע-עֶשְׂרֵה אוֹתִיּוֹת צִיפָּעַר [מִסְפָּרִים] - כִּי
עוֹלָה לְסוּד: (2,432,902,005,471,040,000).

הֲרֵאִיתָ אֲחֵי: כִּמָּה וְכִמָּה עוֹלָה מִסְפָּר
הַצְּרוּפִים מִעֶשְׂרִים נֶפְשׁוֹת, שֶׁהֵם
כַּפְלִי-כַפְלָיִם מִמִּסְפָּר הֶבְרִיתוֹת הַנִּ"ל.
וְכִשְׁמוֹסִיפִין עֲלֵיהֶם עוֹד נֶפֶשׁ אֶחָד, שְׂאֵז
נִכְפָּל עֶשְׂרִים-וְאַחַת פְּעָמִים בְּכָל הַנִּ"ל.
מְכַלֵּשׁ שֶׁכֵּן וְכַלֵּשׁ שֶׁכֵּן עוֹד אֶחָד וְעוֹד אֶחָד.

עֲמַד מְרַעֵיד וּמְשַׁתּוֹמֵם: כִּמָּה וְכִמָּה
אֲלֵפֵי-אֲלָפִים וְרַבִּירֵבּוֹת בְּתִים
נִגְעָשִׁים מִהַצְּרוּפִים, מַה שְּׂאִין הִפָּה יְכוֹל
לְדַבֵּר וְהַלֵּב לְחַשֵּׁב, כְּמוֹכֵן בְּסִפּוּר יְצִירָה לְעֵנִין
'צְרוּפֵי-אוֹתִיּוֹת'.

וְעַל-יְדֵי-זֶה יְכוֹל לְצֵאת יְדֵי הָעֲרֵבוֹת וְכָל
עֵצֶם מִסְפָּר רַבּוּי הֶבְרִיתוֹת
הַנִּ"ל. וְהַכֵּחַ בְּכַח הַצְּדִיקִים-הָאֱמִתִּיִּים
הַמְּכַלְגִּים בְּמַעֲלָה, הָעוֹסְקִים בְּעֵנִין הַבְּתִים
הַקְּדוֹשִׁים שֶׁל נֶפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם בְּחִינַת
שְׁכָנִים שְׁנֵתוֹסְפִין עַל הַקַּבּוּץ-הַקְּדוֹשׁ, כְּמוֹ
שֶׁמְבֹאֵר עַל פְּסוּק (שְׁעִיָּה לֵג, כֵּד): "וַיִּבֶל יֹאמֵר
שְׁכֵן חֲלִיתִי" בְּלִקוּטֵי תַנְיָנָא סִימֵן ח', עֵין-שֵׁם
הַיֵּטֵב, וּבְמַה שֶׁכִּתְּבֵנוּ בְּהַלְכוֹת הַנִּ"ל.

שִׁים לְבָד הַיֵּטֵב, וְתִשׁוּב וְתִתְפַּלֵּא, תְּסַמֵּר
שְׁעֵרוֹת רֵאשֵׁה, וְאַרְבָּבוֹתֶיךָ דָּא לְדָא
יְהִיו נִקְשָׁן, מֵאִימַת גְּדֻלְתּוֹ שֶׁל יוֹצֵר
בְּרֵאשִׁית, וּמֵאִימַת גְּדֻלַּת הַצְּדִיקִים
הַקְּדוֹשִׁים הָאֱמִתִּיִּים, וְכִמָּה גְּדֹל הַזְּכוֹת שֶׁל
הַזְּכוּה לַחֲסוֹת בְּצַל-פְּנֵיָהֶם, וְלִהְיוֹת נִמְנָה
עִם נְדִיבֵי עַם הַשֵּׁם שֶׁל הַקַּבּוּץ שְׁלֵהֶם.

מְכַלֵּשׁ שֶׁכֵּן וְכַלֵּשׁ שֶׁכֵּן מִי שֶׁזְּכוּה לְדַבֵּר עִם
חֲבֵרוֹ בִּירְאֵת-שָׁמַיִם עַד
שֶׁמְבִיאֵו לְיָדֵי מַעֲשֵׂה שִׁיעֶסֶק בְּתוֹרָה
וּבִתְפִלָּה בְּאֱמַת וּבִתְמִימוֹת, עַד שֶׁיִּתְּוֹסֵף גַּם-
כֵּן עַל הַקַּבּוּץ הַקְּדוֹשׁ. אֲשֶׁרֵיהֶם אֲשֶׁרֵי
חֲלָקֵם. "עֵין לֹא רָאִתָּה אֲלֵקִים זוֹלָתָה יַעֲשֵׂה
לְמַחְבֵּה לֹ" (שְׁעִיָּהוּ סֵד, ג).

וּבְזֶה תּוֹכֵל לְהִבִּין: מַה שֶׁאָמְרוּ רַז"ל
בְּמִשְׁנָה (עוֹקְצִים פ"ג מ"ב): "עֵתִיד
הַקְּדוֹשׁ-שְׁבִרוּךְ-הוּא לְהַנְחִיל לְכָל צְדִיק
וְצְדִיק שִׁי" [שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְעֶשְׂרֵה] עוֹלָמוֹת".

וְהַדְּבָר נִפְלָא וְנִשְׁגָּב מִדַּעַת הָאָדָם: אֵיךְ
יִתְרַבּוּ אֲלֵפֵי-אֲלָפִים וְרַבִּירֵבּוֹת

מִדָּה וּמִדָּה, יֵשׁ שֵׁם אֲהַבְתוּ שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
עִם יִשְׂרָאֵל. וְזֶה שֶׁבִּפְעֻל.

וַיֵּשׁ אֲהַבָה שֶׁהוּא בְּכַח' - הִינּוּ: הָאֲהַבָה
שֶׁהָיָה בֵּין יִשְׂרָאֵל לְאֲבִיהֶם שֶׁבְּשָׂמִים
קָדָם הַבְּרִיאָה, שֶׁהָיוּ יִשְׂרָאֵל עֲדוּן בְּדַעְתּוֹ
וּבְמַחֲוֹ וְכוּ'.

וְאֲהַבָה שֶׁבְּדַעְתּוֹ וּבְמַחֲוֹ, הִיא לְמַעֲלָה
מֵהַזְּמַן וְהַמְּדוּת, וְאִינוּ מְלַבֵּשׁ
בְּשׂוּם לְבוּשׁ וְכוּ'. וְלַעֲתִיד-לְבוֹא יִתְגַּלֶּה
הָאֲהַבָה שֶׁהִיא בְּדַעְתּוֹ, שֶׁהִיא אֲפִנְיִמִיּוֹת-
הַתּוֹרָה וְכוּ'.

**וַיִּכּוֹל כָּל אָדָם לְטַעַם טַעַם אֹר הָאֲהַבָה
שֶׁבְּדַעְתּוֹ,** כָּל אֶחָד לְפִי בְּחִינַתּוֹ,
אֲפִלוּ עֲכָשׁוּ בְּתוֹךְ הַיָּמִים'. הִינּוּ: כְּשִׁיקְשֵׁר
אֶת לְבוֹ לְדַעְתּוֹ'.

**כִּי כָל אֶחָד מֵיִשְׂרָאֵל יוֹדַע: 'שִׁישׁ אֱלֹקִים
בְּכָלֵל'.** אֲבָל "הַרְשָׁעִים, הֵם בְּרִשׁוֹת
לְבָן" (בְּרֵאשִׁית דְּבָרָה לז, י), וְהַמְּדוּת' וְהַיָּמִים' הֵם
נִכְלָלִין בְּלֵב, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַז"ל (זֶהר תַּצֵּא רפא:
רש"י סְנֵהֲדָרִין קו:): "רַחֲמָנָא לְבָא בְּעִי", "וּבְלֵבָד
שִׁיבֹון אֶת לְבוֹ לְשָׂמִים" (בְּרַכּוֹת ה: יז. מְנַחֲוֹת קי.
בְּמַשְׁנָה) - **כִּי עֲקָרָן שֶׁל הַמְּדוּת' הוּא הַלֵּב'.**

נִמְצָא: כְּשִׁמְקָשֵׁר אֶת לְבוֹ לְדַעְתּוֹ,
שִׁיּוֹדַע שִׁישׁ אֱלֹהִים - יוֹדַע בְּכָלֵל:
שׁ"מֵלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ" (ישְׁעִיָה ו, ג), וַיּוֹדַע
בִּידְעוֹת הַתּוֹרָה. וּכְשִׁכּוּפָה אֶת לְבוֹ,
לְדַעְתּוֹ הַזֶּה, הִינּוּ: שׁ"לְבוֹ בְּרִשׁוֹתוֹ" (בְּרֵאשִׁית-
רַבָּה שָׁם: "הַצְּדִיקִים לָבָן בְּרִשׁוֹתוֹ") - אֲזִי נִכְלָלִין גַּם
בֵּן הַמְּדוּת שֶׁבְּלְבוֹ, לְדַעְתּוֹ, וְאֲזִי מְקַבְּלִין
הַמְּדוּת', אֹר הָאֲהַבָה שֶׁבְּדַעְתּוֹ, וְרוֹאֵה
וּמְשִׁיג אֹר-הַגְּנוּז' לְפִי בְּחִינַתּוֹ.

הִינּוּ: שֶׁהַצְּדִיקִים וְהַתּוֹרָה שֶׁהָיָה גְּנוּז וְצָפוֹן
עַד עַתָּה מְמַנּוּ, כְּשִׁכּוּפָה אֶת לְבוֹ'

עוֹלָמוֹת כָּל-כָּף, עַד שִׁיַּגִּיעַ לְכָל צְדִיק וְצְדִיק
שׁ"י עוֹלָמוֹת? - כִּי מִימּוֹת-עוֹלָם עַד הַסּוּף,
בְּוֹדָאֵי נִמְצָאִים צְדִיקִים רַבִּים מְאֹד, וְכִמוֹ
שֶׁכָּתוּב: "אֶסְפְּרֶם מַחֲוֹל יִרְבוֹן" (תְּהִלִּים קל"ט,
יח). וְגַם כִּתְיָב (ישְׁעִיָה ס, כא): "וְעַמּוֹד כָּלֵם
צְדִיקִים" - כִּי בְּוֹדָאֵי כָּל יִשְׂרָאֵל יִזְדַּכְּכוּ וַיְהִיו
בְּכָלֵל צְדִיקִים.

**אֹר עַל-פִּי הַשְּׁבוּן הַנ"ל שֶׁל עֵצֶם מְסַפֵּר
הַבְּתִים שֶׁנַּעֲשִׂים עַל-יְדֵי הַקְּבוּץ שֶׁל
יִשְׂרָאֵל בְּכָל-פַּעַם שֶׁנִּתְוַסֵּף עֲלֵיהֶם שָׁכָן אֶחָד
- עַל-יְדֵי-זֶה יַעֲלוּ לְעוֹלָמוֹת רַבִּים עַד אֵין
מְסַפֵּר.**

**אֹר עַל-פִּי שֶׁבְּוֹדָאֵי בְּכָל עוֹלָם וְעוֹלָם,
בְּוֹדָאֵי יֵשׁ בּוֹ אֱלֹפִים אֱלֹפִים וְרַבִּי רַבּוֹת
בְּתִים - אֹר-עַל-פִּי-כֵן עֵצֶם מְסַפֵּר הַבְּתִים
הַנ"ל עַל יְדֵי הַצְּרוּפִים הַנ"ל, מִמָּאָה נִפְשׁוֹת,
וּמֵאֱלֹף וּמִיּוֹתֵר וְכוּ' וְכוּ', עוֹלָה עַד אֵין חֶקֶר
וְאֵין מְסַפֵּר, מַה שֶּׁאֵין הַפָּה יָכוֹל לְדַבֵּר וְהַלֵּב
לְחַשֵּׁב. עַד שִׁיְהִיָּה נַעֲשֶׂה מֵהֵם שׁ"י עוֹלָמוֹת
לְכָל אֶחָד וְאֶחָד, וּבְכָל עוֹלָם וְעוֹלָם יְהִיו
אֱלֹפִי-אֱלֹפִים וְרַבִּי-רַבִּי-רַבּוֹת בְּתִים.**

**שִׁים לְבָד הֵיטֵב לְכָל-זֶה, וְהֵבֵן הֵיטֵב, כִּי
"דַּעַת לְנָבוֹן נִקְל" (מְשַׁלֵּי יד, ו). וְהַעֲקָר
שֶׁתְּהִיָּה בְּאֶמֶת וּבְתַמִּימוֹת.**

"וְלֹא נָתַן ה' לָכֶם לֵב לְדַעַת וְגו' עַד הַיּוֹם
הַזֶּה. וְאוֹלָךְ אֲתַכֶּם אַרְבַּעִים שָׁנָה בְּמַדְבָּר"
(דְּבָרִים כ"ט, ג-ד)

צז.

(ח"א לג, ה-ז)

**יֵשׁ שְׁנֵי מִיָּנִי אֲהַבּוֹת: אַחַת, שֶׁהִיא אֲהַבָה
שֶׁבְּיָמִים וְכוּ', שֶׁבְּכָל יוֹם. הִינּוּ: שֶׁבְּכָל**

לְהִדְעַתְּ - אָזִי מְקַבֵּל הַלֵּב שֶׁהוּא שָׂרֵשׁ לְכָל הַמַּדּוֹת, וּמְקַבֵּל אֹר הָאֱהָבָה שֶׁבַדְעַת, הוּא הָאֱהָבָה שֶׁהִיא בְּכַח בֵּין הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא לְיִשְׂרָאֵל קֹדֶם הַבְּרִיאָה.

וְזֶה (תהלים לד, יג): **"מִי הָאִישׁ הַחֲפֵץ חַיִּים"** - **"חֲפֵץ"** הוּא בְּחִינַת **'לֵב'**, שֶׁהַחֲפֵץ הוּא בְּלֵב.

"חַיִּים" - הוּא בְּחִינַת **'דַּעַת'**, כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב (משלי טז, כב): **"מְקוֹר חַיִּים שֶׁכֵּל בְּעֵלְיוֹ"**. הֵינּוּ: כְּשֶׁמְקַשֵּׁר אֶת הַלֵּב לְהִדְעַת, **"שֶׁלְבוֹ בְּרִשּׁוֹתָיו"**, שְׂכּוּפֶף אֶת יָצְרוֹ - אָזִי לְפִי בְּחִינַתוֹ, **"אֱהָב יָמִים"** (תהלים שם) - הוּא מְמַשֵּׂיךְ אֶת הָאֱהָבָה מִדַּעַת, לְתוֹךְ הַיָּמִים וּלְתוֹךְ הַמַּדּוֹת.

"לְרֹאוֹת טוֹב" (שם) - וְרֹאוֹה וּמַשִּׁיג אֶת **"הָאֹר כִּי טוֹב"** וְגַנּוּז, שֶׁמַּשִּׁיג הָאֹר, הֵינּוּ הַתּוֹרָה-הַגְּנוּזָה, וְהַצְּדִיקִים-הַגְּנוּזִים.

וְשִׁמְעֵתִי בְּשֵׁמוֹ שֶׁאָמַר: שֶׁבְּהַתּוֹרָה הַזֹּאת כְּלוּלִים הַכּוֹנֵנוֹת שֶׁל לֹלֵב, וְלֹא זְכִיתִי לְשִׁמַּע בְּאֹר הָעֵינַי, אֲךָ עֵינַי וּמְצִאתִי קֶצֶת.

כִּי עֵקֶר הַכּוֹנֵנוֹת שֶׁל לֹלֵב הוּא וְכוּ'. וְכַל־זֶה הוּא סוּד 'כּוֹנֵנוֹת לֹלֵב' הַנִּל, שֶׁהוּא לְהַמְשִׁיךְ הָאָרָה מִשָּׂרֵשׁ הַחֲסָדִים שֶׁבַדְעַת, שֶׁהוּא בְּחִינַת אֱהָבָה-שֶׁבַדְעַת, לְתוֹךְ הַחֲסָדִים שֶׁבְּגוּף, שֶׁהֵם בְּחִינַת 'כְּלָלִיּוֹת הַמַּדּוֹת', שֶׁבְּכֻלָּם מְלַבְּשִׁים 'חֲסָדִים', שֶׁהֵם בְּחִינַת אֱהָבָה.

וְכַל־זֶה כְּפִי לְהַאִיר אֶל הַמְּלַכּוֹת, שֶׁהוּא הָאֶתְרוּג'. הֵינּוּ: כְּפִי לְגַלוֹת מְלַכּוֹתוֹ לְכָל בְּאֵי עוֹלָם, הֵינּוּ: לְמַצָּא אֱלֻכוֹתוֹ בְּכָל לְשׁוֹנוֹת הָעוֹפוֹת, וּבְכָל הַדְּבָרִים גְּשָׁמִיִּים, וּבְכָל מְדוּרֵי הַקְּלָפוֹת וְכוּ'.

וְכַל־זֶה נַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי הַצְּדִיק' שְׂכּוּפֶף יָצְרוֹ, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַלֹּלֵב, **"שֶׁהוּא בְּחִינַת צְדִיק"**, כִּידוּעַ (זֶהר וַיְחִי רַכָּא. פְּנֻחָם רַנָּה: תַּקּוּנֵי-זֶהר ב: כט.), בְּחִינַת (תהלים צב, יג): **"צְדִיק כְּתָמָר יִפְרֹחַ"** (תַּקּוּנֵי-זֶהר שָׁם) וְכוּ'.

צ.ח.

(ח"א טו, ג)

עֵקֶר הַדַּעַת הוּא בְּלֵב, כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב (דְּבָרִים כט, ג): **"וְלֹא נָתַן לָכֶם לֵב לְדַעַת"**.

צ.ט.

(ח"א קנד)

הַדַּעַת צְרִיף לְהִיזוֹת בְּלֵב, כִּי גַם עִבּוֹתֵם יֵשׁ לוֹ דַּעַת, אֲךָ הוּא בְּלֹא לֵב. אֲךָ עֵקֶר הַדַּעַת, כְּשֶׁהוּא בְּלֵב, כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב (דְּבָרִים ז, לט): **"וַיִּדְעַתְּ הַיּוֹם, וְהַשַּׁבָּת אֵל לְבַבְךָ"**, כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב (שָׁם כט, ג): **"וְלֹא נָתַן לָכֶם לֵב לְדַעַת"**, דִּיקָא.

וּכְשֶׁמְחַבֵּר הַדַּעַת שֶׁבְּלֵב, עִם הַיְרָאָה שֶׁשָּׂרֵשָׁה וּמְקוֹמָה בְּלֵב - אָזִי נֵאֱמָר (משלי ב, ה): **"אִז תִּבְיִן יְרֹאת ה', וְדַעַת אֱלֻכִים תִּמְצָא"**.

ק.

(א"מ ר המעתיק" בתחלת לקוטי-הלכות, ארח-חיים ח"ג; השתתפכות-הנפש, פתיחה)

אֵיתָא בְּמִסְכַּת 'עֲבוּדָה-זָרָה' (ה.ז): **"תִּנּוּ רַבָּנָן: מִי יִתֵּן וְהָיָה לָבָבָם זֶה לָהֶם לְיְרָאָה"** (דְּבָרִים ה, כה). אָמַר לָהֶם מֹשֶׁה לְיִשְׂרָאֵל: **'כְּפֻיֵי-טוֹבָה בְּנֵי כְּפֻיֵי-טוֹבָה, בְּשַׁעָה שֶׁאָמַר הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא לְיִשְׂרָאֵל: מִי יִתֵּן וְהָיָה לָבָבָם זֶה לָהֶם, הָיָה לָהֶם לֹאמֹר: יִתֵּן לָנוּ אֶתְהוּ וְכוּ', אֲךָ מֹשֶׁה לֹא רָמְזָה לְיִשְׂרָאֵל, אֲלֵא לְאַחַר אַרְבַּעִים שָׁנָה, שֶׁנֵּאֱמָר (שָׁם כט, ג-ד): וְאֹלֶךְ אֶתְכֶם אַרְבַּעִים**

שָׁנָה בַּמִּדְבָּר וְגו' וְלֹא נָתַן ה' לָכֶם לֶב לְדַעַת. אָמַר רַבֵּה: שְׁמַע־מִנֶּה, לֹא קָאֵי אָנֹשׁ אֲדַעְתָּה דְרַבֵּה, עַד אַרְבְּעֵין שָׁנִין.

רש"י: "לא רמזה" - לתוכחה זו, אלא לאחר ארבעים שנה, במשנה-תורה בערבות-מואב אמר להם: 'ולא נתן לכם לב לדעת' - שתהיו יודעים לשאל מה הקדוש-ברוך-הוא מבקש מכם. אלמא: אף משה רבנו עליו-השלום לא נזכר לתת על לבו דבר זה, עד ארבעים שנה. "שמע מנה לא קאי אנש אדעתה דרבה" - לדעת סוף דעתו ותבונתו, עד ארבעים שנה, שהרי משה לא רמזה לישראל עד ארבעים שנה.

וּכְתָבוּ ה'תּוֹסֵפוֹת': "עַד אַרְבְּעִים שָׁנָה לֹא קָאֵי אָנֹשׁ וְכוּ'" - פרש רש"י: 'שאף משה לא נזכר'. ואם-תאמר: אמאי בעם משה על ישראל, הלא גם הוא לא נזכר? ויש-לומר: שלפי שהוא לא היה צריך לתפלה זו, לא נתן לב עד ארבעים שנה, דקם אדעתה דרבה. אבל ישראל שהיו צריכים לתפלה זו, היה להם להתבונן מאותה שעה, שהרי כבר חטאו בעגל ובמרגלים. עד-כאן-לשוננו.

וּכְתָב ה'מַהְרֵשׁ"א' בַּאֲגָדוֹת, בַּדְּבוּר-הַמֵּתַחִיל "הָיָה לָכֶם לומר תן וכו'": "הגם שאמרו חז"ל (ברכות לג: מגלה כה. נדה טז:): 'הכל בידי-שמים חוץ מיראת-שמים' - מכל-מקום פשיטא, דביד הקדוש-ברוך-הוא להטות לב בני-אדם לטובה - דכמה פתובים מורים על זה".

ומכל-זה מבאר לעין-האמת: כמה מזהירים חז"ל על 'התבודדות', דהינו לפרש שיחתו לפני השם-יתברך,

וּלְבַקֵּשׁ מִלְּפָנָיו שִׁיתֵּן לָנוּ יְרֵאת־שָׁמַיִם לְבַלְתִּי נַחֲטָא.

אף-על-פי "שהכל בידי-שמים חוץ מיראת-שמים" - אף-על-פי-כן הכל בידו, וצריכין לבקש אותו יתברך דיקא על-זה, כמו שמבאר היטב בגמרא הזאת: שמשנה התרעם עליהם מאד, וקרא אותם 'כפויי-טובה' על שלא אמרו להשם-יתברך: "תן לנו אתה", שהוא יתברך יתן להם 'יראת-שמים', וכמבאר שם ב'מהרש"א' הנ"ל.

אבל צריכין להכניס עצמו מאד מאד בהלמוד של 'התבודדות' - דהינו: לבקש אותו יתברך תמיד: "תן לנו אתה יראת-שמים!" - ולכלי לפל בדעתו בשום אופן. עד שאמרו חז"ל שם: "שאף משה לא רמזה להם, כי אם בסוף ארבעים שנה, כי אין אדם עומד על דעתו של רבו עד ארבעים שנה".

ראה והבן היטב: כמה צריכין לעסק בזה, להבין סוף דעתם של רבותינו-זכרונם-לברכה שהזהירו אותנו על-זה, כי הבעל-דבר מחליש מאד דעתו של כל אחד ואחד, כאלו עליו לא פונו רבותינו-זכרונם-לברכה, לפי עכירת מעשיו וקשיות ערפו וכו'.

אבל באמת אינו בן, רק השם-יתברך רוצה: שנבין בעצמנו סוף דעתו, שרצונו וחסדו שנבקש אותו תמיד: "תן לנו אתה לב טוב וכשר ליראה את שמך!"

ועין היטב ב'תוספות' הנ"ל, מה שכתבו בתרוצם: "שמשנה בעצמו לא שם לבו כל-כך לזה, כי היה צדיק גדול, ולא היה

צָרִיךְ לְתַפְלָה זוּ. אָבֵל יִשְׂרָאֵל שְׂרָאוּ שְׂפָבֵר
נִכְשְׁלוּ בְּעֵבְרוֹת גְּדוֹלוֹת, בְּעֶגְלָ וּבַמְרִגְלִים -
הָיָה לָהֶם לְהַכְנִיִם עֲצָמָם לְכוּן דַּעַת הַשָּׁם-
יְתַבְרָךְ, שְׂרָצוֹנוּ, שְׂיִבְקָשׁוּ אוֹתוֹ: 'שִׂישְׁמָרֵם
מֵעֵבְרוֹת, וְשֶׁהוּא יִתֵּן לָהֶם יְרֵאת־שָׁמַיִם!' -
שְׁזָה עֲנִינִי: 'תֵּן לָנוּ אֶתְהָ הַנִּ"ל".

וְהָרִי מִבְּאֵר בְּתוֹסְפוֹת' הַנִּ"ל: הַפּוֹדֵה הַדַּעַת
שֶׁל קִצָּת הַמְהַפְכִין אֶת הָאֱמֶת
שְׂאוֹמְרִים: שְׂאִין רָאוּי לְעֶסֶק בְּהַתְּבוּדוֹת'
לְפָרֵשׁ שִׁיחָתוֹ לְפָנָי הַשָּׁם-יְתַבְרָךְ בִּי-אִם
גְּדוֹלֵי הַצְּדִיקִים, אָבֵל לֹא 'בְּנֵי-הַנְּעוּרִים',
וּבְפָרֵט 'אֲנָשִׁים מְגַשְׁמִים' וְכוּ'.

וְהָרִי מִבְּאֵר בְּתוֹסְפוֹת' הַנִּ"ל, הַהַפּוֹדֵה
מִמֶּשׁ: שְׂאֵדְרָבָא, מִשָּׁה רַבְּנוּ עֲלִי-
הַשְּׁלוֹם לֹא הָיָה צָרִיךְ לָזֶה כָּל-כָּפֹה, כִּי הָיָה
צְדִיק גְּדוֹל. אָבֵל עַל יִשְׂרָאֵל דִּיקָא הַקַּפִּיד
מְאֹד - מֵאֲחֵר שְׂיִדְעוּ אֶת מְדַרְגָּתָם הַפְּחוּתָה,
מִחֲמַת זֶה דִּיקָא הָיָה צָרִיכִין לְהַתְּחַזֵּק מְאֹד
בְּהַתְּבוּדוֹת, וּלְהִבִּין הֵיטֵב סוּף דַּעַתוֹ שֶׁל
הַשָּׁם-יְתַבְרָךְ.

שְׂאֵה-עַל-פִּי שֶׁהוּא עֲצָמוֹ אוֹמֵר: "מִי
יִתֵּן" וְכוּ', שְׂנִרְאָה מְזָה
שְׂאִין הַדָּבָר בְּיָדוֹ, כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ רַז"ל: "הַכֹּל

בְּיַד־שָׁמַיִם, חוּץ מִיְרֵאת־שָׁמַיִם" - אֵה-עַל-
פִּי-כֵן רְצוֹנוֹ שְׂנִבְקָשׁ אוֹתוֹ: "תֵּן לָנוּ אֶתְהָ" -
שְׁזָה הוּא עֲנִינִי ה'הַתְּבוּדוֹת' - לְפָרֵשׁ שִׁיחָתוֹ
בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, וּלְהַתְּחַנֵּן וּלְבַקֵּשׁ מְלַפְנָיו עַל
נַפְשׁוֹ: "שִׂיתֵן לּוֹ בְּרַחֲמָיו יְרֵאת־שָׁמַיִם לְבָל
יִחְטָא עוֹד" וְכוּ'.

כִּי בְּאֱמֶת לְאֱמֶתוֹ: הַכֹּל בְּיָדוֹ יְתַבְרָךְ, כְּמוֹ
שְׂכַמָּה פְּסוּקִים וּמֵאֲמָרֵי חַז"ל מוֹרִים
עַל-זֶה, וְכְמוֹ שְׂכַתוּב בְּמֵהֲרָשׁ"א הַנִּ"ל, רַק
שְׂרָצוֹנוֹ יְתַבְרָךְ דִּיקָא, לְבַקֵּשׁ אוֹתוֹ עַל-זֶה.

וְזָה בְּעֲצָמוֹ כּוֹנֵת: "מִי יִתֵּן וְהָיָה לְבָבָם" -
הֵינּוּ: שְׂשִׁישְׁמָרֵם לְבָם הֵיטֵב לָזֶה, לְבַקֵּשׁ
וּלְהַתְּחַנֵּן לְפָנָיו יְתַבְרָךְ תָּמִיד עַל-זֶה, וְלוֹמֵר:
"תֵּן לָנוּ אֶתְהָ" וְכוּ'! - וְאִזּוּ בּוֹדָאֵי יִזְכֶּה אוֹתָם
הַשָּׁם-יְתַבְרָךְ לְיְרֵאת־שָׁמַיִם וּלְכָל-טוֹב.

וְעַיִן הֵיטֵב בְּגִמְרָא הַנִּ"ל, וְתַבִּין: כְּפֹה
וְכַמָּה רְצוֹן הַשָּׁם-יְתַבְרָךְ: שְׂכָל אֶחָד
מִיִּשְׂרָאֵל יִבְקָשׁ אוֹתוֹ עַל 'יְרֵאת־שָׁמַיִם',
שְׁזָה הוּא עֲנִינִי ה'הַתְּבוּדוֹת' שֶׁהִזְהִירוֹנוּ
אֲדוֹנֵנוּ מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ זַצ"ל, פְּעָמִים אִין מְסַפֵּר,
אֲשֶׁרֵי שִׂיאַחוּ בְּזָה.

לקוטי תפלות

פרשת כי תבוא

חמל על עניי הצאן, והטה לב המלכים
 והשרים עלינו לטובה, כמו
 שכתוב: "פלגי מים לב מלך ביד יהוה,
 על כל אשר יחפץ יטנו". וכתוב: "לב
 מלך ושרים ביד יהוה, אל כל אשר יחפץ
 יטנו".

חמל על עמך, רחם על נחלתך, מלא
 רחמים, "מהעדה מלכין ומתקנים
 מלכין". "השקיפה ממעון קדשך מן
 השמים", והטה לב כל המלכים
 והיועצים והשרים עלינו לטובה, ותביא
 לנו את משיח צדקנו, במהרה בימינו
 אמן.

☪ [א] לקוטי-תפלות ח"א קה ☪

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"א רלד, 'ספורי-מעשיות מצדיקים')

"השקיפה ממעון קדשך מן השמים"

(דברים כו, טו)

ודע: שיש שם, שבשרוצין לעשות 'מלך', משימתשין בזה השם,
 והשם הוא 'קמ"ה' - ראשי-תבות: "השקיפה ממעון קדשך".
 וזה בחינת (דניאל ב, כא): "מהעדה מלכין ומתקנים מלכין".
 (לקוטי-מוהר"ן ח"א רלד)

ותרחם עלינו ברחמיך העצומים,
 בכל-עת שתקים עלינו מלך
 חדש, שיהיה מלך של חסד, שירחם על
 עמך בני-ישראל, ויקל מעליהם על
 הנתינות, ויבטל כל הגזרות שאינם
 טובות מעמך ישראל, מכל-שכן שלא
 יחדש חסד-ושלום גזרות חדשות על עמך
 ישראל.

רחם עלינו למען שמך, למען רחמיך,
 כי אין לנו על מי להשען כי אם
 עליך לבד, כי אין מי יעמד בעדנו, שמך
 הגדול יעמד לנו בעת צרה.

יֵעָלוּ אֲבָר כַּנְּשָׁרִים, יִרוּצוּ וְלֹא יִיגְעוּ, יִלְכוּ
וְלֹא יִיעָפוּ.”

☪ [ג] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א קו ☪

(על-פי לקוטי-מוֹהַר"ן ח"ב ערב, 'היום אם בכלו תשמעו')

”היום הַזֶּה ה' אֱלֹהֶיךָ מְצוּקָה” (דְּבָרִים כו, טז)

”בְּכָל יוֹם יִהְיוּ בְּעֵינֶיךָ חֲדָשִׁים, כְּאֵלּוּ בּוֹ בַּיּוֹם נִצְטוּיֶת עֲלֵיהֶם” (רש"י)
”מֵהוּ 'הַיּוֹם הַזֶּה ה' אֱלֹהֶיךָ? וְכִי עַד עַכְשָׁיו לֹא צָנָה הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא אֶת יִשְׂרָאֵל, וְהִלָּא אוֹתָהּ שָׁנָה אַרְבָּעִים הֵיטָה
וְכוּ? - אֵלֶּא כִּךָ אָמַר מֹשֶׁה לְיִשְׂרָאֵל: בְּכָל יוֹם יֵהָא הַתּוֹרָה
תְּחִיבָה עֲלֵיכֶם, כְּאֵלּוּ 'הַיּוֹם הַזֶּה' קִבַּלְתֶּם אוֹתָהּ מֵהַר סִינַי”
(תַּנְחומָא תְּבוּא א)

”הַסֵּפֶת וּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל, הַיּוֹם הַזֶּה

נְהִיֵּית לְעַם לַה' אֱלֹהֶיךָ” (דְּבָרִים כז, ט)

”בְּכָל יוֹם יִהְיוּ בְּעֵינֶיךָ, כְּאֵלּוּ הַיּוֹם בָּאתָ עִמּוֹ בְּבְרִית” (רש"י)
”וְכִי אוֹתוֹ הַיּוֹם נִתְּנָה תּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל, וְהִלָּא אוֹתוֹ יוֹם סוּף
אַרְבָּעִים שָׁנָה הָיָה? - אֵלֶּא לְלַמְדָּךְ: שְׁחִבִּיבָה תּוֹרָה עַל
לוֹמְדֶיהָ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, כִּיּוֹם שְׁנֵתְנָה מֵהַר סִינַי” (בְּרַכּוֹת סג:)

”בּוֹאוּ נִשְׁתַּחֲוֶה וְנִכְרַעַה לְפָנַי יְהוָה
עוֹשֵׁנוּ. כִּי הוּא אֱלֹהֵינוּ וְאַנְחָנוּ
עִם מְרַעִיתוֹ וְצֹאן יְדוֹ, הַיּוֹם אִם בְּקוּלוֹ
תִּשְׁמָעוּ.”

מֵלֵא רַחֲמִים, אָדוֹן הַנִּפְלְאוֹת, הַמְּחַדֵּשׁ
בְּטוּבוֹ בְּכָל יוֹם תְּמִיד מַעֲשֵׂה
בְּרֵאשִׁית, אֲשֶׁר בְּתַבּוּנָתְךָ אַתָּה מַשְׁנֶה
עֵתִים וּמְחַלֵּף אֶת הַזְּמַנִּים.

עֲזָרְנִי וְהוֹשִׁיעֵנִי בִישׁוּעָתְךָ הַגְּדוּלָּה
וְהַנִּפְלְאָה, שְׁאַזְכֶּה לְחַדֵּשׁ אֶת
עֲצָמֵי בְּכָל יוֹם, בְּתוֹסֶפֶת קִדְשָׁה וְטָהָרָה
בְּאַמַּת. שְׁאַזְכֶּה בְּכָל יוֹם, לְהִתְחִיל מְחַדֵּשׁ
בְּעִבּוּדְתְךָ הַקְּדוֹשָׁה, כְּאֵלּוּ נוֹלַדְתִּי הַיּוֹם.

וְלֹא אֶחְשַׁב מִיּוֹם לְחִבְרוֹ כָּלֵל, וְלֹא
יִוָּכְלוּ לְבַלְבֵּל אֶת דַּעְתִּי כָּלֵל מִיּוֹם
לְחִבְרוֹ, הֵן מֵהָעֶבֶר, הֵן מֵהָעִתִּיד. וְלֹא

☪ [ב] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א סב ☪

(על-פי לקוטי-מוֹהַר"ן ח"א סב, ז'יטב אֶלְקִים)

”הַיּוֹם הַזֶּה ה' אֱלֹהֶיךָ מְצוּקָה” (דְּבָרִים כו, טז)

”בְּכָל יוֹם יִהְיוּ בְּעֵינֶיךָ חֲדָשִׁים, כְּאֵלּוּ בּוֹ בַּיּוֹם נִצְטוּיֶת עֲלֵיהֶם” (רש"י)
”מֵהוּ 'הַיּוֹם הַזֶּה ה' אֱלֹהֶיךָ? וְכִי עַד עַכְשָׁיו לֹא צָנָה הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא אֶת יִשְׂרָאֵל, וְהִלָּא אוֹתָהּ שָׁנָה אַרְבָּעִים הֵיטָה
וְכוּ? - אֵלֶּא כִּךָ אָמַר מֹשֶׁה לְיִשְׂרָאֵל: בְּכָל יוֹם יֵהָא הַתּוֹרָה
תְּחִיבָה עֲלֵיכֶם, כְּאֵלּוּ 'הַיּוֹם הַזֶּה' קִבַּלְתֶּם אוֹתָהּ מֵהַר סִינַי”
(תַּנְחומָא תְּבוּא א)

”הַסֵּפֶת וּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל, הַיּוֹם הַזֶּה

נְהִיֵּית לְעַם לַה' אֱלֹהֶיךָ” (דְּבָרִים כז, ט)

”בְּכָל יוֹם יִהְיוּ בְּעֵינֶיךָ, כְּאֵלּוּ הַיּוֹם בָּאתָ עִמּוֹ בְּבְרִית” (רש"י)
”וְכִי אוֹתוֹ הַיּוֹם נִתְּנָה תּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל, וְהִלָּא אוֹתוֹ יוֹם סוּף
אַרְבָּעִים שָׁנָה הָיָה? - אֵלֶּא לְלַמְדָּךְ: שְׁחִבִּיבָה תּוֹרָה עַל
לוֹמְדֶיהָ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, כִּיּוֹם שְׁנֵתְנָה מֵהַר סִינַי” (בְּרַכּוֹת סג:)

וְתַעֲזָרְנוּ לְעַסֵּק תְּמִיד בְּעִבּוּדְתְךָ
וּבְתוֹרָתְךָ הַקְּדוֹשָׁה, בְּאַמַּת
וּבְכָל שָׁלֵם. וְנִזְכֶּה שְׁתַּהֲיֶה עִבּוּדְתְךָ אֶצְלָנוּ
חֲדָשָׁה בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וְנִתְחִיל בְּכָל פַּעַם
מִחֲדָשׁ, כְּאֵלּוּ לֹא הִתְחַלְנוּ עַדִּין מַעוֹלָם
לְעַבְדָּךְ. בְּפֶרֶט קִטְנֵי עֶרֶךְ כְּמוֹנוּ, אֲשֶׁר
בְּאַמַּת לֹא הִתְחַלְתִּי עַדִּין שׁוּם הִתְחַלָּה
אַמְתִּית בְּעִבּוּדְתְךָ.

וְאַפְלוּ בָּעֵת שְׁתִּזְכְּנוּ לְעַבֵּד אוֹתְךָ בְּאַמַּת
כְּרֵאוּי, תִּזְכְּנוּ תְּמִיד לְהִתְחִיל
בְּכָל פַּעַם מִחֲדָשׁ, וְנִזְכֶּה לְחַדֵּשׁ כַּנְּשָׁר
נְעוּרֵינוּ בְּתוֹרָתְךָ וּבְעִבּוּדְתְךָ הַקְּדוֹשָׁה,
וְלֹא נִפּוֹל חֲסִי-וְשָׁלוֹם לְזַקְנָה וְתִשׁוּת כַּח
כָּלֵל, רַק בְּכָל יוֹם וַיּוֹם יִהְיוּ מְצוּתֶיךָ
וְעִבּוּדְתְךָ בְּעֵינֵינוּ כְּחֲדָשִׁים.

וְאַזְכֶּה לְהִיּוֹת עִז כְּנֶמֶר, וְקַל כְּנֶשֶׁר, רֵץ
כְּצָבִי, וְגִבּוֹר כְּאַרִּי, לְעֲשׂוֹת
רְצוֹן אֲבִינוּ שְׁבַשְׁמִים. ”אֵל תִּשְׁלִיכֵנִי לְעֵת
זַקְנָה, כְּכֹלֹת כַּחֲסִי אֵל תַּעֲזֹבֵנִי.” וַיִּקְרַם בְּנוֹ
מִקְרָא שְׁכָתוֹב: ”וְקוֹנֵי יְהוָה יַחֲלִיפוּ כַח,

מִלֵּא רַחֲמִים, חָמַל עָלַי וְזַכַּנִי לְבֹא
לְכָל־זֶה, לְבַל תִּבְלָבֵל אוֹתִי
הַמַּחֲשֶׁבֶה כָּלֵל מִיּוֹם לַחֲבֵרוֹ, בְּשׁוֹם דְּבַר
שֶׁבָּעוֹלָם.

בְּאִפֵּן שְׂאֻזָּה לְכַנֵּס בְּקִדְשֶׁתְךָ,
וּלְהִתְקַרֵּב אֵלַיךָ בְּאֵמֶת,
וּלְהִתְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם לְטוֹבָה, וּלְהוֹסִיף בְּכָל
יוֹם וּבְכָל־עֵת וּבְכָל שָׁעָה, תּוֹסֵפוֹת קִדְשָׁה
וְטָהָרָה וְיִרְאָת יְהוָה וְעִבּוּדְתוֹ בְּאֵמֶת.

וְלֹא אֶטְעֶה אֶת־עַצְמִי וְלֹא אֲדַחֶה אֶת
הָעִבּוּדָה, מִיּוֹם לַחֲבֵרוֹ כָּלֵל. רַק
אֶחֱשֶׁב בְּכָל יוֹם, כִּי אֵלּוּ אֵינִי לִי בְּעוֹלָמִי כִּי
אִם אוֹתוֹ הַיּוֹם וְאוֹתָהּ הַשָּׁעָה לְבַד.

וְאֶשְׁתַּדֵּל וְאֶתְאַמֵּץ בְּכָל עֵז בְּכָל יוֹם,
לְצִאת חוֹבַת הַיּוֹם, "בְּיוֹמוֹ"
דִּיקָא, כָּל אֲשֶׁר תִּמְצָא יָדִי לַעֲשׂוֹת בְּכַחֵי
בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם וְאוֹתָהּ הַשָּׁעָה דִּיקָא, וְלֹא
אֶפְטֹר אֶת עַצְמִי מִיּוֹם לַחֲבֵרוֹ כָּלֵל, לְמַעַן
לֹא אֲבוֹשׁ וְלֹא אֶפְלֹם לְעוֹלָם וָעֶד.

עֲזַרְנִי לְמַעַן שְׂמֶךָ, הוֹשִׁיעֵנִי בְּכָל יוֹם
יְשׁוּעָה חֲדָשָׁה וְנִפְלְאוֹהָ, בְּאִפֵּן
שְׂאֻזָּה לְהִתְקַרֵּב אֵלַיךָ בְּכָל יוֹם,
בְּהִתְקַרְבוֹת גְּדוֹל יוֹתֵר בְּאֵמֶת, בְּתַכְלִית
הַשְּׂלֵמוֹת כְּרִצּוֹנְךָ הַטוֹב.

וַיִּקְרָא מִקְרָא שְׂפָתוֹב: "שִׁירוֹ לִיהוָה כָּל
הָאָרֶץ, בְּשִׁירוֹ מִיּוֹם אֶל יוֹם
יְשׁוּעָתוֹ". וְנֹאמַר: "שִׁירוֹ לִיהוָה בְּרָכוּ
שְׁמוֹ, בְּשִׁירוֹ מִיּוֹם לִיּוֹם יְשׁוּעָתוֹ".

זַכַּנִי לְהַחֲיוֹת אֶת יָמֵי בְּאֵמֶת מַעֲתָה עַל־
כָּל־פָּנִים, חָמַל עַל מְעַט יָמֵי שְׁיֵשׁ
לִי לְהִתְמַהֵמָה עוֹד בְּזֶה הָעוֹלָם הָעוֹבֵר.

יִכְבִּידוּ עָלַי אֶת הָעִבּוּדָה עַל־יַדֵּי הַיָּמִים
הַבָּאִים וְהַשָּׁעָה הָעֵתִידָה. וְלֹא אֶסְתַּכַּל
וְלֹא אֶחֱשֶׁב בְּדַעְתִּי, כִּי אִם אוֹתוֹ הַיּוֹם
וְאוֹתָהּ הַשָּׁעָה וְהַרְגַע שְׂאֵנִי עוֹמֵד בָּהּ אֲזוֹ.
בְּאִפֵּן שְׂאוּכַל לַעֲסֹק בְּעִבּוּדְתְךָ בְּאֵמֶת
בְּתַמִּימוֹת, בְּלִי שׁוֹם בְּלְבוּלִים וּפְחָדִים
וּכְבֻדוֹת וְעֲצָלוֹת.

רַק אֲזַדְרִז בְּעִבּוּדְתְךָ בְּכָל יוֹם מִחֲדָשׁ,
וְלֹא אֲשִׁים לְנֶגֶד עֵינַי כִּי אִם אוֹתוֹ
הַיּוֹם וְהַשָּׁעָה וְהַרְגַע לְבַד. לְמַעַן אֶתְחַזֵּק
עַל־יַדֵּי־זֶה בְּעִבּוּדְתְךָ בְּאֵמֶת. וְלֹא יִהְיֶה
כְּבֵד עָלַי שׁוֹם דְּבַר עִבּוּדָה שֶׁהוּא רְצוֹנְךָ
בְּאֵמֶת, כִּי עַל יוֹם אֶחָד יְכוּלִין לְסַבֵּל כָּל
הָעִבּוּדוֹת שֶׁבָּעוֹלָם.

וְכֵן לֹא אֲבַלְבֵּל אֶת דַּעְתִּי, בְּפִרְנִסְתִּי
וְהַצְטַרְכוּתִי הַמְרַבִּים מִיּוֹם לַחֲבֵרוֹ
כָּלֵל, רַק אֲבַטַח בִּיהוָה בְּאֵמֶת, אֲשֶׁר הוּא
מְשַׁפִּיעַ לָנוּ כָּל הַצְטַרְכוּתֵנוּ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם.
וְאֶהְיֶה רְגִיל לֹמַר בְּכָל־עֵת: "בְּרוּךְ אַדְנֵי
יּוֹם יוֹם יַעֲמֵס לָנוּ, הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ סֵלָה".

וְתַצִּילֵנוּ מִמְּחַסְרֵי־אֲמִנָּה הַדּוֹאֲגִים
וְחוֹשְׁבִים: "מָה יֵאָכְלוּ
לְמָחָר, וּמַה יִּכְוֶן יְבוֹא הַצְטַרְכוּתָם הַמְרַבָּה
לְמָחָר". רַק אֲבַטַח בְּשֵׁם יְהוָה, וְאֶשְׁעַן
בְּאֵלֶּהּ. "הֶאֱלֹהִים הָרוּעָה אוֹתִי מֵעוֹדִי",
הוּא יְשַׁפִּיעַ לִי כָּל טוֹב "דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ".

הַמְלִיךְ הַטוֹב וְהַמְטִיב לְכָל בְּכָל יוֹם
וַיּוֹם, הוּא הַטִּיב הוּא מְטִיב הוּא
יֵיטִיב לָנוּ, וּפִרְנִסְנוּ וּיְכַלְכְּלֵנוּ תָמִיד, בְּכָל
יוֹם וּבְכָל־עֵת וּבְכָל שָׁעָה, בְּאִין מַחֲסֵר
דְּבַר, "וְגַם עַד זְקָנָה וְשִׁיבָה אֱלֹהִים אֵל
יַעֲזְבֵנוּ וְאֵל יִטְשֵנוּ עַד עוֹלָם".

"למנות ימינו פן הודע, ונביא לבב חכמה. שובה יהוה עד מתי, והנחם על עבדיך. שבֵּעֵנּוּ בִּבְקָר חֲסֵדְךָ, וְנִרְנְנָה וְנִשְׁמַחָה בְּכֹל יְמֵינוּ. שִׁמְחֵנוּ כִּימוֹת עֲנִיתֵנוּ, שָׁנוֹת רָאִינוּ רָעָה. הַשִּׁיבֵנוּ יְהוָה אֵלֶיךָ וְנִשׁוּבָה, חֲדָשׁ יְמֵינוּ כְּקֹדֶם. יְהִי חֲסֵדְךָ יְהוָה עָלֵינוּ, כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ."
 "יְהִי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עִמָּנוּ, כַּאֲשֶׁר הָיָה עִם אֲבוֹתֵינוּ, אֵל יַעֲזֹבֵנוּ וְאֵל יִטְשֵׁנוּ. לְהַטּוֹת לְבַבֵּנוּ אֵלָיו, לְלַכֵּת בְּכֹל דְרָכָיו, וְלִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו וְחֻקָּיו וּמִשְׁפָּטָיו אֲשֶׁר צִוָּה אֶת אֲבוֹתֵינוּ. וְיִהְיוּ דְבָרֵי אֱלֹהִים אֲשֶׁר הִתְחַנַּנְתִּי לִפְנֵי יְהוָה, קְרוּבִים אֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יוֹמָם וְלַיְלָה, לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט עֲבָדוֹ, וּמִשְׁפָּט עִמּוֹ יִשְׂרָאֵל, דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ. לְמַעַן דַּעַת כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ, כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים, אֵין עוֹד."

זְקֵנָה לְעוֹלָם, שְׁלֹא תִהְיֶה עֲבוֹדָתְךָ זְקֵנָה וּישָׁנָה אֲצִלִּי לְעוֹלָם.

רַק אֲזֹכָה לְחֲדָשׁ עֲצָמֵי בְּכֹל יוֹם וּבְכֹל עֵת וּבְכֹל שָׁעָה, לְחֲדָשׁ כַּנֶּשֶׁר נְעוּרַי, לְהִתְחִיל בְּכֹל פֶּעַם מִחֲדָשׁ. וְתִצְלִלְנִי מִזְקֵנָה דְּסִטְרָא-אֲחָרָא תָּמִיד, "אֵל תִּשְׁלִיכֵנִי לַעַת זְקֵנָה, כְּכֹלֹת כַּחֲסֵי אֵל תַּעֲזֹבֵנִי."

וְאֲזֹכָה לְקִים דְּבָרֵי רַבּוֹתֵינוּ-זְכוֹרֵנוּם- לְבָרְכָה שְׁדָרְשׁוּ עַל פְּסוּק: "הַיּוֹם הַזֶּה נִהְיִיתָ לְעָם", "שִׁיְהִיָּה דוּמָה בְּעֵינַי בְּכֹל יוֹם וְיוֹם, כַּאֲלוֹ הַיּוֹם נִכְנַסְתִּי עִמּוֹ בְּבְרִית", כַּאֲלוֹ הִתְחַלַּתִּי הַיּוֹם לְכַנֵּס בְּקִדְשַׁת יִשְׂרָאֵל, וּכְמוֹ שְׁכַתוֹב: "אֲשֶׁר אָנֹכִי מִצְוֶךָ הַיּוֹם", "בְּכֹל יוֹם יִהְיוּ בְּעֵינַיִךָ כְּחֲדָשִׁים".

וְתַעֲזֹרְנִי וְתִחַזְקֵנִי וְתִאֲמַצְנֵי תָּמִיד בְּכֹל-עֵת, שְׁלֹא אֵיֶאֱשׁ עֲצָמֵי לְעוֹלָם שׁוּם יֵאוּשׁ כָּלֵל. וּבַעֲצָם מִדְּרָגְתִּי הַשְּׁפֵלָה וְהַפְּחוּתָה מְאֹד מְאֹד, אֲזֹכָה לְקוֹוֹת וּלְצַפּוֹת לִישׁוּעָה אֲמִתִּיית, לִישׁוּעָה שְׁלֵמָה תָּמִיד.

וְאֶקְוֶה וְאֵיחַל וְאֶחַפֵּה תָּמִיד, לְזִכּוֹת לְתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת, כְּרָאוּי לְאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי, אֲשֶׁר לְכַךְ נּוֹצְרָתִי.

וְלֹא אֲרַפֵּה וְלֹא אֶעֱזֹב אֶת הָרְצוֹן דְּקִדְשָׁהּ, רַק אֶחֱזַק עֲצָמֵי בְּכֹל-עֵת, לְחֲדָשׁ הָרְצוֹן דְּקִדְשָׁהּ יוֹתֵר, לְהִתְחִיל בְּכֹל פֶּעַם מִחֲדָשׁ, לְהַשְׁתַּוְּקֶךָ וּלְכַסֵּף וּלְהִתְגַּעְגַּע אֵלֶיךָ וּלְעֲבוֹדָתְךָ, בְּרְצוֹן חֲזָק חֲדָשׁ לְגַמְרֵי.

⊙ [ד] לקוטי תפלות ח"ב ד ⊙

(על-פי לקוטי-מוהר"ך ח"ב ד, וְאֵת הָעֲרֻבִים צִוִּיתִי לְכַלְקֹלְךָ)

"הַיּוֹם הַזֶּה ה' אֱלֹהֶיךָ מִצְוֶךָ" (דְּבָרִים כו, טז)

"בְּכֹל יוֹם יִהְיוּ בְּעֵינַיִךָ חֲדָשִׁים, כַּאֲלוֹ בּוֹ בִּיּוֹם נִצְטוּיֶת עֲלֵיכֶם" (רש"י) "מֵהוּ הַיּוֹם הַזֶּה ה' אֱלֹהֶיךָ? וְכִי עַד עַכְשָׁיו לֹא צִוָּה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ הוּא אֶת יִשְׂרָאֵל, וְהֵלֵא אוֹתָהּ שָׁנָה שְׁנַת אַרְבָּעִים הִיְתָה וְכוּ? - אֵלֵא כִּךָ אִמֵּר מִשָּׁה לְיִשְׂרָאֵל: בְּכֹל יוֹם יִהְיֶה הַתּוֹרָה חַבִּיבָה עֲלֵיכֶם, כַּאֲלוֹ 'הַיּוֹם הַזֶּה' קִבַּלְתֶּם אוֹתָהּ מֵהַר סִינַי" (תַּנְחומָא תבוא א)

"הַסֶּפֶת וּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל, הַיּוֹם הַזֶּה"

נִהְיִיתָ לְעָם לְה' אֱלֹהֶיךָ" (דְּבָרִים כז, ט)

"בְּכֹל יוֹם יִהְיוּ בְּעֵינַיִךָ, כַּאֲלוֹ הַיּוֹם בְּאֵת עִמּוֹ בְּבְרִית" (רש"י) "וְכִי אוֹתוֹ הַיּוֹם נִתְּנָה תּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל, וְהֵלֵא אוֹתוֹ יוֹם סוּף אַרְבָּעִים שָׁנָה הָיָה? - אֵלֵא לְלִמְדוֹךָ: שִׁחַבִּיבָה תּוֹרָה עַל לוּמְדֵיהָ בְּכֹל יוֹם וְיוֹם, בִּיּוֹם שְׁנַתְנָה מֵהַר סִינַי" (בְּרַכּוֹת סג:)

וְתַרְחֵם עָלֵי בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, וְתִשְׁמְרֵנִי וְתִצְלִלְנִי תָּמִיד, שְׁלֹא אֶפֶל לְיַדִּי

רבונו של עולם, תזכני ברחמיך ליראה
שלמה, "ליראה את השם
הנכבד והנורא הזה את יהוה אלהינו".
ותהיה יראתי ברה ונקיה, בלי שום
פסלת, ויהיה לי רק יראת יהוה לבד.

ותצילנו ברחמיך הרבים מכל מיני
יראות חצוניות, מיראות
נפולות, שלא אירא ואפחד משום שר
ואדון, ולא משום מין חיה רעה ולסטים,
ולא משום דבר שבְּעוֹלָם, כי אם ממך
לבד אירא ואפחד, ו"תהיה יראתך על-
פני תמיד - לבלתי אחטא".

ואזכה להעלות היראה לשרשה, לדעת
הקדוש. ואזכה ברחמיך
העצומים להשלים דעתי בשלמות
בקדשה ובטהרה, למען אדע ממי
אתירא, ליראה את שמך הגדול לבד.

וימשך היראה הקדושה בכל אברי,
ברמ"ח אברי ובשס"ה גידי.
ואזכה להיות מלא אימה ופחד ויראה
גדולה באמת, משמך הגדול והקדוש,
בכל עת ובכל שעה תמיד. ותזכני
ברחמיך הרבים, לדעת שלם באמת,
בקדשה ובטהרה.

אנא יהוה, מלא רחמים, חמל עלי,
וחנני מאתך דעה שלמה, שאזכה
לדעת שלם דקדשה, למען אדע את שמך
באמת, ואירא ממך תמיד, ואזכה
ל'יראה-עלאה' יראת-הרוממות'.

☪ [ה] לקוטי-תפלות ח"א יד ☪

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"א יד, 'להמשיך שלום בעולם')

"ליראה את השם הנכבד והנורא

הזה, את ה' אלקיך" (דברים כח, ט)

ועזרני שאזכה להעלות הכבוד
לשרשו, שהוא היראה.
ותשפיע עלי יראתך הקדושה, שאזכה
ליראה מפניך תמיד, "ליראה את השם
הנכבד והנורא הזה". ותעזרני להגיע
ליראה בשלימות, ליראת-הרוממות
באמת.

ותזכני ברחמיך הרבים, לכבד יראי
יהוה, באמת ובלב שלם,
שנזכה לביטל עצמנו באמת נגדם, ולתן
להם כל הכבוד, באמת ובלב שלם, באפן
שיתקן על-ידינו 'פגמי היראה'.

ונזכה להעלות הכבוד לשרש היראה,
ויהיו נשלמים 'פגמי היראה',
ונזכה ליראה בשלמות, "ליראה את השם
הנכבד והנורא הזה את יהוה אלהינו".

ונזכה ליראה-עלאה יראת-הרוממות,
ולא יהיה לנו שום יראה ופחד
משום דבר שבְּעוֹלָם, כי-אם ממך לבד
נירא ונפחד תמיד, ותהיה יראתך על
פנינו, לבלתי נחטא כלל, מעתה ועד
עולם.

☪ [ו] לקוטי-תפלות ח"א טו ☪

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"א טו, 'אור הגנוז')

"ליראה את השם הנכבד והנורא

הזה, את ה' אלקיך" (דברים כח, ט)

⊗ [ז] לקוטי-תפלות ח"ב א ⊗

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"ב א, 'תקעו ממשלה')

"לִירָאָה אֶת הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא

הַזֶּה, אֶת ה' אֱלֹהֵינוּ" (דברים כח, ט)

וְנִזְכָּה לְשַׁמֵּר אֶת הִירָאָה שְׁלֵמָה שְׁבֵלֵב,
וְנִזְכָּה לְבַנֵּין יְרוּשָׁלַיִם חַיֵּשׁ קַל
מִהֲרָה, וְשֵׁם נֶעְבְּדֶךָ בִירָאָה "כִּימֵי עוֹלָם
וּכְשָׁנִים קְדָמוֹנִיּוֹת". וְלִירָאָה מִמֶּךָ תָּמִיד,
"לִירָאָה אֶת הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא הַזֶּה אֶת
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ". לְפָנָיו נֶעְבֵּד בִירָאָה וּפְחָד,
וְנוֹדָה לְשִׁמוֹ תָּמִיד.

⊗ [ח] לקוטי-תפלות ח"ב יג ⊗

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"ב יג, 'להיות שמח וטוב לב בשבת')

"לִירָאָה אֶת הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא

הַזֶּה, אֶת ה' אֱלֹהֵינוּ" (דברים כח, ט)

רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אִים וְנוֹרָא, עֲזָרְנִי
וְהוֹשִׁיעֵנִי וְזַכֵּנִי מִהֲרָה לִירָאָת-
הַרוּמָמוֹת, לִירָאָה קְדוּשָׁה עִם דַּעַת,
הַנִּמְשָׁךְ מִשְׁמַחָה שֶׁל שַׁבַּת-קֹדֶשׁ.

עַד שְׂאֻזָּכָה עַל-יְדֵי הַשְׁמַחָה וְהַחֲרוּת
שֶׁל שַׁבַּת, לְהַשְׁלִים וּלְהַגְדִּיל דַּעְתִּי
בְּתַכְלִית הַגְּדֻלוֹת וְהַשְׁלָמוֹת כְּרָצוֹנֶךָ הַטּוֹב
בְּאֵמֶת. וְעַל-יְדֵי-זֶה אֲזַכָּה לִירָאָה שְׁלֵמָה,
שְׂתַהֲיָה הִירָאָה עִם דַּעַת בְּלִי שׁוּם סְכָלוֹת
כָּלֵל.

וְתַעֲזָרְנִי וְתוֹשִׁיעֵנִי, לְהָרִים וּלְהַגְבִּיחַ
עַל-יְדֵי הַדַּעַת הַקְּדוּשָׁה, אֶת כָּל
הִירָאוֹת הַנְּפוּלוֹת, אֲלִיךָ לְבַד תִּתְבָּרֵךְ.

שְׁלֵא יִהְיֶה לִי שׁוּם יִרְאָה נְפוּלָה, שְׁלֵא
אֶפְחָד וְלֹא אֶתִירָא מִשׁוּם כְּרִיָּאָה
שְׁבַעֲוֹלָם, לֹא מִשׁוּם שָׂר וְאֲדוּן, וְלֹא
מִשׁוּם אָדָם, וְלֹא מִשׁוּם חַיָּה רַעָה
וְלִסְטִים, וְלֹא מִשׁוּם דָּבָר שְׁבַעֲוֹלָם.

רַק מִמֶּךָ לְבַד אִירָא וְאֶפְחָד בְּאֵמֶת,
וְ"תַהֲיָה יִרְאָתְךָ עַל פָּנָי - לְבִלְתִּי
אֶחְטָא".

רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, זַכֵּנִי לִירָאָה שְׁלֵמָה
וְאֵמֶתִית, "לִירָאָה אֶת הַשֵּׁם
הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא הַזֶּה, אֶת יְהוָה אֱלֹהֵינוּ",
אוֹתוֹ לְבַד אִירָא וְכוּ אֶבְטַח וְאֶשְׁעֵן, וְלֹא
אֶפְחָד מִשׁוּם דָּבָר שְׁבַעֲוֹלָם.

וַיִּקְרָא בִּי מִקְרָא שְׁכָתוּב: "יְהוָה אוֹרִי
וַיִּשְׁעֵי מִמִּי אִירָא, יְהוָה מְעוֹז חַיֵּי
מִמִּי אֶפְחָד". וְנֹאמַר: "יְהוָה לִי לֹא
אִירָא, מַה יַּעֲשֶׂה לִי אָדָם". וְנֹאמַר:
"בְּאֱלֹהִים בְּטַחְתִּי לֹא אִירָא, מַה יַּעֲשֶׂה
בְּשָׂר לִי".

וְנֹאמַר: "הִנֵּה אֵל יִשׁוּעָתִי אֶבְטַח וְלֹא
אֶפְחָד, כִּי עֲזִי וְזַמְרַת יְהוָה יְהוָה,
וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה. וּשְׂאֵבָתָם מִים בְּשִׁשׁוֹן
מִמְעֵינִי הִישׁוּעָה".

⊗ [ט] לקוטי-תפלות ח"א לה ⊗

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"א לה, 'אשרי העם, זרקא')

"וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם ה' נִקְרָא

עָלֶיךָ, וַיִּרְאוּ מִמֶּךָ" (דברים כח, י)

וְתִזְכְּנוּ בְּרַחֲמֶיךָ לְקַיֵּם מִצְוֹת תְּפִלִּין
כְּרָאוּי, עִם כָּל פְּרֻטִיָּה

וְדַקְדוּקֶיהָ וְכוֹנוֹתֶיהָ, וְתַרְנִי"ג מִצּוֹת
הַתְלוּיִם בָּהּ, וּבְלֵב טוֹב, וּבְשִׂמְחָה גְדוֹלָה,
וּבִירְאָה וְאַהֲבָה עֲצוּמָה.

וְתַעֲזְרֵנוּ שְׁלֵא אִסִּיחַ אֶת דַּעְתִּי מִן
הַתְּפִלִּין לְעוֹלָם, וְאַזְכֵּה
שְׂיֵאִיר עָלַי אֹר פְּנִיךָ עַל-יְדֵי קִדְשַׁת מִצּוֹת
תְּפִלִּין הַקְּדוּשִׁים, וַיִּקְרָא בִּי מִקְרָא
שְׁכָתוֹב: "וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם
יְהוָה נִקְרָא עֲלֶיךָ, וְיָרְאוּ מִמֶּךָ".

☪ [י] לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת ח"א לַח ☪

(על-פי לקוטי-מוֹהַר"ן ח"א לַח, 'מְרַבֶּת פְּרַעַה וְחִילוֹ')

"וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם ה' נִקְרָא
עֲלֶיךָ, וְיָרְאוּ מִמֶּךָ" (דְּבָרִים כח, י)

צוֹר עוֹלָמִים עֲזַרְנִי פְּדֵנִי וְחַנּוּנִי, הַצִּילְנִי
וְהוֹשִׁיעֵנִי, בְּאֹר פְּנִיךָ הַחַיִּינִי
וְקִיַּמְנִי, זַכְּנִי שְׂיִהְיֶה נִמְשָׁךְ עָלַי קִדְשַׁת
הַתְּפִלִּין הַקְּדוּשִׁים מִשְׂרָשֶׁם הָעֲלִיוֹן,
וְאַזְכֵּה לְחֵדֵד שְׁכֻלִי בְּהַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה
תָּמִיד.

וְאַזְכֵּה תָּמִיד בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, עַל-יְדֵי
הַנְּחַת תְּפִלִּין, לְמַחִין חֲדָשִׁים,
וְלַהֲפָרָה חֲדָשָׁה, בְּהַשְׁגַּת אֱלֹהוּתְךָ וַיְדִיעַת
רוּמְמוֹתְךָ, יִתְבָּרַךְ וַיִּתְעַלֶּה שְׁמֶךָ לְעַד
וּלְנִצְחַת נְצָחִים.

וְתַמְשִׁיךְ עָלַי בּוֹשָׁה גְדוֹלָה מִפְּנִיךָ
תָּמִיד, וְתַהֲיֶה "יְרָאתְךָ עַל
פְּנֵי, זוֹ הַבּוֹשָׁה - לְבַלְתִּי אֶחְטֵא" מַעֲתָה
וְעַד עוֹלָם.

וְתַאֲיֵר עָלַי בְּאֹר פְּנִיךָ, וַיְהִי פְּנֵי
מְאִירוֹת בְּקִדְשָׁה גְדוֹלָה, עַל-יְדֵי
אֹר הַבּוֹשָׁה דְקִדְשָׁה, שְׂתַמְשִׁיךְ עָלַי
בְּרַחֲמֶיךָ וּבְחֶסְדֶיךָ הַגְּדוֹלִים.

עַד שְׂיִבוֹשׁוּ וַיִּבְהָלוּ מִפְּנֵי כָּל רוּאֵי,
שְׂיִפְּל עֲלֵיהֶם בּוֹשָׁה וַיְרָאֵה גְדוֹלָה
מִפְּנֵי, עַל-יְדֵי קִדְשַׁת אֹר הַתְּפִלִּין
שְׂתַמְשִׁיךְ עָלַי בְּרַחֲמֶיךָ, וַיִּתּוֹסֵף לָהֶם
יְדִיעָה גְדוֹלָה וְהַפְּרָה חֲדָשָׁה דְקִדְשָׁה
וַיְרָאֵה וּבּוֹשָׁה גְדוֹלָה, עַל-יְדֵי קִדְשַׁת אֹר-
הַפְּנִים שְׂתַמְשִׁיךְ עָלַי בְּחֶמְלַתְךָ הַגְּדוֹלָה.
וַיִּקְרָא בִּי מִקְרָא שְׁכָתוֹב: "וְרָאוּ כָּל עַמֵּי
הָאָרֶץ כִּי שֵׁם יְהוָה נִקְרָא עֲלֶיךָ, וְיָרְאוּ
מִמֶּךָ".

☪ [יא] לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת ח"א ה ☪

(על-פי לקוטי-מוֹהַר"ן ח"א ה, 'בְּחֻצוֹצְרוֹת')

"תַּחַת אֲשֶׁר לֹא עֲבַדְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ,
בְּשִׂמְחָה וּבְטוֹב לֵבָב מְרַב כָּל" (דְּבָרִים כח, מז)

וּבְכֵן יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי
וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי, שְׂתַעֲזְרֵנִי וְתוֹשִׁיעֵנִי
בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, לְזָכוֹת לְשִׂמְחָה גְדוֹלָה
בְּאֶמֶת בְּעִבּוּדְתְּךָ, כְּמוֹ שְׁכָתוֹב: "עֲבַדוּ אֶת
יְהוָה בְּשִׂמְחָה, וְגִילוּ בְּרַעְדָּה".

וְתַזְכְּנֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, לַעֲשׂוֹת כָּל
הַמִּצּוֹת בְּשִׂמְחָה גְדוֹלָה בְּאֶמֶת,
שְׂיִהְיֶה לִּי שִׂמְחָה גְדוֹלָה מִהַמִּצְוָה
בְּעֲצָמָה, שְׂאֲגִיל וְאֶשְׂמַח מְאֹד בְּשַׁעַת
עֲשִׂית כָּל מִצְוָה וּמִצְוָה, בְּמָה שְׂזַכִּיתִי
בְּרַחֲמֶיךָ לַעֲשׂוֹת הַמִּצְוָה.

❁ [יב] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א כד ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א כד, 'אמצעותא דעלמא')

"תחת אשר לא עבדת את ה' אלקיך,

בשמחה ובטוב לבב מרב כל" (דברים כח, מז)

אֲשֶׁרֵינוּ מֵה טוֹב חֲלָקְנוּ, וּמֵה נָעִים
גוֹרְלָנוּ, וּמֵה יִפָּה יְרוּשָׁתָנוּ,
אֲשֶׁרֵינוּ שְׁזַכֵּינוּ בְּרַחֲמֵיךָ הַרְבִּים וַחֲסֵדֶיךָ
הַיְקָרִים, לְקַבֵּל תּוֹרַתְךָ הַקְּדוּשָׁה, וְלִקְיָם
מִצְוֹתֶיךָ הַיְקָרוֹת, "הַנְּחַמְדִּים מִזֶּהָב וּמִפְּזֹ
רָב".

וּבְכֵן בָּאתִי לְשַׁחַר פָּנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי
וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי, שֶׁתַּחַנְנוּ בְּרַחֲמֵיךָ
הַרְבִּים וּבְחֲסֵדֶיךָ הַגְּדוֹלִים, וּתְזַכְּנוּ
שְׁנַעֲשֶׂה כָּל הַמִּצְוֹת בְּשִׂמְחָה גְּדוֹלָה
וְעִצּוּמָה מְאֹד.

בְּאֲשֶׁר רָאוּי לְשִׂמְחָה וְלִשְׂשׂוֹן וְלִגְלִיל בָּךְ
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, בְּכָל עֵת שְׂאֲנוּ
זוֹכִים לְקִיָּם וְלַעֲשׂוֹת אֵיזָה מִצְוָה, אֲשֶׁר
כָּל מִצְוָה וּמִצְוָה הִיא אַחֲדוּתְךָ, וְאֲנוּ
זוֹכִים לְהִתְדַבֵּק בָּךְ וּלְהַפְּלִל בָּךְ יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ, עַל-יְדֵי עֲשִׂית כָּל מִצְוָה וּמִצְוָה.

מֵה רַב טוֹבְךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמִּי, אֲשֶׁר
זָכִיתָנִי לְהִיּוֹת מְזֻרַע יִשְׂרָאֵל וְלֹא
עָשִׂיתָ גוֹי, וְאַתָּה מְקִיָּם מִעֲפָר דָּל
מֵאֲשָׁפוֹת תְּרִים אֲבִיוֹן כְּמוֹנִי. וְאַתָּה מְזַכֶּה
אוֹתִי בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת, לַעֲשׂוֹת מִצְוֹת
הַיְקָרוֹת וְהַחֲבִיבוֹת.

עֲזָרְנוּ בְּרַחֲמֵיךָ הַרְבִּים, שְׂיִמְשֶׁךְ עָלֵינוּ
שִׂמְחָה גְּדוֹלָה, מִמֵּי שֶׁהַשִּׂמְחָה
בְּמַעֲוֹנוּ, שְׁנִזְכֶּה לְשִׂמְחָה מְאֹד בְּאַמְתָּ, בְּעֵת
שְׂאֲנוּ זוֹכִים לַעֲשׂוֹת מִצְוָה, עַד שְׁנִזְכֶּה
תָּמִיד לַעֲשׂוֹת מִצְוֹת רַבּוֹת בְּכָל יוֹם וְיוֹם,

וְכָל שִׂמְחָתִי יִהְיֶה רַק הַמִּצְוָה לְבַד, לֹא
בְּשִׂבִיל שְׂכָר עוֹלָם-הַבָּא. מִכָּל-שָׁפֶן
וְכָל-שָׁפֶן שְׂלֹא יַעֲלֶה בְּדַעְתִּי חֶסֶד וְשָׁלוֹם,
פְּנִיּוֹת שֶׁל שְׁטוֹת, בְּשִׂבִיל בְּנֵי-אָדָם, אוֹ
בְּשִׂבִיל עֶסְקֵי עוֹלָם-הַזֶּה חֶסֶד וְשָׁלוֹם.

רַק שְׂאִזְכֶּה לַעֲשׂוֹת כָּל הַמִּצְוֹת בְּשִׂמְחָה
גְּדוֹלָה מִהַמִּצְוָה בְּעִצּוּמָה. וְיִהְיֶה כָּל
הָעוֹלָם-הַבָּא שְׂלִי בְּהַמִּצְוָה בְּעִצּוּמָה, עַד
שְׂלֹא אֶרְצֶה שׁוֹם שְׂכָר עוֹלָם-הַבָּא בְּשִׂבִיל
הַמִּצְוָה, רַק שְׂכָל שְׂכָרִי יִהְיֶה, שֶׁתְּזַכְּנִי
לַעֲשׂוֹת מִצְוָה אַחֲרַת בְּשִׂכָר מִצְוָה זֹאת,
כְּמוֹ שְׂאֲמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ-זְכוּרֵנוֹם-לְבָרְכָה:
"שְׂשִׂכָר מִצְוָה מִצְוָה".

וְאַזְכֶּה לְהַפְּלִל בָּךְ עַל-יְדֵי מִצְוֹתֶיךָ
הַקְּדוּשִׁים, אֲשֶׁר הֵם אַחֲדוּתְךָ.
וְיִקְיָם בָּנוּ מִקְרָא שְׂכָתוֹב: "יִשְׂמַח יְהוָה
בְּמַעֲשָׂיו, יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל בְּעוֹשָׂיו". שְׂאַתָּה
תְּשִׂמַח בָּנוּ עַל-יְדֵי שֶׁתְּזַכְּנוּ לַעֲשׂוֹת
מַעֲשִׂים-טוֹבִים בְּעִינֶיךָ, וְאַנְחָנוּ נְגִילָה
וּנְשִׂמְחָה בָּךְ.

וְתַעֲזָרְנוּ בְּרַחֲמֵיךָ הַרְבִּים, לְהַמְשִׁיךְ
חַיּוֹת וְשִׁפְע טוֹבָה וּבָרְכָה,
עַל-יְדֵי עֲשִׂית מִצְוֹתֵינוּ בְּשִׂמְחָה גְּדוֹלָה,
לְרַמ"ח אַבְרִינוּ וְשֶׁס"ה גִּידָנוּ, וְלִכְּל
הָעוֹלָם כָּלוּ, וְלִכְּל הַשָּׁנָה כְּלָה.

וְכָל הַשְּׁלֵשָׁה קוֹמוֹת, הֵן קוֹמַת עוֹלָם,
הֵן קוֹמַת שָׁנָה, הֵן קוֹמַת נֶפֶשׁ, כָּלֵם
יִתְבָּרְכוּ וְיִקְבְּלוּ, חַיִּים וְטוֹבָה וּבָרְכָה
וְקִדְשָׁה וְטַהֲרָה, עַל-יְדֵי קִיּוֹם מִצְוֹתֵינוּ
בְּשִׂמְחָה גְּדוֹלָה.

בְּשִׂמְחָה גְּדוֹלָה וְחֵדוּה רַבָּה וְעֲצוּמָה
מְאֹד.

וְתַעֲזְרֵנִי לְבֹא לְשִׂמְחָה גְּדוֹלָה וְעֲצוּמָה
בְּאֵמֶת, בְּאֵפֶן שְׂאֵזְכָּה לְהֵיטִיב
בְּשִׂמְחָה גְּדוֹלָה תְּמִיד.

וּבְפָרְט בְּשַׁעַת עֶסֶק הַתּוֹרָה וְהַתְּפִלָּה
וּבְשַׁעַת עֲשִׂית כָּל מִצְוָה
וּמִצְוָה, אֵזְכָּה שְׁלֹא יַעֲלֶה עַל לְבִי שׁוֹם
עֲצָבוֹת וּדְאָגָה מִשׁוֹם חֹטֵא וְעוֹן, מִכָּל-
שָׁפֶן שְׁלֹא יַעֲלֶה עַל לְבִי שׁוֹם דְּאָגָה
וְעֲצָבוֹת מִעֶסְקֵי פְּרֻנְסָה וְעֲנִינֵי עוֹלָם-הַזֶּה
חֶסֶד-וְשָׁלוֹם.

רַק אֶסְלַק אֶז מִדַּעַתִּי, וְאֶשְׁכַּח אֶז לְגַמְרֵי
כָּל מָה שְׁעֵבֵר עָלַי, עַד אוֹתָהּ הַשַּׁעָה
שְׂאֵנִי זוֹכָה לְעֶסֶק בְּתוֹרָתְךָ וְלַעֲשׂוֹת אֵיזָה
מִצְוָה.

וְאֵזְכָּה לְהַמְשִׁיךְ עָלַי שִׂמְחָה שְׁלֵמָה
בְּשַׁעַת עֲשִׂית כָּל מִצְוָה. "שׁוֹשׁ
אֲשִׁישׁ בִּיהוָה תִּגַּל נַפְשִׁי בְּאֱלֹהֵי", עַד
שְׂאֵזְכָּה לַעֲשׂוֹת כָּל מִצְוָה וּמִצְוָה וְכָל דְּבַר
שֶׁהוּא רְצוֹנְךָ, בְּשִׂמְחָה שְׁלֵמָה וְחֵדוּה רַבָּה
בְּאֵמֶת כְּרְצוֹנְךָ הַטוֹב.

עַד שְׂאֵזְכָּה עַל-יָדֵי עֲשִׂית הַמִּצְוֹת
בְּשִׂמְחָה, לְבָרַר וּלְהַעֲלוֹת כָּל
נְצוּצוֹת הַקְּדוּשָׁה שֶׁנִּפְּלוּ בֵּין הַקְּלָפוֹת עַל
יָדֵי, עַל-יָדֵי עוֹנוֹתֵי וּפְשָׁעֵי הַמְּרַבִּים
שֶׁחֲטָאתִי לְפָנֶיךָ, בֵּין בְּגִלְגוּל זֶה, בֵּין
בְּגִלְגוּל אַחֵר, לְבָרַר כָּלֵם עַל-יָדֵי שִׂמְחַת
הַמִּצְוָה, בְּסוּד 'אַחַד-עֶשֶׂר סְמָמֵי
הַקְּטָרֹת'.

וְנִזְכָּה לְהוֹצִיא כָּל הַחַיּוֹת מִן הַקְּלָפוֹת,
עַד שְׂיִתְבַּטְּלוּ כָּלֵם לְגַמְרֵי וְיִהְיוּ
כְּאֵין וְכְּאֶפֶס. וְנִזְכָּה לְהַעֲלוֹת כָּל נְצוּצוֹת
הַקְּדוּשָׁה לְשָׁרְשָׁם, לְהַשְׁלִים עַל-יָדֵם קוֹמַת
הַשְּׂכִינָה.

וְתַרְחַם עָלֵינוּ וְתַהֲיֶה בְּעֲזָרְנוּ, שֶׁנִּזְכָּה
לְהַעֲלוֹת הַשְּׂכִינָה מֵהַגְּלוּת עַל-
יָדֵי עֲשִׂית הַמִּצְוֹת בְּשִׂמְחָה גְּדוֹלָה,
וְיִתְגַּלֶּה מַלְכוּתְךָ עַל כָּל בְּאֵי עוֹלָם,
וְיִקְבְּלוּ כָּלֵם אֶת עוֹל מַלְכוּתְךָ וְתִמְלִיךְ
עָלֵיהֶם מֵהֶרָה לְעוֹלָם וָעֶד.

וּבְכֵן תַּרְחַם עָלֵינוּ אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ,
וְתַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ קְדוּשָׁה וְטְהַרְרָה,
וְתִתֵּן כַּח וּגְבוּרָה בְּכָל מִצְוָה וּמִצְוָה שְׂאֵנִי
זוֹכִין לַעֲשׂוֹת, שֶׁתַּתְּעוֹרֵר הַמִּצְוָה וְתִלְךְ
בְּכָל הָעוֹלָמוֹת כָּלֵם, וְתַתְּעוֹרֵר אֶת כָּלֵם
לְעַבּוֹדְתְךָ וּלְיִרְאָתְךָ.

עַד שְׂיִתְעוֹרְרוּ כָּל הָעוֹלָמוֹת כָּלֵם וְכָל
אֲשֶׁר בָּהֶם לְעַבּוֹדְתְךָ בְּאֵמֶת. דּוֹמָם,
צוּמַח, חַי, מְדַבֵּר, אֵשׁ, רוּחַ, מַיִם, עֶפֶר.

בְּכָלֵם תִּלְךְ הַמִּצְוָה שְׂאֵנִי זוֹכִין לַעֲשׂוֹת
בְּכָל עֵת, וְתַתְּעוֹרֵר וְתִקְיֵץ כָּלֵם
לְעַבּוֹדְתְךָ בְּאֵמֶת, וְיִשׁוּבוּ כָּל הָעוֹלָמוֹת
וְכָל אֲשֶׁר בָּהֶם אֲלִיךָ בְּאֵמֶת, וְעַל-יָדֵי-זֶה
יִתְעוֹרֵר בְּרַכָּה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת כָּלֵם, וְתִקְיֵם
מִקְרָא שְׁפָתוֹב: "פּוֹתַח אֶת יָדְךָ, וּמִשְׁבִּיעַ
לְכָל חַי רְצוֹן".

❁ [ויג] לקוטי-תפלות ח"א פט ❁

(על-פי לקוטי-מזרח"ן ח"א קעה, 'ודוי דברים')

"תחת אשר לא עבדת את ה' אלקיך,

בשמחה ובטוב לבב מרב כל" (דברים כח, מז)

רבוננו של עולם, אב הרחמים, אתה יודע: כי חֲדוּה תקועה בלבי מסטרא חדא, ועציבו מסטרא חדא.

וְגִדְלֵי הַשְּׂמֵחָה וְהַחֲדוּה שִׁישׁ לִי לְשִׂמְחָה עַל חֲלָקִי, הוּא בְּלִי שְׁעוֹר וְעָרָךְ וּמִסְפָּר, אֲשֶׁר זָפִיתָנִי בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, לְהִיּוֹת מְזֻרַע יִשְׂרָאֵל, עִם הַנִּבְחָר מִכָּל הָעַמִּים, וּמְרַמְמִים מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת, אֲשֶׁר אַתָּה מַחֲבֵב אוֹתָנוּ בְּכָל לְשׁוֹנוֹת שֶׁל חֶבֶד, וְאַתָּה אוֹהֵב עִמָּךְ יִשְׂרָאֵל, אֲהַבָּה רַבָּה וְאַהֲבַת עוֹלָם, לְעוֹלָמֵי עַד וּלְנִצְחַת נְצַחִים.

וּמֵאַהֲבָתְךָ וּמִחֲמִלְתְּךָ אֶת עִמָּךְ יִשְׂרָאֵל, הָרַבִּית לָנוּ תוֹרָה וּמִצְוֹת, אֲשֶׁר אֵין קֶץ לְהַשְּׂמֵחָה שִׁישׁ לָנוּ לְשִׂמְחָה וְלִשְׁשִׁי וְלִגִּיל מְאֹד בְּכָל מִצְוָה וּמִצְוָה, הַמְּשִׁיבִין אֶת הַנֶּפֶשׁ וּמְשַׂמְחִין אֶת הַלֵּב, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "פְּקוּדֵי יְהוָה יִשְׂרָיִם מְשַׂמְחֵי לֵב".

אַבְל מְרַבּוּי עֲוֹנוֹתַי וּפְשָׁעַי הָעֲצוּמִים, נוֹפְלִים עָלַי בְּכָל-עֵת, עֲצֻבוֹת וּדְאָגוֹת וּמְרָה-שְׁחוּרָה, "כִּי עוֹנֵי אֲגִיד אֲדַאֵג מִחֲטָאתַי". וְאַתָּה יוֹדֵעַ: כִּי זֹאת הָעֲצֻבוֹת וְהַמְרָה-שְׁחוּרָה, מְזִיק מְאֹד לְעַבּוּדְתְּךָ.

עַל-כֵּן בָּאתִי לְפָנֶיךָ מְלֹא רַחֲמִים, אֲדוֹן הַשְּׂמֵחָה וְהַחֲדוּה, שֶׁתַּרְחֵם עָלַי וּתְלַמְּדֵנִי, אֵיךְ לְשַׂמַּח נַפְשִׁי בְּכָל-עֵת.

כִּי כָּבֵד לְמַדְתָּנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, עַל-יְדֵי צְדִיקִים הַקְּדוּשִׁים: שְׂאֶפְלוּ אִם הָאָדָם הוּא כְּמוֹ שֶׁהוּא, אֶפְלוּ אִם עָשָׂה מִה שֶׁעָשָׂה, וְגַם עָתָה הוּא כְּמוֹ שֶׁהוּא; אַף-עַל-פִּי-כֵן, בְּאֲשֶׁר הוּא שֵׁם, הוּא מְחִיב לְהַכְרִיחַ עֲצֻמוֹ בְּכָל הַפְּחוֹת, לְהַרְחִיק הָעֲצֻבוֹת, וּלְשַׂמַּח אֶת נַפְשׁוֹ בְּכָל-עֵת, עַל אֲשֶׁר זָכָה עַל-כָּל-פְּנִים לְהִיּוֹת מְזֻרַע יִשְׂרָאֵל.

וְגַם צְרִיךְ לְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ וּלְמַצֵּא בְּעֲצֻמוֹ נִקְדוּת טוֹבוֹת, מִכָּל הַמִּצְוֹת הָרַבּוֹת שֶׁזָּכָה לַעֲשׂוֹת מֵעוֹדוֹ, כִּי כָל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל יֵשׁ לוֹ מִצְוֹת רַבּוֹת, כִּי אֶפְלוּ פּוֹשְׁעֵי-יִשְׂרָאֵל מְלֵאִים מִצְוֹת כְּרֵמוֹן. וּבְזֶה רְאוּי לְשַׂמַּח וּלְשׁוֹשׁ הָרַבָּה כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, אֶפְלוּ הַפְּחוֹת-שֶׁבְּפָחוֹתַיִם וְהַגְּרוּעֵי-שֶׁבְּגְרוּעִים.

מָרָא דְעֵלְמָא כְּלָא, אֲדוֹן הַנִּפְלְאוֹת, אָבִי אָב הַרַחֲמָן, אֲשֶׁר עַז וְחֲדוּה בְּמִקוּמְךָ. הֵיִה בְּעֲזָרִי וְהוֹשִׁיעֵנִי, שְׂאֲזָכָה לְאַסֵּף וּלְקַבֵּץ, כָּל חֲלָקֵי הַשְּׂמֵחָה, מִכָּל הַמִּצְוֹת וְהַנִּקְדוּת טוֹבוֹת שֶׁזָּכִיתִי בְּרַחֲמֶיךָ מֵעוֹדִי עַד הַיּוֹם הַזֶּה.

וַיִּתְקַבְּצוּ אֵלַי כָּל חֲלָקֵי הַשְּׂמֵחָה הָאֵלוּ יַחַד, וַיִּתְגַּבְּרוּ בְּכָל עַז עַל הָעֲצֻבוֹת וְהַמְרָה-שְׁחוּרָה שֶׁל עוֹנוֹתַי הָרַבִּים. עַד שְׂאֲזָכָה עַל-יְדֵי-זֶה, לְשַׂמַּח בְּכָל עַז תְּמִיד.

וְאַזְכָּח לְהַתְּגַבֵּר וּלְהַתְּחַזֵּק בְּשִׂמְחָה וְחֲדוּה תְּמִיד, בְּכָל מִינֵי דְרָכִים וְעֲצוֹת אֲשֶׁר לְמַדְתָּנוּ עַל-יְדֵי צְדִיקֶיךָ הַקְּדוּשִׁים. וְתַעֲזָרְנִי לְהַתְּגַבֵּר בְּשִׂמְחָה

גְּדוּלָה כָּל-כָּף, עַד שְׁאֲזֹכָה לְרִקְדַּת מַחְמַת שְׂמִיחָה.

וְתִזְכְּנִי לְשִׂמְחָה שֶׁל מִצְוֵה תְּמִיד, הֵן לְשִׂמְחָה בְּשִׂמְחַת יְחִתְנָה שֶׁל מִצְוֵה לְשִׂמְחָה חֶתֶן וְכֻלָּה הַכְּשָׁרִים, הֵן לְשִׂמְחָה בְּשִׂמְחָה שְׂמִחוֹת שֶׁל מִצְוֵה.

וְתִהְיֶה בְּעִזְרִי וְתוֹשִׁיעֵנִי תְּמִיד, לְהִיּוֹת שְׂמִיחָה בְּכָל-עֵת בְּשִׂמְחָה שֶׁל מִצְוֵה, בְּחִדּוּהָ גְּדוּלָה וּבְשִׂמְחָה רַבָּה כָּל-כָּף, עַד שְׁאֲזֹכָה לְרִקְדַּת הַרְבֵּה מַחְמַת שְׂמִיחָה.

וְאֲזֹכָה לְשִׂמְחָה וְלְרִקְדַּת כָּל-כָּף, עַד שְׁאֲזֹכָה לִילֶךְ וְלַעֲבֹר בְּכָל קוֹמַת הַשְּׂמִיחָה וְהַרְקוּדִין, שְׁכָלוּלָה מִרַמ"ח אַבְרָהִם וְשִׁס"ה גִּידִין, כִּי הַשְּׂמִיחָה הִיא שְׂרֵשׁ נִקְדַּת כָּל הַתְּרִי"ג מִצְוֹת שֶׁבַתּוֹרָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "פְּקוּדֵי יְהוָה יִשְׂרָיִם מְשִׁמְחֵי לֵב".

זִכְנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, שְׂיִתְלַהֵב בִּי הַשְּׂמִיחָה שֶׁל כָּל הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת הָאֲמִתִּיּוֹת שְׂבִי, מִכָּל הַמִּצְוֹת אֲשֶׁר זָכִיתִנִּי מֵעוֹדִי בְּחִסְדֶּיךָ הַגְּדוֹלִים.

עַד אֲשֶׁר תִּאִיר הַשְּׂמִיחָה בְּאוֹר גְּדוּלָה וְנִפְלְאוֹ, עַד אֲשֶׁר יִתְבַטְּלוּ עַל-יְדֵי-זֶה, הַחֲשֵׁךְ, וְהַמְּנִיעָה, וְהַדְּאָגָה, וְהַעֲצוּבוֹת, שֶׁל רַבּוּי הַחֲטָאִים וְהַעֲוֹנוֹת וְהַפְּשָׁעִים הָעֲצוּמִים שֶׁחֲטָאתִי וְשָׁעוּתִי וְשִׁפְשַׁעְתִּי לְפָנֶיךָ מִנְּעוּרֵי עַד הַיּוֹם הַזֶּה.

וְאִם הֵם רַבִּים וְעֲצוּמִים מְאֹד מְאֹד, עִם-כָּל-זֶה מְדָה טוֹבָה מְרַבָּה, וּבְכַחֲךָ הַגְּדוּלָה אֲתָה יָכֹל לְהוֹסִיף אוֹר גְּדוּלָה

בְּהַשְׂמִיחָה שֶׁל הַמִּצְוֹת וְהַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת שְׂבִי, עַד אֲשֶׁר יִתְגַּבְּרוּ עַל הַחֲשֵׁךְ וְהַדְּאָגוֹת וְהַעֲצוּבוֹת שֶׁל רַבּוּי הַעֲוֹנוֹת שְׂבִי, עַד שְׂיִתְבַטְּלוּ הָרַע לְגַבֵּי הַטוֹב, שְׂיִתְבַטְּלוּ עֲצוּבוֹת הַעֲוֹנוֹת כְּנֶגֶד שְׂמִיחַת הַמִּצְוֹת.

וְאֲזֹכָה לְשִׂמְחָה וְלְרִקְדַּת הַרְבֵּה בְּשִׂמְחָה שֶׁל מִצְוֵה תְּמִיד, עַד שְׁאֲזֹכָה לְשִׂמְחָה שְׂלֵמָה בְּאֵמֶת, וְלִהְיוֹת כָּל קוֹמַת הַשְּׂמִיחָה וְהַרְקוּדִין בְּשִׂלְמוֹת בְּאֵמֶת. רַבּוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, מְלֵא רַחֲמִים, "מְלִכִי וְאֱלֹהֵי, אֱלֹהֵי אֶתְפָּלֵל". לְמַדְנִי אֵיךְ לְנַצַּח אוֹתְךָ, שְׂתַחַזְרֵנִי בְּתִשׁוּבָה שְׂלֵמָה לְפָנֶיךָ בְּאֵמֶת.

אָבִי צוּרֵי גּוֹאֲלֵי וּפּוֹדֵי, הַצּוֹפֵה לְהַטִּיב אַחֲרֵיתִי, עֲזֵרְנִי בְּרַחֲמֶיךָ הָעֲצוּמִים, וּבִישׁוּעָתְךָ הַגְּדוּלָה, וּבְדַרְכֵי עֲצוּתְךָ הַנִּפְלְאוֹת, שְׁאֲזֹכָה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תְּמִיד. "שְׂמִיחָה נִפְשָׁה עֲבָדְךָ, כִּי אֱלֹהֵי אֲדֹנָי נִפְשֵׁי אֲשָׂא".

חֲזַקְנִי וְאַמְצָנִי, לְהַתְּגַבֵּר בְּכָל-פַּעַם עַל הָעֲצוּבוֹת, לְהַגְּבִיר הַשְּׂמִיחָה עַל הָעֲצוּבוֹת. וְתַחַזֵּק אוֹתִי בְּכָל מִינֵי שְׂמִחוֹת, וְתַשְׂמִחַ אֶת נַפְשִׁי בְּכָל דְּרָכֵי הַשְּׂמִיחָה אֲשֶׁר לְמַדּוֹ אוֹתָנוּ רַבּוֹתֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים.

בְּאַפֵּן שְׁאֲזֹכָה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תְּמִיד, וְלֹא אֲנִיחַ אֶת הָעֲצוּבוֹת לְהַתְּקַרֵּב אֵלַי בְּשׁוּם אַפֵּן, וְלֹא יִהְיֶה שׁוּם כַּח לְהָעֲצוּבוֹת וְהַמְּרָה-שְׁחוֹרָה לְטַמְטֵם אֶת לְבִי חֶסֶד-וְשָׁלוֹם, וְלֹא לְבַלְבֵּל אֶת דַּעְתִּי.

רַק אֲזֹכָה לְהַתְּגַבֵּר בְּכָל-עֵת, בְּשִׂמְחָה גְּדוּלָה וְחִדּוּהָ רַבָּה, עַד שְׁאֲזֹכָה

☪ [יד] לקוטי תפלות ח"א לא ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א לא, 'אית לן בירא')

"והפלא ה' את מפתח, ואת מפות זרעה, מפות גדלת ונאמנות, וחלים רעים ונאמנים וגו'. גם כל חלי וכל מפה אשר לא כתוב בספר התורה הזאת" (דברים כח, נט-סא)
 "וכל מפה אשר לא כתוב בספר התורה הזאת" - זו מיתת צדיקים. (תו"ל)

רבנו של עולם, אתה ידעת את עצם רבוי הפירות והאפיקורסית שמתגבר עכשיו בעת הזאת בדורות הללו בעוקבא דמשיחא, אשר פמוהו לא נהיתה מימות עולם, ואין מי שיעמד בעדנו.

ואתה הבטחת אותנו: "אבדה עצה מבנים נסרחה חכמתם", שכשאינן בישראל מי שיעמד וישיב לאפיקורסים, אזי נסרחה חכמתם של המינים והאפיקורסים גם-כן.

ועכשיו בעונותינו הרבים, הפית אותנו "מפה אשר לא כתובה בתורה", והפלא את מפותינו מכל הצדדים. כי הצדיקי-אמת שהיו יכולים להמשיך לנו אמונה שלמה דקדשה, נסתלקו בעונותינו.

ובת האפיקורסים והפילוסופים, מתגברים עכשיו ביותר, עד שהם זורקים חציהם הרעות, ופורשים רשתות ומכמורות גם על הכשרים והתמימים, הקרואים והולכים לתמם.

כי הם מטעים אותם, ומראין עצמן לפנייהם ככשרים, וכאלו רוצים

מתוך השמחה, להתודות לפניך בפה מלא, ולשפך לבי כמים נכח פניך אדני, ולפרש כל שיחתי לפניך בכל יום, בלב נשבר ונדכא כראוי לי, ואחר-כך תכף אחזר אל השמחה ביתר שאת ויתר עז, ולהרבות בשמחה יתרה בכל-פעם, בכל עז ותעצומות.

עד שאזכה לשוב אליך באמת, ולעבד אותך תמיד "בשמחה ובטוב לבב ירב כל". כי בשם קדשך הגדול והנורא בטחתי, שאתה יכל לעזור לי גם עתה, להתגבר בשמחה תמיד, אגילה ואשמחה בישועתך. "אשמחה ואעלצה בך, אזמרה שמך עליון".

ותמשיך עלינו השמחה ממקור השמחה, מהשמחה העתידה והמוכנת לבא עלינו בקרוב על-ידי משיח צדקנו, כמו שכתוב: "כי בשמחה תצאו ובשלום תובלון, הקרים והגבעות יפצחו לפניכם רנה, וכל עצי השדה ימחאו כף".

ותמהר ותחיש לגאלנו, ותנחם ותשמח אותנו ואת כל עמך ישראל במהרה בימינו. ויקים מהרה מקרא שכתוב: "כי נחם יהוה ציון נחם כל חרבותיה, וישם מדברה כעדן וערבתה כגן יהוה, ששון ושמחה ימצא בה, תודה וקול זמרה". אמן ואמן.

בטובת ותקנת ישראל, עד שנאחזין גם כמה נשמות פשרות ברשות שלהם, ומכניסים בפירות ופילוסופיא ואפיקורסית בלב ישראל עמך הקדוש, ומתגברים להרגיל את ישראל בדרכי העכו"ם, להתלבש במלבושיהם, וללכת בדרכיהם, וללמד ספריהם ולשונותייהם.

"אוי לנו פי שדדנו", פי צרה כזאת לא היתה עדין לישראל מימות עולם, ועל מי לנו להשען, אל מי ננוס לעזרה, ואיה המקום להתחבא מפניהם, ולהציל את בנינו וזרענו וכל זרע עמך בית ישראל מרשותותיהם ומחציהם. "מי יגור לנו אש אוכלה, מי יגור לנו מוקדי עולם", מי יחוס עלינו, מי ירחם עלינו, מאין יבוא עזרנו.

רבנו של עולם, אתה לבד ידעת עצם הצרה הזאת, עזרנו פי עליך נשעננו, פי אין כחנו אלא בפה. חוס ורחם עלינו, ועזרנו להיות חזק וקיים באמונתך הקדושה תמיד כרצונך הטוב. ולא יעלה על לבי, שום סברה מסברותיהם, ושום קשיא מקשיותיהם, ושום דרך מדרכיהם.

רק אזכה אני וזרעי, וכל חברתנו, וכל עמך בית ישראל, לילך תמיד בדרכי אבותינו הקדושים, אברהם יצחק ויעקב, משה ואהרן, יוסף ודוד, ובדרכי כל הנביאים האמתיים, ראשונים ואחרונים, ותנאים ואמוראים, ובדרכי כל הצדיקים אמתיים והפשרים והתמימים שהיו בכל דור ודור.

ובזכותם מלטנו והצילנו, מכל מיני כפירות ובלבולים וספקות, וזכנו ברחמיך לאמונה שלמה וחזקה, באמת בקדשה ובטהרה תמיד לעולם ועד.

⊗ [טו] לקוטי תפלות ח"א נז ⊗
 (על פי לקוטי מוהר"ן ח"א נז, 'שאלו את רבי יוסי בן קסמא')
 "והפלא ה' את מפתך, ואת מפות זרעך, מפות גדלת ונאמנות, וחלים רעים ונאמנים וגו'. גם כל חלי וכל מפה אשר לא כתוב בספר התורה הזאת" (דברים כח, נט-סא)
 "וכל מפה אשר לא כתוב בספר התורה הזאת" - זו מיתת צדיקים. (תו"ל)

"יהוה אלהי אתה ארוממך, אודה שמך פי עשית פלא, עצות מרחוק אמונה אמן". פי ברחמיך הרבים, בחרת בנו מכל העמים, ורוממתנו מכל הלשונות, וקדשתנו במצותיך, וקרבתנו מלפנו לעבודתך.

ותתן לנו יהוה אלהינו, את תורתך הקדושה, תורה שבכתב, ותורה שבעל-פה, וצוית עלינו להאמין בצדיקיך וחכמיך האמתיים, ולהתקרב אליהם, ולהתדבק בהם, ולקיים דבריהם, ככל היוצא מפיהם נעשה, כמו שכתוב: "לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל".

ובכן יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב, שתטע ותקבע אמונתך הקדושה בלבנו, ובלב כל עמך

בית ישראל, ותזכנו לאמונת-חכמים
בתכלית השלמות באמת לאמתו.

ונזכה להאמין באמת, בחכמים
אמתיים דקדושה, ולהתקרר
אליהם, ולהתאבק בעפר רגליהם
ולשתות בצמא את דבריהם, ולילך בכל
הדרך אשר יורו אותנו, ולא נסור
מדבריהם ימין ושמאל.

ותצילני מהתנגדות, שלא ימצא בי,
ובזרעי, ובכל זרע עמך בית
ישראל, שום צד התנגדות, לשום חכם
אמתי דקדושה, ולא נגד שום אדם כשר
שבעולם; מפל-שכן שלא אזלזל בהם
חסוֹשְׁלוֹם.

רק אזכה לקים דברי הצדיקים
והחכמים האמתיים, ולא אחז
בדרכיהם, ולהאמין בהם באמונה שלמה
באמת.

וכל מה שפגמתי ב'אמונת-חכמים'
מנעורי עד היום הזה, וזלזלתי
בכבודם, ועל-ידי-זה פגמתי בכלליות
תורתך-הקדושה, אשר פלה נמסרה ביד
החכמים אמתיים לדורשה לכל חפציהם.

ועל-ידי-זה פגמתי בהמלאכים
הקדושים הנבראים בדבר
יהוה על-ידי אותיות התורה-הקדושה.
ועברתי על "לאו דלא תסור". והסרתי
כח הידים מן המלאכים הקדושים, שהם
יד ימין ויד שמאל, אשר על-ידם היו
המלאכים מקבלים השפע מלמעלה, והיו
משפיעים לכל העשבים ולכל הדברים
שבעולם.

ועל-ידי 'פגם אמונת-חכמים' נסתלקו
ידי המלאכים, עד אשר אין
להם פח לקבל ולהשפיע, ועל-ידי-זה אי
אפשר לקבל רפואה, וגרמנו חסוֹשְׁלוֹם
"מכה אשר לא כתובה בתורה", מכה
שאין לה רפואה.

אנא יהוה, ברחמיך הרבים, תמחל
ותסלח ותכפר לי ולכל עמך בית
ישראל, על כל הפגמים האלה שפגמנו
באמונת חכמים הקדושים. כי אתה יודע
את תעלומות לבבנו, כי לא במרד ובמעל
פגמנו בזה, כי-אם מחמת עכירת דעתנו,
ומעוט ידיעתנו.

אנא יהוה, זכנו מעתה ברחמיך לתקן
כל-זה, באפן שנוזכה מעתה
ל'אמונת-חכמים', בתכלית השלמות
באמת, כרצונך הטוב. כי אתה יודע יהוה
אלהינו, גדל חלישותנו בעת הזאת, ואין
לנו שום סמיכה, כי-אם על החכמים
והצדיקים האמתיים.

על-כן זכנו להאמין בכל החכמים
והצדיקים והכשרים אמתיים,
ולבלי לדבר שום דבור נגד כבודם חסוֹ-
ושלום, ולבלי לבזות שום בר ישראל
שבעולם.

חום וחינו, וחסל נא עלינו, ונצור
לשוננו מרע ושפתנו מדבר מרמה.
ועזרנו והושיענו שנוזכה להקים את
האמונה הנפולה, ונזכה לתקן 'אמונת-
חכמים' בשלמות באמת.

ועל-ידי-זה תחזיר ותתן פח הידים
להמלאכים הקדושים,

עֲשֵׂה פְּלֵא", אֲשֶׁר אַתָּה עוֹשֶׂה נִפְלְאוֹת
בְּכָל-עֵת, וּכְבֹר עֲשִׂיתָ עִם יִשְׂרָאֵל נְסִים
וּנִפְלְאוֹת גְּדוּלוֹת וְנוֹרָאוֹת בְּכָל דּוֹר וְדוֹר.

רַחֵם עָלֵינוּ עֵתָה בְּדוֹר הַזֶּה, בְּצוּק
הָעֵתִים הַלָּלוּ, אֲשֶׁר הָאֱמוּנָה
הַקְּדוּשָׁה נִפְגְּמָה מְאֹד בְּעוֹנוֹתֵינוּ-הָרְבִים,
”וְרַבִּים מִבְּנֵי עַמּוֹךְ נִכְשְׁלוּ”, כַּאֲשֶׁר אַתָּה
יֹדְעָתָּ.

עֲשֵׂה עִמָּנוּ נִפְלְאוֹת, וְזַכְנוּ לְעֲצוֹת
טוֹבוֹת אֱמִתִּיּוֹת, בְּאִפְךָ שְׁנִזְכֶּה
עַל-יְדֵי-זֶה לְאֱמוּנָה שְׁלֵמָה בְּאֱמֶת, וּלְתַקֵּן
כָּל פְּגָמֵי הָאֱמוּנָה. וְנִזְכֶּה לְחַפֵּשׂ אֶת
עֲצֻמָּנוּ תָּמִיד בְּכָל עֵת, אִיךְ אָנוּ אוֹחֲזִים
בְּאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְלִהְתַּחַזֵּק בְּאֱמוּנָה
יְתָרָה בְּכָל עֵת, בְּתֵם לִבְּךָ, בְּאֱמֶת כְּרֻצוֹנְךָ
הַטוֹב.

וְתַעֲשֵׂה עִמָּנוּ פְּלֵא לְחַיִּים, וְתוֹצִיאֵנוּ
מֵאֲפֵלָה לְאוֹרָה, מִחֹשֶׁךְ לְאוֹר
גְּדוּל, ”כִּי אַתָּה תֹּאִיר נְרִי, יְהוָה אֱלֹהֵי
יְגִיָּה חֹשֶׁכִי. כִּי חֹשֶׁךְ לֹא יִחְשִׁיךְ מִמֶּךָ,
וְלִילָה כִּיּוֹם יֵאִיר, כַּחֲשִׁיכָה כְּאוֹרָה”.

וְנִזְכֶּה לְהוֹדוֹת לְךָ תָּמִיד, עַל נִפְלְאוֹתֶיךָ
וְטוֹבוֹתֶיךָ שְׁעֲשִׂיתָ עִמָּנוּ מְעוֹלָם,
וְאֲשֶׁר עֵתָה עוֹשֶׂה עִמָּנוּ בְּכָל עֵת, נִפְלְאוֹת
גְּדוּלוֹת וְנוֹרָאוֹת, ”רַבּוֹת עֲשִׂיתָ אֶתָּה יְהוָה
אֱלֹהֵי, נִפְלְאוֹתֶיךָ וּמַחֲשַׁבְתֶּיךָ אֵלֵינוּ, אֵין
עֶרְךָ אֵלֶיךָ, אֵגִידָה וְאֵדְבַרְהָ עֲצֻמוֹ
מִסֵּפֶר”.

וַיִּקְרָא מִקְרָא שְׁכָתוֹב: ”יְהוָה אֱלֹהֵי
אֶתָּה אֲרוֹמְמֶךָ, אוֹדָה שְׁמֶךָ כִּי
עֲשִׂיתָ פְּלֵא, עֲצוֹת מִרְחוּק אֱמוּנָה אִמָּן”.

לְקַבֵּל וּלְהַשְׁפִּיעַ לְכָל הָעֹשְׁבִים וּלְכָל
הַדְּבָרִים שְׁבָעוּלָם. וְתִשְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה
לְכָל מַכּוֹתֵינוּ, בְּגוּף וּנְפֶשׁ, בְּגַשְׁמִיּוֹת
וְרוּחָנִיּוֹת. רְפָאנוּ יְהוָה וְנִרְפָא, הוֹשִׁיעֵנוּ
וְנוֹשְׁעָה, כִּי תִהְלֹתֵנוּ אַתָּה.

☪ [טז] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"ב ה ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ה, 'תקענו אמונה')

”וְהִפְלֵא ה' אֶת מַכּוֹתָי, וְאֶת מַכּוֹת זְרַעֲךָ, מַכּוֹת
גְּדֻלַּת וְנִפְלְאוֹת, וְחַלְיִים רְעִים וְנִפְגְּמִים וְגו'” גַּם כָּל
חַלְיֵי וְכָל מַכָּה אֲשֶׁר לֹא כְּתוּב בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֹּאת”
(דְּבָרִים כח, נט-סא)

”וְכָל מַכָּה אֲשֶׁר לֹא כְּתוּב בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֹּאת” - זוּ מֵיַתֵּת צַדִּיקִים.
(תז"ל)

וְעֲזָרְנוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, וְזַכְנוּ לְאֱמוּנָה
שְׁלֵמָה בְּאֱמֶת, הַצִּילֵנוּ נָא אֲבִינוּ
שְׁבַשְׁמִים, מ'פְּגָם-אֱמוּנָה'. שְׁמַרְנוּ
כְּרַחֲמֶיךָ הָרְבִים, וְהַצִּילֵנוּ מ'מַכּוֹת
הַמַּפְלְאוֹת', הַבָּאִים חֶסֶד-וְשְׁלוֹם עַל 'פְּגָם-
הָאֱמוּנָה', שְׂאִין מוֹעִיל לָהֶם שׁוֹם דְּבָר,
לֹא רְפוּאוֹת, וְלֹא תַפְלָה, וְלֹא זְכוּת-אֲבוֹת.

וְאֲפֹלוּ כָּל הַקּוּלוֹת שֶׁל אַח וְאָבוּי
וּגְנִיחוֹת וְאַנְחוֹת, גַּם-כֵּן אֵין
מוֹעִיל לָהֶם, כִּי הַכֹּל נִפְגָּם וְנִתְקַלְקַל עַל-
יְדֵי 'פְּגָם הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה', אֲשֶׁר הִיא
יְסוּד כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה, וְיְסוּד כָּל הָעוֹלָמוֹת
כְּלָם, עִם כָּל אֲשֶׁר בָּהֶם, שֶׁהַכֹּל תְּלוּיִים
וְעוֹמְדִים וּמְתַקִּימִים רַק עַל הָאֱמוּנָה
הַקְּדוּשָׁה.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, מְלֵא רַחֲמִים, ”גְּדֹל
הָעֲצָה וְרַב הָעֲלִילָיָה. פְּלֵא יוֹעֵץ
אֵל גְּבוּר, אָבִי עַד שֶׁר שְׁלוֹם. נוֹרָא תְהִלּוֹת

וְנֹאמֵר: "אוֹדֶה יְהוָה בְּכָל לְבַי, אֲסַפְּרָה כָּל נִפְלְאוֹתֶיךָ. אוֹדֶךָ עַל כִּי נִוְרָאוֹת נִפְלִיתִי, נִפְלְאִים מַעֲשֶׂיךָ, וְנִפְשֵׁי יוֹדַעַת מְאֹד".

וְנִזְכָּה לְהַעֲלוֹת ה'אֱמוּנָה-הַנְּפוּלָה', וּלְתַקֵּן כָּל 'פְּגָמֵי-הָאֱמוּנָה', וְתִתְגַּדֵּל וְתִתְחַזַּק ה'אֱמוּנָה-הַקְּדוּשָׁה' בְּכָל עַז וְתַעֲצוּמוֹת.

וְנִזְכָּה כְּלוֹנוֹ לְהֶאֱמִין בְּךָ, וּבְצַדִּיקֶיךָ הָאֱמִתִּיִּים, בְּאֱמוּנָה חֲזָקָה וְנִכּוֹנָה, בְּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה וְקְדוּשָׁה, זָכָה וְנִכּוֹנָה צַחָה וַיִּשְׁרָה וּבְרוּרָה, בְּלִי שׁוּם בְּלִבּוֹלִים, וּבְלִי שׁוּם הִרְהוּרִים וּמַחְשְׁבוֹת-זְרוֹת כָּלֵל.

וְנִזְכָּה לְהַמְשִׁיךְ רְפוּאָה שְׁלֵמָה, לְכָל חוּלֵי עַמְּךָ בֵּית-יִשְׂרָאֵל (וּבִכְרֻט לְפִלוֹנֵי בֶן פְּלוֹנֵי, אֵל נָא רַפָּא נָא לוֹ, רְפוּאֵת-הַנֶּפֶשׁ וּרְפוּאֵת-הַגּוּף).

וְהַעֲלֵה אַרוּכָה וּמְרִפָּא לְכָל תַּחֲלוּאֵינוּ, וּלְכָל מַכְאוּבֵינוּ, וּלְכָל מַכּוֹתֵינוּ. וְתִבְטַל וְתִסִּיר כָּל הַמַּכּוֹת הַמְּפֹלְאוֹת, וְחָלִים רַעִים וְנַאֲמָנִים, מֵעַלֵּינוּ וּמֵעַל כָּל עַמְּךָ בֵּית-יִשְׂרָאֵל לְעוֹלָם.

וְתִשְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם, לְכָל אוֹתָן הַנִּפְשׁוֹת מֵעַמְּךָ בֵּית-יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר כָּבַר הַפְּלֵאתָ אֶת מַכּוֹתֵם, וּבָאוּ עֲלֵיהֶם הַמַּכּוֹת הַמְּפֹלְאוֹת, שְׁאִין מוֹעִיל לָהֶם שׁוּם רְפוּאָה בְּעוֹלָם, וְלֹא תִפְלֶה, וּזְכוּת-אֲבוֹת, וְלֹא שׁוּם קוֹל

צְעָקָה וְאַנְחָה, אֲשֶׁר כָּל-זֶה נִמְשָׁךְ מ'פָּגַם-הָאֱמוּנָה'.

אָנָּה יְהוָה, רַחֵם עֲלֵיהֶם וְעַלֵּינוּ לְמַעַנְךָ, לְמַעַנְךָ לְבַד עֲשֵׂה וְלֹא לָנוּ. כִּי

אַתָּה לְבַד יוֹדַע גְּדוֹל הַרְחֻמְנוֹת אֲשֶׁר עֲלֵיהֶם וְעַלֵּינוּ, וְעֲשֵׂה כְּגִדְל נִפְלְאוֹתֶיךָ הַנִּוְרָאוֹת, וְתִשְׁלַח לָהֶם רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם, וְתִסִּיר מִחֲלָה מִקֶּרְבָנוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ רוֹפֵא נֶאֱמָן וְרַחֲמָן אַתָּה, כִּי אֵין כַּחֲנוּ אֵלָא בְּפָה לְבַד.

וְתִזְכֹּר בְּרִית אֲבוֹתֵינוּ אֲבָרְהָם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב, וּבְזֻכוֹת אֲבוֹתֵינוּ, וּבְזֻכוֹת כָּל הַצַּדִּיקִים הָאֱמִתִּיִּים תַּעֲשֵׂה עִמָּנוּ פְּלֵאֵי פְּלֵאוֹת, "הַפְּלֵה חֲסַדֶּיךָ, מוֹשִׁיעַ חוֹסִים, מִמַּתְקוֹמָמִים בִּימֵינֶךָ. נִוְרָאוֹת בְּצַדִּיק תַּעֲנֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, מִבְּטַח כָּל קְצוֵי אֶרֶץ יִם רַחֲקִים".

וַיִּקְרָא בְּנוֹ מִהֲרָה מִקְרָא שְׁכֶתוֹב: "וַיֹּאמֶר הִנֵּה אֲנֹכִי כּוֹרֵת בְּרִית, נִגְדֵךְ כָּל עַמְּךָ אֲעֲשֵׂה נִפְלְאוֹת, אֲשֶׁר לֹא נִבְרָאוּ בְּכָל הָאֶרֶץ וּבְכָל הַגּוֹיִם, וְרָאָה כָּל הָעָם אֲשֶׁר אַתָּה בְּקִרְבּוֹ, אֶת מַעֲשֵׂה יְהוָה כִּי נִוְרָא הוּא, אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה עִמָּךְ.

וְנֹאמֵר: "וַיְהִי כִּי יִפְלֵא בְּעֵינַי [שְׂאֵרִית] הָעָם הַזֶּה, גַּם בְּעֵינַי יִפְלֵא". וְנֹאמֵר: "מֵאֵת יְהוָה הִיְתָה זֹאת, הִיא נִפְלְאוֹת בְּעֵינֵינוּ". וְנֹאמֵר: "כִּי גְדוֹל אַתָּה וְעֲשֵׂה נִפְלְאוֹת, אַתָּה אֱלֹהִים לְבַדֶּךָ". וְנֹאמֵר: "לְעֲשֵׂה נִפְלְאוֹת גְּדוֹלוֹת לְבַדּוֹ, כִּי לְעוֹלָם חֲסִדּוֹ".

סליחות ושלש-עשרה מדות

"ויעבר יהוה על פניו ויקרא: ה' ה' אל רחום וחנון ארך אפים ורב חסד ואמת. נצר חסד לאלפים נשא עון ופשיע וחטאה ונקה לא ינקה"
(שמות לד, וז)

"ויעבר יהוה על פניו ויקרא" (שמות לד, ו) - מלמד: שנתעטף הקדוש-ברוך-הוא בטלית-לבן, וסדר שלש-עשרה מדות של רחמים.
(ראש-השנה יז; ובמהר"ש"א; רבנו-בחי, במדבר טו, לח)

א.

(ח"א, א-ב-ג-ד)

עקר ה'תשובה' הוא: כשישמע בזיונו, ידם וישתק, ויסבול 'בזיונות ושיכות-דמים', ולמעט בכבוד עצמו, ולהרבות בכבוד המקום יתברך, על-ידי שפרגיש שפלותו וקטנותו ופגמיו הפורבים, ומבין שבודאי ראוי לו לסבול הבזיונות הפאים עליו.

ב.

(ח"א, ח, א-ב-ג-ד-ח)

הנה יקר גנוחי ונה (שקורין: קרעכץ) מאיש ישראל, כי הוא שלמות החסרונות, כי על-ידי ה'נשימה' שהוא ה'רוח-חיים', נברא העולם וכו'. והוא גם בן חיות האדם, כי חיות האדם הוא הנשימה וכו'.

נמצא: כי עקר חיות כל הדברים הוא בבחינת רוח. וכשיש חסרון באיזה דבר, עקר החסרון הוא בבחינת ה'רוח-חיים' של אותו הדבר, לאשר הרוח הוא המקום הדבר - וה'אנחה' היא אריכת הנשימה.

והוא בבחינת 'ארך אפים' (שמות לד, ו) - דהינו "מאריך רוחה" (תרגום שם;

ירושלמי תענית פ"ב ה"א) - ועל-כן כשמתאנה על החסרון ומאריך רוחה, ממשיך רוח-החיים' להחסרון.

אך מאין מקבלין ה'רוח-חיים'?! - מהצדיק והרב שבדור וכו'.

כי עקר 'רוח-חיים' הוא בהתורה, והצדיקים דבקים בתורה. וכשהוא מקשר להצדיק והרב שבדור, אז כשהוא מתאנה ומאריך רוחה, ממשיך ממנו רוח-החיים'.

אך רשעים "הדוברים על צדיק עתק בגאווה ובוז" (תהלים לא, יט) - מאין מקבלין הם הרוח להשלים החסרון?!

אך יש רב דקלפה, בחינת 'עשו', כמו שכתוב (בראשית לג, ט): "יש לי רב". בחינת "אלופי עשו" (שם לו, מ), ותרגומו: "רברבי עשו". ומהם מקבלין הרשעים ה'רוח', והוא בחינת 'רוח הטמאה' וכו'. וזהו בחינת: "ארך אפים לרשעים" וכו' (ערובין כב. יומא סט: סנהדרין קיא: ירושלמי תענית פ"ב ה"א).

אך הדבוק בצדיקים - מקבל ה'רוח-חיים' שלמות החסרון, מהצדיק והרב דקדשה'.

ועל-כן "ואיש חכם יכפרנה" (משלי טז, יד) - כי ה'חסרון' הוא מחמת 'עוונות' וכו'. ועל-כן הצדיק הממשיך רוח-החיים' ומשלים החסרון, מכפר העון.

והוא מגדל רחמנות וחנונות מהבורא יתברך-שמו, שצמצם עצמו להיות

ה'רוח-חיים' אצל הצדיקים, דהינו: שהם יקבלו ה'רוח-חיים' מהתורה, והם ממשיכין רוח החיים' אל החסרונות, ובזה מכפרין העוונות.

וזהו בחינת 'שלש-עשרה מדות' (שמות לז, ו): "ה' ה', אֵל רחום וחנון, ארך אפים".

"אֶרֶךְ אַפַּיִם" - הוא בחינת ה'רוח', שהוא "מאריך רוחה" - בחינת 'אנחה' על החסרון.

והינו: "זרב חסד ואמת" - כמו שאמרנו: ש'מקבלין ה'רוח-חיים' מהצדיק רב דקדשה', שהוא "רב חסד" - הפך עשו רב-דקלפה', שהוא "אדמוני" (בראשית כה, כה), 'תקף-הדין'.

והינו: "ואמת" - כי הצדיק מקבל ה'רוח-חיים' מה'תורה' שנקראת (מלאכי ב, ו): "תורת אמת היתה בפיהו".

והינו: "נצר חסד לאלפים" - 'לאלפים' זה בחינת 'אלופי עשו', רברבי עשו, שהם רב-דקלפה'.

וזהו: "נצר חסד" - ש'חסד', בחינת ה'רב דקדשה' - נוצר וממתיק בחינת "אלופי עשו", "רברבי עשו".

וזהו: "נשא עון ופשע" - כי על-ידי 'רוח-חיים' 'שלמות-החסרון' ש'ממשיכין מהצדיק על-ידי 'אנחה' - נתכפרין העוונות כנ"ל.

וזהו בחינות 'ארבע ציצית' - שהם בחינת ה'רוח-חיים', כמו שכתוב (יחזקאל לז, ט): "כה אמר ה' מארבע רוחות באי הרוח". שעל-ידי-זה מכניעין ה'רוח-סערה', ה'רוח של המתנגדים' החולקים על הצדיקים-

אמתיים, ש'ממשיכין 'אריכת הרוח' שלהם מ'הרב-דקלפה' וכו'.

וזה בחינת 'טלית לבן' - "שנתעטף הקדוש-ברוך-הוא בטלית לבן, וסדר שלש-עשרה מדות של רחמים" (ראש-השנה יז: ובמהרש"א; רבנר-בחי, במדבר טו, לח). כי ה'שלש-עשרה מדות של רחמים', הם בחינת ה'רוח-חיים' דקדשה' כנ"ל.

וזהו בחינת 'טלית', שהוא "ארבע פנפות" (דברים כב, יב) - בחינות "הרוח" "מארבע רוחות" כנ"ל.

והינו 'טלית לבן' - הפך בחינות 'רוח-דקלפה', בחינת 'עשו', שהוא "אדמוני בלו באדרת שער" (בראשית כה, כה). ופרש רש"י: "בטלית" - 'בטלית' דיקא, בחינת 'טלית דקלפה' - בחינת 'טלית אדום', שמשם נמשך ה'רוח של הרשעים' כנ"ל.

ועל-ידי 'טלית דקדשה', בחינת 'טלית לבן', מכניעין אותו - כי משם נמשך ה'רוח-חיים' דקדשה', שהוא בחינת 'שלש-עשרה מדות של רחמים' כנ"ל.

ועל-כך 'נתעטף הקדוש-ברוך-הוא ב'טלית לבן' דיקא, וסדר לפני משה 'שלש-עשרה מדות של רחמים' - כי על-ידי 'טלית דקדשה', בחינת "ארבע פנפות", שהוא בבחינות 'מקיף', שהוא בחינת ה'רוח-חיים', בחינות (קהלת א, ו): "סובב סבב הולך הרוח" - נכנע 'טלית דקלפה', בחינת ה'רוח דקלפה'.

ג.

(ח"א מז)

'הארת-פנים', הוא תקון ו"אמת" (שמות לז, ו), בחינת 'יעקב', כמו

שְׁפָתוֹב (מִיכָה ז, ב): "תִּתֵּן אֲמֶת לְיַעֲקֹב" - וְהוּא בְּחִינַת תְּפִלִּין.

הַדִּין - שְׁזָה בְּחִינַת 'יִצְרָה־הָרַע', וְאַחֲרֵי־כֵן בְּבִיכּוֹל שָׁבַר ה' יִצְרָה־הָרַע, "וְשִׁתַּף מִדַּת רַחֲמִים" וְכוּ'.

ד.

(ח"א ס, ו-בסוף)

יֵשׁ שֶׁנֶּפֶל מִכָּל ה' שְׁבָעִים־פָּנִים, עַד שְׂאֵי־אֶפְשָׁר לְעוֹרְרוֹ בְּשׁוּם 'פָּנִים', כִּי־אִם עַל־יְדֵי 'סְפוּרֵי־מַעֲשֵׂי־שָׁל שָׁנִים קִדְמוֹנִיּוֹת, שֶׁכָּל ה' שְׁבָעִים־פָּנִים, 'שְׁבָעִים שָׁנִים, מְקַבְּלִין חַיּוֹת מִשָּׁם.

וּמִזָּה הַכַּח נִשְׁתַּלְשַׁל וְנִמְשָׁךְ כַּח לְמַטָּה לְשִׁבְר ה' יִצְרָה־הָרַע' - כִּי לֹא זֹאת לֹא הָיָה כַּח לְשִׁבְר ה' יִצְרָה־הָרַע'.

וְכֵן מְבֹאָר לְשׁוֹן זֶה בְּגִמְרָא (יומא סט): "זוֹ הִיא גְבוּרַת גְבוּרַתוֹ שֶׁכּוֹבֵשׁ אֶת יִצְרוֹ, שְׁנוֹתָן 'אֶרֶץ אֲפִים' לְרָשָׁעִים".

וְזֶה בְּחִינַת 'עֵתִיק', בְּחִינַת 'זִקֵּן', בְּחִינַת 'הִדְרַת־פָּנִים', שֶׁכָּל ה' שְׁבָעִים־פָּנִים מְקַבְּלִין 'חַיּוֹת' וְ'הַדּוּר' מִשָּׁם.

נִמְצָא: שֶׁמָּה שֶׁהַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ כּוֹבֵשׁ מִדַּת־הַדִּין וּמֵאֲרִיךְ אִפּוֹ - הוּא בְּחִינַת 'שְׁבִירַת הַיִּצְרָה־הָרַע' אֲצִלוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְעַיִן בְּ'זֵהָר' בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת: שֶׁבְּחִינַת 'מִדַּת־הַדִּין' הוּא 'שָׂרֵשׁ בְּחִינַת הַיִּצְרָה־הָרַע'.

ו.

(ח"א קנה)

וְזֶה בְּחִינַת (שְׁמוֹת לד, ו): "וְרַב חֶסֶד" - כִּי "הַלּוֹמֵד אֶת תַּלְמִידוֹ הַלְכָה אַחַת, עוֹשֶׂה עִמּוֹ חֶסֶד" (עַל־פִּי כְּתוּבוֹת צו. עַיִן בְּפָנִים), וְעַל־כֵּן כְּשֶׁמְעוֹרְרוֹ עִם 'אֵיזָה פָּנִים' שֶׁל ה' שְׁבָעִים־פָּנִים שֶׁמְלַבֵּשׁ אוֹתוֹ - הוּא בְּחִינַת 'חֶסֶד סֵתֵם'.

וְזֶה בְּחִינַת: "אֶרֶץ אֲפִים" (שְׁמוֹת לד, ו) - הִינּוּ: מַה שְּׂאִינּוּ יֵרָא מִשׁוּם דְּבַר, וְאִינּוּ מִשְׁגִּיחַ עַל שׁוּם בְּטוֹל וּבְלָבוּל בְּעִבּוּדָתוֹ, רַק עוֹשֶׂה אֶת שְׁלוֹ, זֶה בְּחִינַת: "אֶרֶץ אֲפִים" - שְׂאִין שׁוּם דְּבַר יָכוֹל לְבַלְבֵּל אוֹתוֹ, כִּי לֹא אֲכַפֵּת לֵה שׁוּם דְּבַר, רַק עוֹשֶׂה אֶת שְׁלוֹ בְּעִבּוּדָתוֹ אֶת הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ.

אֲבָל כְּשֶׁמְעוֹרְרוֹ עַל־יְדֵי 'סְפוּרֵי־מַעֲשֵׂי־שָׁל שָׁנִים קִדְמוֹנִיּוֹת' - הוּא בְּחִינַת: "וְרַב חֶסֶד" - כִּי כָּל ה' פָּנִים וְכָל ה' חֶסְדִּים מְקַבְּלִין מִשָּׁם.

וְ'מְרֻדֵי־י' הוּא בְּחִינַת (שְׁמוֹת לד, ו): "רִ"ב חֶסֶד" - כִּי הֵם בְּמִסְפָּר־הַשְּׁוֹה [274] (מִחֲבַרְת־הַקֶּדֶשׁ לְהָאֲרִיז"ל, פּוּרִים), בְּחִינַת 'עֵתִיק'.

ה.

(ח"א עב)

גַּם לְמַעַלָּה בְּבִיכּוֹל אֲצִלוֹ יִתְבָּרֵךְ, מְצִינּוֹ בְּחִינַת 'יִצְרָה־הָרַע', כְּמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ רַז"ל (בְּרַאשִׁית־רַבָּה יב; רַש"י בְּרַאשִׁית א, א): "בְּתַחֲלָה עָלָה בְּמַחֲשָׁבָה לְבְרָא אֶת הָעוֹלָם בְּמִדַּת־

כִּי "אֶרֶץ אֲפִים" הוּא תְּלוּי בְּבְחִינַת "אֲמוּנָה" - כִּי "כָּל־זִמְן שֵׁישׁ עִבּוּדָה־זָרָה, בְּעוֹלָם חֲרוֹן־אֵף בְּעוֹלָם" (סְפָרֵי פָּרָשַׁת רֵאָה). אֲבָל עַל־יְדֵי 'אֲמוּנָה' שֶׁהוּא 'הַפָּךְ עִבּוּדָה־זָרָה', נִתְבַטַּל ה' חֲרוֹן־אֵף, וְזוֹכֵין לְ'אֲרִיכַת־אֲפִים' שֶׁהוּא 'הַפָּךְ חֲרוֹן־אֵף'.

הִינּוּ: שְׁזוֹכָה עַל־יְדֵי 'אֲמוּנָה', לְ'אֲרִיכַת־אֲפִים', שֵׁי־אֲרִיךְ אִפּוֹ עַל כָּל דְּבַר בְּלָבוּל וּמְנִיעָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו בְּתַפְלָתוֹ וְעִבּוּדָתוֹ, שֵׁי־סָבַל הַכָּל, וְלֹא יִתְעַצֵּב וְלֹא

יתעצל על-ידי-זה כָּלֵל, רק יעצר רוחו ולא יכפת לה כָּלֵל, ויעשה את שלו בעבודתו, ויעבר על הכל, ולא יחוש על כל הבלבולים והמניעות כָּלֵל.

שְׁכַל-זָה הוא בחינת "אָרֶךְ אִפְיִים", שזוכין על-ידי 'אמונה', שהוא בחינת 'פחיהגודל וכההצומח' - פי על-ידי-זה הוא גדל וצומח ומצליח בעבודתו, פי לא יוכל לבלבלו שום מונע להפילו בעצבות ועצלות חס-ושלום, ולמנעו על-ידי-זה חס-ושלום, רק יעשה את שלו בזריזות ושמחה וכו'.

וְדַע: ש"אָרֶךְ אִפְיִים" תלוי ב'אָרֶץ-יִשְׂרָאֵל', פי שם זוכים לבחינת "אָרֶךְ אִפְיִים". פי 'אָרֶץ-יִשְׂרָאֵל' הוא בחינת 'אמונה' וכו', ועל-ידי 'אמונה' זוכין לבחינת 'אריכת אפים' כנ"ל.

נִמְצָא: ש'עקר עבודת איש הישראלי, זוכין על-ידי 'אָרֶץ-יִשְׂרָאֵל', שהוא בחינת 'אמונה', בחינת 'אריכת אפים', בחינת 'פחיהגודל וכההצומח' וכו', שאי אפשר לזכות ל'עבודת-השם באמת', ביי-אם על-ידי-זה, וכנ"ל.

וְעַקֵּר גדל ההשתוקקות וההתלהבות של 'משה רבנו' על-ידי-השלום, שהיה מתלהב ל'אָרֶץ-יִשְׂרָאֵל' בלי-כף, היה רק בשביל מדה זאת של 'אריכת אפים', מחמת שראה ששם ב'אָרֶץ-יִשְׂרָאֵל' זוכין לבחינת "אָרֶךְ אִפְיִים".

וְזָה שאמרו רז"ל (סנהדרין קיא - על שמות לה, ח): "וַיִּמְהַר מֹשֶׁה וַיִּקְדֵּ אֶרְצָה וַיִּשְׁתַּחֲוֶה", "מָה רָאָה, אָרֶךְ אִפְיִים רָאָה". פי מחמת שראה בחינת "אָרֶךְ אִפְיִים", שהוא

תלוי ב'אָרֶץ-יִשְׂרָאֵל' כנ"ל - על-כֵּן "וַיִּקְדֵּ אֶרְצָה" - שהיה לבו בוער ל'אָרֶץ-יִשְׂרָאֵל', כדי לזכות ל'אָרֶךְ אִפְיִים' כנ"ל.

וְזָה שאמרו שם: "וַיִּחַד אָמַר אֲמַת רָאָה, מִר אָמַר חֲדָא וּמִר אָמַר חֲדָא, וְלֹא פְּלִיגִי". פי 'אָרֶץ-יִשְׂרָאֵל' הוא בחינת 'אמת', כמבאר במקום-אחר (לקוטי-מוהר"ן ח"א מז). ומסיק שם בגמרא: "שִׁמְעַ מִנָּה אָרֶךְ אִפְיִים רָאָה" - פי עקר הוא בחינת 'אריכת אפים' כנ"ל.

וְצָרִיךְ כל אדם לבקש מהשם-יתברך: "שִׁיחֶיָה לוֹ כְּסוּפִין וְנַעֲגוּעִים לְאָרֶץ-יִשְׂרָאֵל!" וגם: "שִׁיחֶיָה גַעְגּוּעִים לְכָל הַצַּדִּיקִים לְאָרֶץ-יִשְׂרָאֵל". והוא סגלה לה'פעם' ול'עצבות' - פי "כל הפועם פאלו עוֹבֵד עֲבוּ"ם" (שבת קח). אבל 'אָרֶץ-יִשְׂרָאֵל' הוא בחינת 'אמונה', בחינת 'אָרֶךְ-אִפְיִים', הַפֶּךְ ה'פֵּעַם'.

[**שְׁבַח-הַר"ן כב:** ואמר: שמתחלה היה 'פעסן' גדול מאד מאד. ואחר-כך מחמת שרצה להיות איש פשר פרצונו יתברך, התחיל לשבר מדה זו של 'פעס', עד שזכה לשבר מדה זו של 'פעס'. רק טוב, בלי שום צד קפיצא בעולם - זכה רק באָרֶץ-יִשְׂרָאֵל.

אבל תכלית שבירת מדה זו מהפך אל הפך, דהיינו להתהפך לטוב גמור, שלא יכפת לה כָּלֵל וכָּלֵל שום דבר, ויהיה רק טוב, בלי שום צד קפיצא בעולם - זה זכה רק באָרֶץ-יִשְׂרָאֵל, שם זכה לזה שנתבטל הפעם בתכלית הפטול, וזכה ונעשה 'טוב' ממש, ולא נשאר בו שום צד קפיצא בעלמא.

עד שאחר-כך - אפלו מי שהיה עושה לו כל הרעות שבעולם, לא היה בלבו שום צד שנאה וקפדא עליו, אדרבא היה אוהבו ולא היה בלבו עליו כָּלֵל - פי היה רק 'כלו טוב' ממש. וגדל עצם הפלגת מדת טובו, היה מפרסם לכל מפיריו, פי היה רק 'כלו טוב' בלי שום צד קפדא וכעס כָּלֵל רק בלו טוב. וזה זכה באָרֶץ-יִשְׂרָאֵל].

ז.

(ח"א רנו; חיי-מוהר"ן קלו; פרפראות-לחכמה ח"א רנו)

שם 'את"ה', מסגל על הים להכניע הגלים. והפסוד (תהלים פט, י): "בשוא גליו אתה תשבחם".

אמר המעתיק (הרב מטשעהרין ז"ל): שמעתי מאיש אחד ששמע מרבי שמעון: שהפרוש הוא כך: ש'את"ה' ראשי-תבות: 'אל"ף תי"ו ה"א'.

על-כן צריכין לכתב 'חמשה מכתבים' שקורין 'קוויטלעך' [פתקים] ועל כל 'קוויטל' יכתב שתי התבות: "ורב חסד" (שמות לז, ו) - שגימטריא שלו ר"פ, וחמשה פעמים ר"פ עולים אלף ת' [אלף וארבע-מאות], וה'חמשה קוויטלעך' בעצמם הם ה"א.

וזהו שם 'את"ה' מסגל על הים - הינו: 'אל"ף תי"ו ה"א'.

ובשעת ה'רוח-סערה' חסו-שלום, ישליך 'חמשה קוויטלעך' שכתוב בהם: "ורב חסד" - לתוך הים, ובודאי יועיל.

ורבי שמעון אמר: שהוא בעצמו השתמש בזה בהיותו על הים, והועיל לו מאד בעזרת-השם-יתברך. וקדם שנסע פעם שניה לארץ-ישראל, היה פה ברסלב, והלך להסופר, וכתב לו פמה קוויטלעך הנ"ל, על גויל ובכתב-אשורית.

ח.

(שיחות-הר"ן פט; חיי-מוהר"ן עא)

דע: שיש חבילות חבילות של עברות רחמנא-לצלן. כי "עברה גזרת עברה" (אבות פ"ד מ"ב) - הינו: כשאדם עובר עברה חסו-שלום, אזי 'עברה ראשונה'

גזרת אותו לעשות 'עברות אחרות' השיכים לה.

וכן כשעושה עברה אחרת חסו-שלום, אזי גזרת גם-כן עברות השיכים לה.

ומכל חבילה וחבילה - נבראת פת אחת של מחבלים ומקטרגים ("והעובר עברה אחת, קונה לו קטגור אחד". אבות פ"ד מ"א). והמחבלים צועקים: "הב לנא חיי, הב לנא מזוני" [תן לנו חיים, תן לנו מזון]. פי הוא ה'בעל-עברה', הינו שהוא ה'בעל של העברה', וצריך לתן להם חיי ומזוני.

כי עברה הראשונה עשה בלי הכרת, וצריך בודאי לתן לה מזונות.

ואפלו העברות האחרות השיכים לעברה הראשונה שנגררו אחריה, צריך לתן להם גם-כן מזונות, ואף-על-פי שהיה כמו מכרח לעשותן.

כי עברה הראשונה גררה אותן, פי יש להם טענה: "היה לך לעשות מצוה תכף אחר עברה הראשונה, והיתה המצוה מגנה עליו"! - על-כן צריך לתן לכלם מזונות וחיות. (עין 'תמר-דבורה' להרמ"ק, פרק א, מדה ב' נשא ע"ו).

והתקון הוא: שילמד לעשות ולקיים השלש-עשרה מדות של רחמים וחסדים - דהינו: שיהיה לו רחמנות, וירבה לעשות חסד, ויקים כל השלש-עשרה מדות של רחמים. ועל-ידי-זה מעורר למעלה כל השלש-עשרה מדות העליונים של רחמים.

ועל-ידי-זה נכנעין ועוברין המחבלים שנעשו על-ידי העברות.

בְּבַחֲנֵינָת (סליחות): "אל מִלְךָ יוֹשֵׁב עַל
כַּפַּי רַחֲמִים וְכוּ', מוֹחֵל עֲוֹנוֹת
עִמּוֹ מַעֲבִיר רֵאשׁוֹן רֵאשׁוֹן" - הִינּוּ: שְׁעַל-
יְדֵי ה'שְׁלֹש־עֶשְׂרֵה מִדּוֹת שֶׁל רַחֲמִים,
מַעֲבִיר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֲבֵרוֹת
הָרֵאשׁוֹנִים שֶׁבְּכָל חֲבִילָה וְחֲבִילָה.

וְעַכְשָׁיו שֶׁהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ בְּרַחֲמָיו הַעֲבִיר
וּבִטֵּל הָעוֹזֵן רֵאשׁוֹן רֵאשׁוֹן שֶׁבְּכָל
חֲבִילָה וְחֲבִילָה - מֵהֵיכָן יִקְבְּלוּ 'שְׂאֵר
הָעוֹזְנוֹת' שֶׁל כָּל חֲבִילָה וְחֲבִילָה 'חַיּוֹת'?
מֵאַחֵר שֶׁנִּתְבַּטַּל וְנִפְסַק שְׂרָשֶׁם שֶׁהוּא הָעוֹזֵן
הָרֵאשׁוֹן שֶׁבְּכָל חֲבִילָה וְחֲבִילָה!?

אֲזִי 'שְׂאֵרֵי הָעוֹזְנוֹת', שְׂבִים וּבָאִים אֶל
הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ: "שִׁיתָן לָהֶם חַיּוֹת!" -
וְהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ בְּעֶצְמוֹ נוֹתֵן לָהֶם חַיּוֹת! -
וְנִפְטָר הָאָדָם מֵהֶם - כִּי אֵין צְרִיךְ לָתֵן לָהֶם
עוֹד חַיּוֹת עַכְשָׁיו, אַחֵר שֶׁזָּכָה לְעוֹרֵר רַחֲמָיו
יִתְבָּרֵךְ לְהַעֲבִיר רֵאשׁוֹן רֵאשׁוֹן וְכוּ' כַּנֶּ"ל.

וְזֶה בַּחֲנִינָת: "אֶלְמֶדָה פִּשְׁעִים דְּרַכִּיךָ
וְחַטָּאִים אֲלֶיךָ יְשׁוּבוּ" (תהלים נא, טז).
"דְּרַכִּיךָ" - זֶה בַּחֲנִינָת ה'שְׁלֹש־עֶשְׂרֵה מִדּוֹת'
- כִּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "הוֹדַעְנִי נָא אֶת דְּרַכֶּךָ"
(שמות לג, יג), שֶׁהָרָאָה לוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
ה'שְׁלֹש־עֶשְׂרֵה מִדּוֹת'.

הִינּוּ: כְּשֶׁלוֹמְדִים לַעֲשׂוֹת ה'שְׁלֹש־עֶשְׂרֵה
מִדּוֹת' - אֲזִי "וְחַטָּאִים אֲלֶיךָ יְשׁוּבוּ"
- שֶׁהַחַטָּאִים הַנִּשְׂאָרִים שֶׁבְּכָל חֲבִילָה,
שְׂבִים אֶל הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ, לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ חַיּוֹת.

אֲךָ מֵאֵין הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נוֹתֵן לָהֶם
חַיּוֹת!?

דַּע: כִּי יֵשׁ בְּפִטְרָא-אַחֲרָא בַּחֲנִינָת 'רֵאשׁוֹן
לְרֵאשׁוֹנִים', בַּחֲנִינָת 'אָדָם' שֶׁנִּקְרָא
'רֵאשׁוֹן' (פסחים ה.), כִּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בְּרֵאשִׁית כה,
כה): "וַיַּצֵּא הָרֵאשׁוֹן אֶדְמוֹנִי".

וְהוּא בַּחֲנִינָת 'רֵאשׁוֹן לְרֵאשׁוֹנִים', שֶׁהוּא
'רֵאשׁוֹן' לְהַעֲבִיר הָרֵאשׁוֹנִים'
הַנֶּ"ל, כִּי כָּלֶם נִמְשָׁכִים וּבָאִים עַל-יְדוֹ.

כִּי בְּאֶמֶת לְפִי גָדַל קִדְשֵׁת יִשְׂרָאֵל - אֵין
רְאוּי לָהֶם כָּלֶל לַעֲשׂוֹת עֲבֵרוֹת חֶסֶד-
וְשָׁלוֹם. רַק מִחֲמַת תַּקְּףָה הַגְּלוּת שֶׁסּוּבְּלִים
מִהָאֲמוֹת עַל-יְדֵי מַסִּים וְאַרְנוֹנִיּוֹת, מִחֲמַת זֶה
בָּאִים לַעֲבֵרוֹת.

נִמְצָא: שֶׁכָּל הָעֲבֵרוֹת נִמְשָׁכִים עַל-יְדֵי
'אָדָם', שְׂאֵנוּ מְסוּרִים בְּגִלוּת
אֲצִלוֹ, וְהוּא בַּחֲנִינָת 'רֵאשׁוֹן לְרֵאשׁוֹנִים' כַּנֶּ"ל.
- וְעַל-כֵּן הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נוֹתֵן הָעוֹזְנוֹת
עֲלֵיו, וְנִמְשָׁךְ לָהֶם חַיּוֹת מִמֶּנּוּ.

וְכַל-זֶה נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי הַרַחֲמָנוּת, שְׁעַל-
יְדֵיזֶה מְעוֹרְרִין ה'שְׁלֹש־עֶשְׂרֵה
מִדּוֹת שֶׁל רַחֲמִים' כַּנֶּ"ל.

אֲבָל ה'עֲנִיִּים' שְׂאֵין לָהֶם מִדַּת 'רַחֲמָנוּת',
מִפְּנֵי שֶׁהֵם בַּחֲנִינָת "תַּקְּפָא דְדִינָא"
וְכוּ'. וּמֵאַחֵר שְׂאֵין לָהֶם 'רַחֲמָנוּת', דִּהִינּוּ
בַּחֲנִינָת ה'שְׁלֹש־עֶשְׂרֵה מִדּוֹת שֶׁל רַחֲמִים',
וְאֵין יְכוּלִין לְעוֹרֵר ה'שְׁלֹש־עֶשְׂרֵה מִדּוֹת'
הָעֲלִיוֹנִים' - עַל-כֵּן צְרִיכִין לְבַקֵּשׁ וּלְחַנּוּן
מִהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ 'רַחֲמִים': "שִׁירַחֵם מֵעֶצְמוֹ
יִתְבָּרֵךְ עִם ה'שְׁלֹש־עֶשְׂרֵה מִדּוֹת' שְׁלוֹ,
וַיַּעֲזֵר בְּרַחֲמָיו ה'שְׁלֹש־עֶשְׂרֵה מִדּוֹת שֶׁל
רַחֲמִים', וַיַּעֲבִיר רֵאשׁוֹן רֵאשׁוֹן!"

וְזֶה בַּחֲנִינָת שְׂאֵנוּ מִבְּקָשִׁים מִהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ
(תהלים עט, ח): "אל תִּזְכַּר לָנוּ עֲוֹנוֹת
רֵאשׁוֹנִים, מֵהֵר יִקְדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ כִּי דָלוּנוּ
מְאֹד!" - לְבַל יִזְכַּר לָנוּ עֲוֹנוֹת הָרֵאשׁוֹנִים
שֶׁבְּכָל חֲבִילָה וְחֲבִילָה שֶׁל עוֹזְנוֹת.

דִּהִינּוּ: שְׁיַעֲבִיר רֵאשׁוֹן רֵאשׁוֹן שֶׁבְּכָל
חֲבִילָה וְחֲבִילָה, בַּחֲנִינָת "מַעֲבִיר

ראשון ראשון" - שעל-ידי-זה ממילא בטליו ונסתלקין שאר העוונות.

אך לזה היינו צריכים לקיים כל השלש-עשרה מדות של רחמים - כדי לעורר השלש-עשרה מדות העליונים בנ"ל. ועל-זה אנו מבקשין: "מהר יקדמונו רחמיה" דיקא מעצמה, "פי דלנו מאד", הינו: פי אנחנו דלים ואביונים מאד, ואין לנו מדת הרחמנות בנ"ל, ואין לנו כח שאנחנו נזכה לעורר השלש-עשרה מדות של רחמים'.

על-כן אנו פורשים בפנינו לפניו יתברך ומתחננים אליו: "שיעורר בעצמו השלש-עשרה מדות של רחמים! ועל-ידי זה "אל תזכר לנו עוונות ראשונים" וכו' בנ"ל.

"סלח נא לעון העם הזה בגדל חסדך, וכאשר נשאתה לעם הזה" (במדבר יד, יט)

ט.

(ח"ב ז, גיא)

עקר הרחמנות הוא: בשישראל עם קדוש" (דברים ז, ו; יד, ב; יד, כא; כו, יט), נוכלין חסוֹשֵׁלוֹם בעוונות רחמנא-לצלן.

וזהו משאוי כבד מאד, שאי-אפשר לשא כלל - פי הם רחוקים לגמרי מעוון, ואין שייך להם כלל כלל לא, לפי גדל קדשתם משרשם וגדל דקותם ורוחניותם. וזהו עקר הרחמנות, להוציאם מהמשאוי הכבד של עוונות.

ועל-כן משה רבנו עליו-השלוֹם, בכל-עת שנפלו ישראל באיזה עוון,

היה מוסר נפשו עליהם והתפלל בעדם, כגון ב'מרגלים' וכיוצא. כי ידע: שלפי קדשת ישראל ודקותם, הם רחוקים מעוון, ואי-אפשר להם לשא כלל המשא הכבד של עוון.

ובזמן שבית-המקדש היה קים, היינו נקיים מעוונות - פי "תמיד של שחר היה מכפר על עברות של לילה, ותמיד של בין-הערבים היה מכפר על עברות של יום" (רש"י ישעיה א, כא).

כי ישראל "עם קדוש", לפי גדל רוחניותם ודקותם וכו', צריכין את הבית-המקדש שיכפר בכל-יום. ומעת שחרב, אין מי שיכפר בעדנו.

וזה בחינת 'הנכה'! - פי כל אחד ואחד, כפי מה שזוכה לפעל בקשתו ביום-הכפורים, דהינו בקשת "סלח נא" - כן יש לו 'הנכה'!

כי משה רבנו בקש (במדבר יד, יט): "סלח נא לעון העם הזה" - על חטא המרגלים שגרמו חרבן בית-המקדש, כמו שאמרו רז"ל (תענית כט. סוטה לה): "אתם בכיתם בכיה של חנם, אני אקבע לכם בכיה לדורות".

כי "אותו הלילה" (במדבר יד, א - ויבכו העם בלילה ההוא) ליל תשעה-באב היה שבו נחרב הבית-המקדש - ומשה רבנו בקש על-זה: "סלח נא", כי בזה החטא והפגם תלויים כל העוונות, פי על-ידי-זה נחרב הבית-המקדש.

וכשזכה לפעל בקשתו - מזה נעשה בחינת 'חנפת הבית', בחינת 'חנכה', הפך 'חרבן הבית'.

וְכַן כָּל-אֶחָד כָּפִי מֵה שְׂזוּכָה לַפֶּעַל בְּקִשְׁת
"סֶלַח נָא" בְּיוֹם-הַכַּפּוּרִים, שְׁעַל-יָדַי-
זֶה נִתְתַּקֵּן פָּגַם 'חֲרַבֵּן הַבַּיִת' - כְּמוֹ כֵן נַעֲשֶׂה
בְּחִינַת 'חֲנֻכַּת הַבַּיִת', בְּחִינַת 'חֲנֻכָּה'.

וְעַל-כֵּן רָמַז מֹשֶׁה רַבְּנוּ צְרוּפָה 'חֲנוּכָּה',
בְּפָסוּק: "סֶלַח נָא" - כִּי "סֶלַח
נָא לַעֲוֹן הָעָם הַזֶּה כִּי-גָדַל חַסְדְּךָ וְיִכָּאֲשֶׁר
נָשָׂאתָה וְכוּ', הוּא רְאֵשֵׁי-תְבוּת: 'חֲנוּכָּה',
כִּי 'חֲנֻכָּה' נַעֲשֶׂה עַל-יָדַי "סֶלַח נָא" וְכוּ'
כַּנ"ל.

וַיֹּאמֶר ה' סֶלַחְתִּי כְּדַבַּרְךָ" (בַּמִּדְבָּר יד, כ)

י

(ח"א קעז)

יֵשׁ צְדִיקִים-אֲמִתִּיִּם, שֵׁישׁ לָהֶם כַּח
כְּשֹׁתֵינִי יֵין לַפְּעָמִים, לְמַחֵל עֲוֹנוֹת
עַל-יָדַי-זֶה.

[חֵי-מוֹהַר"ן קִיז: בְּשַׁבַּת שְׁלֹפְנֵי חֲתָנָת בְּתוֹ 'מְרִים' ז"ל,
פְּרֻשֶׁת נַח תַּקְס"ה אָמַר רַבְּנוּ ז"ל הַתּוֹרָה הַזֶּה - וַאֲמַר אִז:
"מִי שֵׁיכּוֹל לְשִׁתּוֹת, יְכוֹל לְכַפֵּר עֲוֹנוֹת". "אִז אֲגִשְׁעַר
יּוֹד טִיט אֲטְרִינֵק וּוִיין, קַעַן עַד מוֹחַל עֲוֹנוֹת זֵיין"].

כִּי "יֵין יֵשׁ לוֹ שְׁנֵי בְּחִינּוֹת, זָכָה נַעֲשֶׂה
רֵאשׁ" וְכוּ' (יֻמָּא עו:), וְכַשְׁנַעֲשֶׂה 'רֵאשׁ',
בְּחִינּוֹת 'מַחִין' - עַל-יָדַי-זֶה יְכוֹל לְכַפֵּר
עֲוֹנוֹת, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (מְשַׁלֵּי טז, יד): "וְאִישׁ חָכֵם
יִכְפֹּרְנָה".

וְזֶהוּ (בַּמִּדְבָּר יד, כ): "וַיֹּאמֶר יְיָ סֶלַחְתִּי
כְּדַבַּרְךָ" - רְאֵשֵׁי-תְבוּת: "כּוֹס"י"
(תְּהִלִּים כג, ה - "כּוֹסֵי רוּיָה").

"כְּדַבַּרְךָ" - דְּבַר' רְאֵשֵׁי-תְבוּת:
"דְּשַׁנַּת בְּשֵׁמֶן רֵאשֵׁי" (תְּהִלִּים
שָׁם), בְּחִינַת 'שְׁלֵמוֹת-הַמַּחִין', בְּחִינַת 'שֵׁמֶן'
וְכוּ'.

וְזֶהוּ: "סֶלַחְתִּי כְּדַבַּרְךָ" - שְׁהַסְּלִיחָה
כְּדַבַּרְךָ דִּיקָא, כָּפִי בְּחִינַת "דְּשַׁנַּת
בְּשֵׁמֶן רֵאשֵׁי" שְׂאֵתָה זֹכָה.

הֵינּוּ: כָּפִי הַמַּחִין שְׂזוּכָה הַצְּדִיק הָאֲמֵת
עַל-יָדַי שְׁתִּית הֵינּוּ, כְּמוֹ-כֵן זֹכָה
לְסִלְיָחוֹת-עֲוֹנוֹת'. כִּי עָקַר הַסְּלִיחָה, עַל-יָדַי
הַחֲכָמָה וְהַמַּחִין הַקְּדוּשִׁים שְׁמֻקְבֵּל.

יא

(ח"ב סו)

כְּשַׁנַּת-רַצָּה הַקְּדוּשֵׁי-בְּרוּךְ-הוּא לְיִשְׂרָאֵל
בְּיוֹם-הַכַּפּוּרִים וַאֲמַר:

"סֶלַחְתִּי כְּדַבַּרְךָ" (בַּמִּדְבָּר יד, כ - עַל-פִּי רִשׁ"י כִּי-
תִשָּׂא לִג, יא; עֲקֹב ט, יח) - אִזִּי כְּבִיכּוֹל נִגְדָּל "שְׁמוֹ
יִתְבָּרַךְ הַמְּשַׁתֵּף בְּשֵׁמֶנוּ" (יְרוּשָׁלַּיִם תַּעֲנִית יא).

וְעַל-כֵּן נִצְטוּוּ תַכְּף אַחַר יוֹם-הַכַּפּוּרִים
עַל שַׁבַּת (שְׁמוֹת לז, א-ב-ג) - כִּי
"שַׁבַּת שְׁמָא דְקַדְשָׁא-בְּרִיךְ-הוּא" (זֶהר יתרו
פח:): כַּנ"ל.

וְעַל-כֵּן קוֹרִין מְחַרַּת יוֹם-הַכַּיִפּוּרִים "שֵׁם
ה'" - כִּי אַחַר הַמַּחִילָה וְהַסְּלִיחָה
שְׁנַעֲשֶׂה בְּיוֹם-הַכַּפּוּרִים, נִגְדָּל שֵׁם ה'.

וְלִקְדוּטֵי-הַלְכוּת, שַׁבַּת ה', טו: מ"שם ה'" נִמְשָׁךְ
מַחִילָה וְסִלְיָה וְכַפָּרָה לְכָל הָעֲוֹנוֹת, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (תְּהִלִּים
עט, ט): "וְכַפֵּר עַל חַטָּאתֵינוּ לְמַעַן שְׁמֹךְ". וְכְמוֹ שְׁכַתּוּב
(שְׁמוֹת לג, יט): "אֲנִי אֶעֱבִיר כָּל טוֹבֵי עַל פְּנֵיךָ וְקִרְאתִי בְּשֵׁם
ה' לְפָנֶיךָ". "בְּשֵׁם ה'" דִּיקָא. עַל-יָדַי-זֶה "וְחַנּוּתִי אֶת אֲשֶׁר
אָחַן" וְכוּ'.

כִּי כָּל הַשְּׁלֹש־עֶשְׂרֵה מִדּוֹת שֶׁל רַחֲמִים שְׁמֻשָׁם כָּל
הַסְּלִיחוֹת וְהַכַּפּוּרוֹת - כָּלָם הֵם מִשֵּׁם ה'. כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (שְׁמוֹת
לז, ה-ו): "וַיִּקְרָא בְּשֵׁם ה', וַיַּעֲבֵר ה' עַל פְּנֵיו וַיִּקְרָא ה' ה'
אֵל רַחֲוִים וְחַנּוּן וְכוּ', נוֹשָׂא עוֹן וְפָשַׁע" וְכוּ', וְכַמְבֹאֵר
בְּסִימָן סו (בְּלִקְוֹטֵי-תַנְיָנָא) בְּעֵנָן מֵה שְׁקוֹרִין מְחַרַּת יוֹם-
הַכַּפּוּרִים "שֵׁם ה'", עֵינֵי-שָׁם].

בָּא רְפוּאָה' כַּנְ"ל. וְכַל־זֶה בָּא עַל־יַדִּי
הַתְּפִלָּה, שֶׁהִיא מְכַפֶּרֶת עוֹנוֹת, כַּנְ"ל.

יג.

(טיחות-ה'ר"ן רטו)

אָמַר: אֲצַלִּי הָעֶקֶר הוּא רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה,
וְתַכְפֵּף כְּשֶׁחֹלֵף וְעוֹבֵר רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה,
אֲנִי מִטָּה אֲזַנִּי וְשׁוֹמֵעַ אִם מִכֵּין בַּכֶּתֶל
לְעוֹרֵר לְסִלְיָחוֹת' לְשָׁנָה הַבָּאָה - כִּי אֵין
שׁוֹם זְמַן כָּלֵל, כִּי כָּל הַשָּׁנָה חֹלֵף וְעוֹבֵר
בְּהֶרֶף-עֵינַי.

יד.

(לקוטי-הלכות, בית-הפנסת ה, יז)

עֶקֶר הָעֲבוּדָה שֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל בְּרֵאשִׁי-
הַשָּׁנָה וְיוֹם כְּפֹר וְכָל עֲשָׂרֵת-יָמֵי-
תְּשׁוּבָה - הוּא בְּפִשְׁטוּת וּבִתְמִימוּת גָּמוּר,
בְּלִי שׁוֹם חֲכָמוֹת כָּלֵל.

כִּי אַז הַכֵּל שָׁבִין אֶל הָאֱמֶת, וּמִתְפַּלְּלִין
וְצוֹעְקִין לְהַשִּׁי-יִתְבָּרֵךְ מֵעַמְקֵי הַלֵּב,
בְּפִשְׁטוּת וּבִתְמִימוּת, בְּלִי חֲכָמוֹת כָּלֵל,
וּמְבַקְשִׁים רַק מ'תַּנְתַּחֲנֵם'.

כְּמוֹ שְׂאוּמְרִים (בְּסִלְיָחוֹת): "לֹא בְּחֶסֶד וְלֹא
בְּמַעֲשִׂים בָּאנוּ לְפָנֶיךָ, כְּדָלִים
וּכְרָשִׁים דְּפָקְנוּ דְלִתִּיךָ" וְכוּ'; וְכֵן (שם): "כִּי
עַל רַחֲמֶיךָ הַרְבִּים אָנוּ בְּטוֹחִים, וְעַל חֶסְדֶּיךָ
אָנוּ נִשְׁעָנִים" וְכוּ'; וְכֵן הַרְבֵּה; וְכֵן (תַּהֲלִים קל,
ז): "כִּי עִם ה' הַחֶסֶד וְהַרְבֵּה עִמּוֹ פְדוּת",
שְׂאוּמְרִים בְּעֲשָׂרֵת-יָמֵי-תְּשׁוּבָה בְּמִזְמוֹר
"מִמַּעֲמָקִים" וְכוּ'; וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה הַרְבֵּה.

טו.

(לקוטי-הלכות, דברים הנוהגים בפסעדה ד, יז)

בְּרֵאשִׁי-הַשָּׁנָה כְּשֶׁרוֹצִין לְהַמְשִׁיךְ מַחִין
חֲדָשִׁים, בְּחִינַת בְּאוּרֵי
הַתּוֹרָה, כְּדֵי לְזַכּוֹת לְאַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל, שֶׁהִיא

- סליחות -

יב.

(ח"ב ח, ו)

סִלְיָחַת-הָעוֹוֹן' - בָּא עַל־יַדִּי רְבוּיִי
הַתְּפִלוֹת, שֶׁעַל־יַדֵּי־יָזָה
ה'שִׁמְשׁ' זוֹרְחַת, שֶׁעַל־יָדָהּ בָּא רְפוּאָה'.

כִּי ה'עוֹוֹן' הוּא בְּחִינַת 'עֲנָן', שֶׁמִּחְשִׁיךְ
'אוֹרֵה-הַשִּׁמְשׁ'. כִּי טָבַע ה'עוֹוֹנוֹת' הֵם
בְּחִינַת 'חֹשֶׁךְ', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (ישעיה כט, טז):
"וְהָיָה בְּמִחְשָׁךְ מַעֲשֵׂיהֶם".

וְזֶה בְּחִינַת ה'חולאת', כִּי עֶקֶר ה'חולאת'
בָּאָה מ'עוֹוֹנוֹת', כְּמוֹ שְׂאוּמְרוֹ רַז"ל (שַׁבַּת
נח): "אֵין יְסוּדִין בְּלֹא עוֹן, שְׂנֵאָמַר (תַּהֲלִים פט,
לג): 'וּפְקַדְתִּי בְּשִׁבְטֵי פִשְׁעֵם וּבִגְנֵעֵים עוֹנֵם'.

כִּי ה'עוֹוֹנוֹת' הֵם בְּחִינַת 'עֲנָנִים',
שֶׁמִּחְשִׁיכִים 'אוֹרֵה-הַשִּׁמְשׁ', שֶׁעַל־יָדָהּ
ה'רְפוּאָה'. וְעַל־יַדֵּי ה'תְּפִלָּה' נִתְּכַפְּרִין
ה'עוֹוֹנוֹת', כִּי ה'תְּפִלָּה' מְכַפֶּרֶת, כִּי הִיא
בְּמָקוֹם 'קֶרֶבֶן', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (ישעיה נו, ז):
"וְהִבִּיאוֹתִים אֶל הַר קֹדֶשִׁי, וְשִׁמְחֵתִים בְּבֵית
תְּפִלָּתִי, עוֹלְתֵיהֶם וְזִבְחֵיהֶם".

וּכְשֶׁנִּתְּכַפְּרִין ה'עוֹוֹנוֹת' - זֶה בְּחִינַת
שֶׁה'עֲנָנִים' כָּלִים וְהוֹלְכִים,
בְּבְחִינַת (שם מד, כב): "מִחִיתִי כַעֲב פִּשְׁעֶיךָ,
וּכְעַנְן חֲטָאתֶיךָ" וְכוּ'.

וְאֲזִי הוּא בְּחִינַת זְרִיחַת-הַשִּׁמְשׁ, שֶׁמִּשֶׁם
ה'רְפוּאָה', כִּי עֶקֶר ה'חולאת' הִיא
בְּחִינַת ה'עוֹוֹן', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'עֲנָן' וְ'חֹשֶׁךְ',
שֶׁמִּחְשִׁיךְ 'אוֹרֵה-הַשִּׁמְשׁ', שֶׁהוּא בְּחִינַת
רְפוּאָה'.

וּכְשֶׁנִּסְלַח ה'עוֹוֹן', הוּא בְּחִינַת שֶׁה'עֲנָן'
כָּלָה, וְאֲזִי הַשִּׁמְשׁ זוֹרְחַת, וְאֲזִי

בחינת 'תקון המלכות דקדשה' - אזי צריכין מקדם לסלק כל המחין שיש לו ממצוות ומעשים טובים שלו, שזהו בחינת "מטה עזו" (תהלים קי, ב), שאין צריכין להשתמש בו עתה בשביל המשכת התורה.

וזה בחינת 'שנה, הסתלקות המחין', שהם בחינת הכח של כל המצוות ומעשים טובים שמסלקין עתה, ואין משתמשין בהם, רק עומד לפני השם יתברך ברחמים ותחנונים, כעני פרש, ו"אין עני אלא מן הדעת" (גדרים מא.) - הינו: שעומד לפני השם יתברך, כמי שאין בו שום דעת.

כי מאחר שמסלק מאתו כח המצוות ומעשים טובים שלו, בודאי אין בו שום דעת. כי עקר הדעת האמתית הוא מצוות ומעשים טובים.

ועכשו בראש השנה, אנו יודעין פחיתות ערבנו, שאין כח במעשינו להמשיך עלינו 'חדושי תורה', בחינת קדשת מחין חדשים - על-כן אנו מסלקין מעט מעשינו הטובים שהם בחינת 'דעת', כי אנו מסלקין דעתנו לגמרי, רק אנו עומדין לפניו יתברך כעני וכרש בפתח שואל.

וזה שאומרים בתחלת הסליחות קדם ראש השנה: "לך ה' הצדקה, ולנו בשת הפנים וכו', לא בהסד ולא במעשים באנו לפניך, גדלים וכרשים דפקנו דלתיך, כי על רחמיך הרבים אנו בטוחים, ועל חסדיך אנו נשענים וכו'.

כי כל קדשת ראש השנה, שהוא קדשת המחין חדשים, בחינת 'ראש השנה', ראש דיקא, דהינו: בחינת 'באורי התורה' שנפתחין אז, שעל-ידי-זה זוכין לארץ-ישראל כנ"ל - זה אי-אפשר להמשיך, כי-

אם על-ידי רחמים ותחנונים דיקא, ולא על-ידי 'מטה עזו' של מצוות ומעשים טובים שלו.

אפלו הצדיקהאמת שיש לו באמת מצוות ומעשים טובים הרבה, אינו משתמש בהם אז בשביל 'המשכת התורה', כי אם עומד לפני השם יתברך כעני שאין בו דעה, ומבקש רק רחמים ותחנונים.

וכן כל התפללות והסליחות והפיוטים של ימים הנוראים, כלם הם רק בדרך זה, "כעני בפתח" (פיוט שליח צבור, שחרית ראש השנה).

וכן השליח צבור קדם שמתחיל להתפלל ברבים, מתפלל תחלה תפלתו שנתיסדה מקדמונים, שמתחלת "הנני העני ממעש" וכו' - כי צריכין לבוא לפניו יתברך רק ברחמים ותחנונים כעני בפתח.

טז.

(לקוטי הלכות, שבת ז, נג)

כל התפללות והתחינות ובקשות והסליחות, שישראל מרבין לבקש מחילה וסליחה וכפרה בעשרת ימי-תשובה ובפרט ביום-כפור - אין הכוונה להתפלל ולבקש על העבר לבד - רק שצריכין לבקש רחמים ביותר: שיעזרו השם יתברך מעתה לדרך-התשובה, שלא יחטא עוד, ולא יפל משום דבר, רק יזכה לבחינת 'דרך-התשובה' באמת, שהוא בחינת 'בקיאות בהלכה', [בקי ברצוא, בקי בשוב. לקוטי מוהר"ן ח"א ו].

ועל-כן מבקשים (בסליחות שאחר הודו): "ותן בלבנו לעזב דרך רשע" וכו', וכן

(ודוי ליום כפור): "יהי רצון שלא אחטא עוד"
וכו', וכן הרבה.

וזהו בחינת (ויקרא טז, ל): "כי ביום הזה
יכפר עליכם, לטהר אתכם מכל
חטאתיכם" וכו' - שעקר ה'כפרה', בחינת
"כי ביום הזה יכפר עליכם" - הוא שגזקה
על-ידי-זה "לטהר אתכם מכל חטאתיכם
לפני ה' תטהרו".

הינו: שהשם-יתברך יטהר אותנו להבא
מכל חטאתינו, שימשיך עלינו
'דרך-התשובה' הנ"ל - לטהר עצמינו מכל
חטאתינו מעתה, שלא נחטא עוד כנ"ל.

וזה זוכין כל החפצים באמת, בכח
הצדיק-האמת, שזהו בחינת ה'עבודה
של יום-כפור', שעל-ידי-זה ממשיך בקיאות
הנ"ל, לילך בדרך התשובה בכל השנה
תמיד.

יז.

(לקוטי-הלכות, ראש-חדש ה, כח)

על-ידי בחינה זאת, שיעשו מהתורות
תפלות - על-ידי-זה תהיה ישועה
לכלם, כי על-ידי-זה עקר התשובה וסליחות
כל העונות, כי הוא בחינת 'שלש-עשרה
מדות של רחמים', שעל-ידי-זה עקר
הסליחה והתקון (עיד-שם בפנים באריכות).

יח.

(לקוטי-הלכות, מתנה ה, כ; ובראשי-פרקים)

על-בן מתחילין לקום לסליחות תכף
אחר שבת, וכמו שאומרים אז
(סליחות ליום ראשון): "במוצאי מנוחה קדמנוך
תחלה" - כי עקר הכח לבוא לפניו יתברך
בחטאינו המרבים ולבקש "סלח נא" - הוא
רק בכח 'שבת-קדש' שהוא "מתנה טובה"

(שבת י), שאז חוזרים להצדיק-האמת בחינת
'משה', ה'פתרים' וכו' - שעל-ידי-זה עקר
המשכת החסד עליון מחדש בכל שנה,
שהוא בחינת "מתנה טובה" וכו', שעל-ידי-
זה עקר הסליחה, כמו שכתוב (במדבר יד, יט):
"סלח נא לעון העם הזה כגדל חסדך" וכו'.

כי עקר המשכת הרחמים וחסדים
חדשים לזכות לסליחה - הוא על-ידי
'שבת' שהוא "מתנה טובה" וכו'. כי צריך
להודיע שיתן לו מתנה, כדי שיכין עצמו
המקבל לקבלה. וכמו שכתוב בשבת (שמות
טז, ח): "והכינו את אשר יביאו",

כי 'שבת' שהוא "מתנה טובה" כנ"ל, צריך
הכנה והזמנה, "וארחות הסדיה גלית
לו והודעתו" וכו' (סליחות ליום ראשון).

יט.

(ימי-מוהרנ"ת ח"א כה)

בסוף אלול, סמוך לראש-השנה, היו
מצפים במאהלוב, שיבוא חותני
לביתו, ואני התחלתי להכין עצמי לנסע
לברסלב על ראש-השנה, וזוגתי ידעה מזה,
ורצתה למנע אותי, ולא הועיל כלל.

ונסעתי לרפנו ז"ל קדם שבת שלפני
סליחות, ובאתי לקהלת נעמירוב
על שבת, ואכלתי אצל אחותי.

אך היתי גם בבית אבי גרו-יאיר לקבל
פניו, וכבר התחיל להתפייס עמי קצת,
כי ראה וידע, שבודאי לא ימנע אותי, וגם
הבין שפונתי לשמים.

במוצאי-שבת נסעתי מיד לברסלב,
ובאתי קדם הסליחות
לברסלב, וזכיתי לראות פני-קדשו בעת
שנכנס לבית-המדרש לומר סליחות עם
הצבור.

וְאַחַר הַסְּלִיחוֹת נִכְנַסְתִּי אֶצְלוֹ, וְדַבֵּר עִמִּי
הַרְבֵּה בַּחֲסִדֵי-הַשֵּׁם.

וַיֵּשְׁבֵתִי כָּל הַשְּׁבוּעַ בְּבִרְסָלָב, עַד שֶׁהִגִּיעַ
רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה שְׁנַת תַּקס"ח, וְכו'.

נ.

(פוכבי-אור, אנשי-מוהר"ן ח"א ד)

בְּיוֹם רֵאשׁוֹן שֶׁל סְלִיחוֹת (אָלוֹל תַּקס"ב),
הִתְחִיל מוֹהֲרַנ"ת ז"ל לְהַכִּין עֲצֻמוֹ
לְנִסֵּעַ עַל רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה, כִּי כָּבֵד נִתְּוָדַע לוֹ
בְּהִיוֹתוֹ בְּבִרְסָלָב מְהֻלָּחֵה שֶׁהִזְהִיר מְאֹד
אֲדַמו"ר ז"ל עַל-זֵה וְכו' וְכו'.

נא.

(אָבְנֵי-הַבְּרֻזֵל, הַתַּקְרָבוֹת מוֹהֲרַנ"ת לְאֲדַמו"ר זְצוּק"ל וְ
- מוֹהֲרַנ"ת ז"ל נִתְקָרַב עַל-יְדֵי הַסְּלִיחוֹת שֶׁל רַבֵּי לִיפֵא)
רַבֵּי לִיפֵא נָסַע לְרַבְּנּוֹ זְצוּק"ל עַל שַׁבָּת, וְאָז
הָיוּ מְשֻׁדְּ יְמֵי הַסְּלִיחוֹת אַרְבָּעִים, וְבָא רַבֵּי
לִיפֵא בְּחֻזְרָה מִרַבְּנּוֹ זְצוּק"ל לְבֵיתוֹ, וּבְמוֹצָאֵי-
שַׁבַּת-קֹדֶשׁ עָמַד תַּחַת הָרִיבֵעַ [תַּנּוּר הַרְּפָה],
וְאָמַר סְלִיחוֹת וְעִנְנֵי בְּכוּנָה גְּדוֹלָה וּבְקוֹל
חֲזָק.

וַיֵּישֶׁר בְּעֵינָי מוֹהֲרַנ"ת וְרַבֵּי נַפְתָּלִי
זְצוּק"ל, אֲמִירְתוֹ מְאֹד, כִּי הוּא [רַבֵּי

לִיפֵא] הָיָה כָּבֵד קִצֵּת חָסִיד יֵשׁוּ, וְאִף-עַל-פִּי-
כִּן נִתְחַמֵּם וְנִתְחַדֵּשׁ, אִם-כֵּן זֶהוּ חֲדוּשׁ. עַל-
כֵּן נָסַעוּ גַם הֵם תַּכְפֵּף (לְרַבְּנּוֹ ז"ל).

וְהִלְכוּ רַבֵּי נֶתָן וְרַבֵּי נַפְתָּלִי לְשׁוֹק לְשֹׁפֵר
עֲגָלָה לְבִרְסָלָב, וּפָגְעוּ בְּרַבֵּי לִיבוּשׁ
שֶׁרָצָה לִפְעַם לְאִיזָה מְקוֹם גַּם-כֵּן דָּרָךְ בְּרִסָּלָב,
וַיֹּאמֶר לָהֶם שְׂגָם הוּא יִסַּע עִמָּהֶם לְרַבְּנּוֹ
זְצוּק"ל, וַיִּסְעוּ יַחְדָּו וְכו' וְכו'.

וְאָז אָמַר רַבְּנּוֹ זְצוּק"ל: "אֲצִינֵד בֵּין אִידֵי
שׁוֹיִן נִיט עֵלְנֵד" [עֲכָשִׁיו אֲנִי כָּבֵד לֹא בּוֹדֵד].
וְאָמַר רַבְּנּוֹ זְצוּק"ל: "מִיר קָאנְעֵן זִיךְ שׁוֹיִן
פּוֹן לֵאנְג, נָאֵר מִיר הָאָבֶן זִיךְ שׁוֹיִן אַ צֵיט
נִישְׁט גַּעֲזֵעֵהן" [אֲנַחְנוּ כָּבֵד מִפִּירִים מְזָמֵן, רַק זֶה זָמֵן
שְׁלֹא הִתְרַאֲיֵנו].

נב.

(שִׁיחַ-שְׂרָפֵי-קֹדֶשׁ ח"ב תַּקטו)

מוֹהֲרַנ"ת ז"ל אָמַר: "מֵה שְׁנֵהֲגוּ יִשְׂרָאֵל
לוֹמַר סְלִיחוֹת בְּאֲשֵׁמוּרַת-
הַבֶּקֶר, הוּא כִּדֵּי שִׁיתְּפַלְלוּ אַחֲרֵי-כֵן [תַּפְּלַת
שְׁחָרִית] פּוֹתִיקוֹן, כָּל-כֵּן חֲשׁוּבָה 'תַּפְּלַת
הַנְּתִיקוֹן".

לקוטי תפלות

סליחות ושליש-עשרה מדות

☪ [א] לקוטי-תפלות ח"ב מח ☪

(על-פי שיחות-ה"רן פט, 'לדבק עצמו בשליש-עשרה מדות של רחמים')

"אל תזכר לנו עונות ראשונים, מהר יקדמונו רחמיך פי דלוננו מאד".

רבוננו של עולם, בעל הרחמים ובעל הסליחות, "אל מלך יושב על כסא רחמים, מתנהג בחסידות, מוחל עונות עמו, מעביר ראשון ראשון, מרבה מחילה לחטאים וסליחה לפושעים". רב חסד ומרבה להטיב, אשר רחמיך וחסדיך אינם פלים לעולם.

למדנו והורנו, איך להמשיך עלינו באמת בשלמות, שליש-עשרה מדותיך של רחמים.

באפן שנוזקה כל אחד ואחד, אפלו הגרוע שבגרועים והפחות שבפחותים, אפלו פמוני היום, להמשיך עלינו רחמיך וחסדיך הפשוטים שאין בהם שום תערובת דין כלל.

באפן שתמחל ותסלח ותכפר לנו, על כל חטאתינו ועונותינו ופשעינו, שחטאנו ושעינו ושפשענו לפניך מעודנו עד היום הזה.

ותעביר ראשון ראשון, עד אשר יתבטלו ויתכפרו כל העונות ממילא לגמרי.

רבוננו של עולם, מה אומר לפניך יושב מרום, ומה אספר לפניך שוכן שחקים. אתה יודע כמה וכמה חטאים ועונות ופשעים ופגמים גדולים ונוראים שעשיתי מעודי עד היום הזה, עד אשר נעשו מהם כמה וכמה חבילות חבילות של עברות.

ואתה לבד יודע כל עברה ועברה איך נגדרה ונמשכה מהעברה הראשונה השיכה אליה, וכן מעברה לעברה הסמוכה לה, עד אשר נעשית חבילה של עברות.

ובעונותי-הרבים חזרתי ועשיתי מחדש עברה,

שְׁהִיא רְאוּנוּ לְחִבְלָה שְׁנִיָּה, כִּי עַל-יְדֵהָ
חָזְרוּ וּנְמָשְׁכוּ וּנְגָרְרוּ כַּמָּה וְכַמָּה עֲבֹרוֹת,
וְעֲבֹרוֹת מֵעֲבֹרוֹת, רַחֲמָנָא-לְצַלָּן, עַד
שְׁחִזְרָה וּנְעַשִׂית חִבְלָה שְׁנִיָּה שֶׁל עֲבֹרוֹת.

וְכֵן עָשִׂיתִי כַּמָּה פְּעָמִים, עַד אֲשֶׁר
הִשְׁתַּרְגּוּ עָלוּ עַל צוּאְרֵי חִבְלֹת
חִבְלֹת שֶׁל עֲבֹרוֹת.

אֲוִי לִי וַי לִי, אֲוִי, מִי יַעֲצֵר כַּח לְזִכּוֹר
חֶלֶק אֶלְפָּה וּרְבֻבָה מִמַּעֲשֵׂי הָרַעִים
וַיֻּכַל לְחַיּוֹת, אִם לֹא בְּדֶרֶךְ נִסְיָה
וּנְפִלְאוֹתֶיךָ הַנּוֹרְאוֹת.

וַעֲתָה אָבִי שְׁבַשְׁמִים. אָבִי שְׁבַשְׁמִים
מָה אַעֲשֶׂה, אָבִי אֵב הָרַחֲמָן מָה
אֶפְעַל, לְהִיכֵן אֶפְנֶה, לְהִיכֵן אֲשׁוּטֵט,
לְהִיכֵן אֶבְרַח.

בַּמָּה אֲזַכֶּה לְהַמְשִׁיךְ פְּלֵאֵי רַחֲמֶיךָ
וּחִסְדֶיךָ הַפְּשׁוּטִים עָלַי, בְּאֶפֶן
שְׁאֲזַכֶּה עַל-כָּל-פָּנִים מַעֲתָה, לְהַנְצִיל
וּלְהַשְׁמֵר מִכָּל מָה שְׁאֲנִי צָרִיךְ לְהַנְצִיל
וּלְהַשְׁמֵר.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם,
רְבוּנוּ דְעֵלְמָא כְּלָא, מִי כְמוֹךָ
מְרַבֶּה לְהַטִּיב, מִי כְמוֹךָ רַב לְהוֹשִׁיעַ, רַב
סְלִיחוֹת וּבַעַל הָרַחֲמִים.

עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ, וּסְלַח לָנוּ, וּמַחַל לָנוּ,
וּכְפֹר לָנוּ, כָּל הָעוֹנוֹת הָרְאוּנוּ
שֶׁבְכָל חִבְלָה וְחִבְלָה, וְתַעֲבִיר רְאוּנוּ
רְאוּנוּ, בְּאֶפֶן שֶׁכָּל הָעוֹנוֹת הַנְּשֹׂאֲרִים
שֶׁבְכָל חִבְלָה וְחִבְלָה, יִשׁוּבוּ אֵלֶיךָ, וְלֹא
יִקְטַרְגּוּ עוֹד עָלֵינוּ כָּלֵל.

וְאִתָּה תְּרַחֵם עָלֵינוּ וְתַחֲזֹר וְתַתֵּן אוֹתָם,
עַל הָרְאוּנוּ לְעוֹנוֹת רְאוּנוּ,

שֶׁ"הוּא עֲשׂו" "הוּא אָדוּם", אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ
בְּגִלוֹת אֲצִלוּ. אֲשֶׁר הוּא הַגּוֹרֵם הָרְאוּנוּ
לְכָל הָעוֹנוֹת הָרְאוּנוּ וְהָאֲחֵרוֹנִים, עַל-
יְדֵי עֵצֶם הַגִּלוֹת הַמֵּר שְׁמַתְגַּבֵּר עָלֵינוּ בְּכָל
יוֹם, אֲשֶׁר "כָּשַׁל כַּח הַסֶּבֶל".

אֲשֶׁר כְּמַעַט בְּכָל יוֹם מוֹצִיאִין הַדְּמִים
מִקְרַב עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, עַל-יְדֵי רַבּוּי
הַמַּסִּים וְאֲרֻנוּנוֹת וְהַנְּתִיבוֹת שׁוֹנוֹת
וְהַגְּזִילוֹת וְהַשְּׁחָדִים שְׁמוֹצִיאִין מֵעַמְּךָ
יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר זֹאת הִיָּה בְּעוֹכְרָנוּ, כִּי עַל-
יְדֵי-זֶה בָּאנוּ לְכַמָּה וְכַמָּה עוֹנוֹת, כְּאֲשֶׁר
הוֹדַעְתָּ לָנוּ עַל-יְדֵי חֲכָמֶיךָ הַקְּדוֹשִׁים.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, רַחֵם
עָלַי וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל בְּעֵת צָרָה
הַזֹּאת, "כִּי בָאוּ בָנִים עַד מִשְׁבֵּר, וְכַח אֵין
לְלֵדָה".

רַחֵם עָלַי לְמַעַן שְׁמֹךְ, בְּאֶפֶן שְׁאֲזַכֶּה
עַל-כָּל-פָּנִים מַעֲתָה לְפַעַל בְּקִשְׁתִּי
בְּרַחֲמִים אֲצִלְךָ, שְׁתַּעֲשֶׂה אֵת אֲשֶׁר בְּחִקֶיךָ
אֵלַי וְאֵת מִצְוֹתֶיךָ אֲשִׁמֵּר, וְלֹא אֲשׁוּב עוֹד
לְכַסְלָה.

רַחֵם עָלַי מְלֵא רַחֲמִים, בְּרַחֲמִים
הַיְדוּעִים לְךָ, שִׁישׁ בְּהֵם כַּח
לְהוֹצִיאֲנִי מִכָּל הַמְּקוֹמוֹת שִׁירְדַתִּי בְּהֵם,
וְלָשׁוּב אֵלֶיךָ בְּאֵמֶת מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם.

חַמּוּל עָלַי בְּחִסְדֶיךָ, וְהוֹרְנֵי דְרַכֶּיךָ, וְזַפְנֵי
לְאַחֲזוֹ בְּמִדּוֹתֶיךָ הַקְּדוֹשׁוֹת,
וּבְדַרְכֵי טוֹבָה וְרַחֲמֶיךָ, הַכְּלוּלִים בִּשְׁלֹשׁ-
עֶשְׂרֵה מִדּוֹת שֶׁל רַחֲמִים שְׂאֵתָה מִתְּנַהֵג
בְּהֵם עִם בְּרִיּוֹתֶיךָ, שְׁאֲזַכֶּה גַם אֲנִכִּי לִילְךָ
בְּדַרְכֶיךָ, לְרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת בְּרַחֲמָנוֹת

אֲמַתִּי, בְּכָל מִינֵי רַחֲמָנוֹת הַכְּלוּלִים
בִּשְׁלֹש־עֶשְׂרֵה מְדוֹת שֶׁל רַחֲמִים'.

וְאִזְכָּה לְהִיּוֹת טוֹב לְכָל, וְלִהְשִׁיעַ
צְדָקָה, וְטוֹב, וְחֶסֶד, וְרַחֲמִים,
לְכָל הַצְּרִיכִים חֶסֶד.

בְּאִפֵּן שְׂאִזְכָּה לְעוֹרֵר וְלִהְמָשִׁיךְ עָלַי
'שְׁלֹש־עֶשְׂרֵה מְדוֹתֶיךָ שֶׁל
רַחֲמִים'. שֶׁתִּרְחַם עָלַי וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל
בְּכָל־ם, וְתִמְחַל וְתִסְלַח וְתִכַּפֵּר לָנוּ, עַל כָּל
חַטָּאתֵינוּ וְעוֹנוֹתֵינוּ וּפְשָׁעֵינוּ הָרָאשׁוֹנִים
וְהָאַחֲרוֹנִים, וְלֹא יִהְיֶה נִשְׂאָר מֵהֶם שׁוּם
זָכָר וְרֶשֶׁם כָּלֵל. וְתִמְהַר וְתַחֲשִׁיב לְגַאֲלָנוּ
וְלִהְצִיאֵנוּ מִהַגְּלוּת הַמֵּר וְהָאָרֶץ הַזֶּה.

וְתִשְׁמְרֵנוּ וְתִצְלִלְנוּ מֵעַתָּה, מִכָּל מִינֵי
חַטָּאִים וְעוֹנוֹת וּפְשָׁעִים,
בְּשׁוּגֵג וּבְמִזִּיד בְּאוֹנֵס וּבְרָצוֹן, וְתִשְׁיַבְנוּ
אֵלַיךָ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, עַד אֲשֶׁר נִזְכָּה
לְהִיּוֹת כְּרָצוֹנְךָ הַטוֹב בְּאַמֶּת תָּמִיד, אֲנַחְנוּ
וְזָרְעֵנוּ וְזָרַע זָרְעֵנוּ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם.

וְתִתְּיָה בְּעִזְרִי וְתוֹשִׁיעֵנִי, שְׂאִזְכָּה לְזָכוֹת
גַּם אַחֲרַיִם, שְׂאִזְכָּה "לְלַמֵּד
פוֹשְׁעִים דְּרִכֶּיךָ", שְׁיִלְכּוּ בְּכָל בְּדַרְכֶּיךָ
הַקְּדוּשִׁים, לְאַחֲזוֹ בְּדַרְכֵי טוֹבָךָ וְרַחֲמֶיךָ,
לְרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת בְּכָל מִינֵי רַחֲמָנוֹת
וְחֶסֶד הַכְּלוּלִים בִּשְׁלֹש־עֶשְׂרֵה מְדוֹת שֶׁל
רַחֲמִים', וַיִּקְרָא בִּי מִקְרָא שְׁכָתוֹב:
"אֲלַמְּדָה פּוֹשְׁעִים דְּרִכֶּיךָ וְחַטָּאִים אֵלַיךָ
יָשׁוּבוּ".

מִלֵּא רַחֲמִים, אַתָּה יוֹדֵעַ כִּמָּה אֲנִי רַחוּק
מִרַחֲמָנוֹת, מִלְּרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת
כְּרָאוּי, כִּי עָנִי וְאֲבִיוֹן אֲנִי דַל וְנִשְׁחָת,
וְאִין בְּיָדִי לְרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת וְלִגְמַל

עִמָּהֶם חֶסֶד וְלִהְרַבּוֹת בְּצְדָקָה, אֲפִלוּ חֵלֶק
אֶחָד מֵאֲלֶף וּרְבֻבָה מִהָרְאוּי לְפָנֵי רַבּוּי
עוֹנוֹתֵי.

וְגַם מַעַט דְּמַעַט שֵׁישׁ בְּיָדִי לְפַעֲמִים
לִתֵּן צְדָקָה וְלִגְמַל חֶסֶד, רַבּוּ
הַמְּנִיעוֹת כְּנִגְדֵי בְּלִי שְׁעוֹר, כִּי נִתְקַלְקַל
הַרְבֵּה הַרַחֲמָנוֹת אֲצִלִּי, עַל-יְדֵי חֶסְרוֹן
דַּעֲתִי וְעֲנִיוֹתִי בְּגִשְׁמִיּוֹת וְרוּחַנִיּוֹת.

וְעַתָּה מֵאִין יָבֵא עֲזָרִי, מֵאִין תִּבְא
תְּשׁוּעָתִי, בְּמָה אִזְכָּה לְהִמָּשִׁיךְ
עָלַי 'שְׁלֹש־עֶשְׂרֵה מְדוֹתֶיךָ שֶׁל רַחֲמִים'.

עַל-בֵּן בָּאתִי לְפָנֶיךָ בְּעַל הַרַחֲמִים,
יְהִמוּ נָא מַעֲיָךְ וְרַחֲמֶיךָ עָלֵינוּ
לְמַעַן שְׂמֹךְ, וְתִמָּשִׁיךְ עָלֵינוּ 'שְׁלֹש־עֶשְׂרֵה
מְדוֹתֶיךָ שֶׁל רַחֲמִים', בְּעֶצְמָךְ וּבְכַבּוּדְךָ,
בְּלִי אַתְעָרוּתָא דְלִתְתָּא כָּלֵל. כִּי בְדִלוּתֵנוּ
אִין בָּנוּ כַּח לְעוֹרָרֵם מִלְּמִטָּה עַל-יְדֵי
רַחֲמָנוּתֵנוּ, כִּי דְלוּנוּ מְאֹד, וְאָנוּ רַחוּקִים
מִרַחֲמָנוֹת.

לְמַעַנְךָ לְמַעַנְךָ עֲשֵׂה, וְלֹא לָנוּ. רֵאֵה
עֲמִידַתְנוּ דְלִים וְרָקִים. עוֹשֵׂה
צְדָקוֹת עִם כָּל בֶּשֶׂר וְרוּחַ, לֹא כָרְעוֹתֵינוּ
תְּגִמּוּל. מִהֵר יִקְדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ מֵעֶצְמָךְ, כִּי
דְלוּנוּ מְאֹד, וְאִין לָנוּ כַּח לְעוֹרֵר רַחֲמֶיךָ
עַל-יְדֵי רַחֲמָנוּתֵנוּ.

רַחֵם מִלֵּא רַחֲמִים, וְזָכוֹר לָנוּ בְּרִית
שְׁלֹש־עֶשְׂרֵה, וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ
וְחַטָּאתֵינוּ וְעוֹנוֹתֵינוּ מִנִּגְדַי עֵינֶיךָ, וְתִמְחַל
וְתִסְלַח וְתִכַּפֵּר לָנוּ עַל כָּל־ם, וְלֹא יִהְיֶה
נִשְׂאָר מֵהֶם שׁוּם רֶשֶׁם כָּלֵל, רַק תִּהְפֹּךְ
אוֹתָם לְטוֹבָה, שְׁיִהְיוּ כָּל עוֹנוֹתֵינוּ

נתהפכין לזכיות, פאלו עשינו תשובה
שלמה הראויה להפך עונות לזכיות.

"כי לא על צדקותינו אנהנו מפילים
תחנונינו לפניך, כי על רחמיך
הרבים", בכח וזכות הצדיקים האמתיים
אשר המשיכו דרכי טובך ורחמיך
בעולם, וגלו לנו לבקש אותך, ולצעק
אליך, ולהפציר אותך תמיד, יהיה איך
שיהיה, בכחם הגדול לבד בטחנו לבא
ולהתחנן לפניך על כל אלה.

ואתה הטוב בעיניך עשה עמנו, כי
"אנהנו החומר ואתה יוצרנו
ומעשה ידך כלנו. זכור רחמיך יהוה
וחסדיך כי מעולם המה. אל תזכר לנו
עונות ראשונים, מהר יקדמונו רחמיך כי
דלוננו מאד. אתה יהוה לא תכלא רחמיך
ממני, חסדך ואמתך תמיד יצרוני".
"יהיו לרצון אמרי-פי והגיון לבי לפניך,
יהוה צורי וגואלי".

❁ [ב] לקוטי-תפלות ח"ב נז ❁

(על-פי שיחות-ה"ר ח"ב פז, 'לפי הבכיה
בימים-הנוראים כן יש לו אתרוג נאה')

רבוננו של עולם, מלא רחמים, שומע
קול בכיות עמו ישראל ברחמים,
עזרנו לבכות הרבה בכל יום ויום, בלב
נשבר ונדכה באמת, בלב נשבר הבא
מתוך שמחה.

עזרנו שאזכה לבכות לפניך בכל-עת
בדמעות-שליש כבן הבוכה לפני
אביו, על גדל רחוקי ממך, באפן שיהמו

מעיד ויכמרו רחמיך האמתיים עלי,
והשיבנו אליך בתשובה שלמה מהרה.

רבוננו של עולם, בעל הרחמים, מלך
מתרצה בדמעות, אתה יודע
עצם הרחמנות שעלי, וכמה וכמה אני
צריך לבכות לפניך על גדל רחוקי ממך
בלי שעור כאשר אתה ידעת.

רחם עלי ופתח לבי, שאזכה להרגיש
כאבי באמת, עד שאבכה לפניך
הרבה בכל יום ויום, ובפרט בימים
הנוראים, שהם: ימי אלול, וראש-השנה,
ועשרת-ימי-תשובה, ויום-הכפורים,
והושענא-רבא, שהם ימי רצון, ימי
תשובה, ימים קדושים ונוראים מאד.

עזרני והושיעני ברחמיך הרבים,
לבכות בהם הרבה בלב שלם
באמת, "פלגי מים תרד עיני, על לא
שמרו תורתך".

ואזכה להשליך מאתי כל החכמות
וכל המחשבות המבלבלים
ומטרידים ומונעים מתמימות מנקדת
האמת בכל-עת, כלם אזכה לשבר ולבטל
ולהשליכם מאתי לגמרי, ואזכה להתפלל
ולעסק בעבודתך בפשיטות ובתמימות
באמת.

מלא רחמים, זפני בכלל ישראל,
שאהיה בכל הימים הנוראים
בבחינת: "נער בוכה". ואתה תחמל עלי
בחמלה גדולה וברחמים רבים, באפן
שאזכה מעתה על-כל-פנים להשליך כל
הרע והבלבולים מאתי, ואעזב דרכי הרע
ומחשבותי המגנות והמבלבלות.

רחם עלי למען שמך מלא רחמים, ותן לי ימים נוראים טובים קדושים וטהורים באמת. זפני להתקדש מעתה, בפרט באלו הימים הנוראים הקדושים הנשגבים מאד.

זבני לשפך את לבי כמים נכח פניך יהוה תמיד, בפרט ברבוי הסליחות והתפלות שמרבים באלו הימים הנוראים המרעידים ומרעישים מאד.

מי לא יירא מי לא יפחד בימים כאלו המלאים פחד ואימה ויראה חיל ורעדה וחלחלה מפניך. מי לא נפקד בימים ההם, פי הם נוראים ואימים מאד מאד, ומלאכים בהם יחפזון, וחיל ורעדה יאחזון, ויאמרו הנה יום הדין.

רבוננו של עולם, רבוננו של עולם, איום ונורא, תן לי דבורים חדשים עתה, תן לי דבורים עתה לרצותך בהם ממקום שאני שם עתה עתה, שאזכה לשוב אליך באמת מעתה.

עזרני מלא רחמים, הושיעני הושיעני מלא ישועות, משכני לתוך תמימות ופשיטות באמת, ולא אחשוב שום מחשבות חיצוניות, ולא שום מחשבות יתרות (שקורין: איבערטראכטן).

רק אעשה עצמי כאיני יודע, פי באמת [אין אני יודע] אינו ידוע לי כלל מה נעשה עמי, מכל-שפן מה שנעשה בעולם, פי "מאד עמקו מחשבותיך".

רחם עלי מלא רחמים, וזפני להתנהג בתמימות באמת בכל-עת, באפן שאשוב על-ידי-זה אליך באמת מהרה.

זבני לבנות הרבה בראש-השנה, ויום-הכפורים, והושענא-רבה, ובכל ימי אלול, ועשרת-ימי-תשובה, באפן שיתעוררו רחמיך עלי, ותחמל עלי ועל כל ישראל, בחמלה גדולה ואהבה יתרה.

⊗ [ג] תפלות-הבקר א ⊗

(על-פי 'לקוטי-הלכות' השפמת-הבקר א - הבנויה על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א רפב, 'אזמרה לאלקי בעודי')

וזבני לעורר ה'שלוש-עשרה מדות של רחמים'. שעל-ידי ה'שלוש-עשרה מדותיך הקדושים', זוכין לתקן חטא העגל, שבו תלויין כל החטאים והפגמים של כל הדורות. ואפלו מה שנעשה עמי השפל והפגום, הכל הוא על-ידי חטא העגל.

ועל-ידי שאיש הישראלי זוכה להתעורר משנתו ולקום בחצות ולשפך לבו לפניך - על-ידי-זה אתה מעורר 'שלוש-עשרה מדותיך הקדושים', ואתה בעצמך מברר ומלקט כל הטוב שנמצא בכל אחד מישראל, ואתה בונה מזה המשפן הקדוש, "מה טבו אהליך יעקב משפנתיך ישראל".

שעל-ידי-זה נתקן חטא העגל, ועל-ידי-זה אתה מתפאר עם

☪ [ה] תפלות-הבקר יא ☪

(על-פי 'לקוטי-הלכות' ציצית ב - הבנויה על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב יב, 'ואיה השעה לעולה')

כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב:
"יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ אֶתְפָּאֵר".

☪ [ד] תפלות-הבקר י ☪

(על-פי 'לקוטי-הלכות' ציצית א - הבנויה על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א א כט, 'האי גברא דאזל בעי אתתא')

וְנִזְכָּה, שְׁגַם אֶתָּה תִּתְבָּרַךְ תִּתְעַטֵּף
בְּטִלִית לְבָן, שֶׁהוּא טִלִית שֶׁל
רְצוֹן, וְתִסְדֵּר הַשְּׁלֹש־עֶשְׂרֵה מִדּוֹת שֶׁל
רַחֲמִים עַל-יְדֵי הַצִּיצִית, וְתִמְלֵא עָלֵינוּ
רַחֲמִים וְרְצוֹן וְסְלִיחָה וְכַפָּרָה, וְתִכַּפֵּר לָנוּ
עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ.

"כִּי אֶתָּה סָלַחְתָּ לְיִשְׂרָאֵל וּמָחַלְתָּ לְשִׁבְטֵי
יִשְׂרָאֵל בְּכָל דּוֹר וָדוֹר, כִּי אֵין לָנוּ
מִלָּךְ מוֹחֵל וְסוֹלַח אֶלָּא אֶתָּה". "בְּרוּךְ
יְהוָה לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן".

וְעַל-יְדֵי עֲטִיפַת נַפְשִׁי בְּהַטְלִית, אֲזַכֶּה
לְעוֹרֵר הַשְּׁלֹש־עֶשְׂרֵה מִדּוֹת
שֶׁל רַחֲמִים, וְלְהַלְבִּישׁ אֶת הַשְּׂכִינָה
בְּלְבוּשֵׁי דְנְהִירִין.

דַּעַם רַבִּינָם רֵאשֵׁי הַשָּׁנָה

וְעִזְרָנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים

שֶׁנִּזְכָּה לְנִסֵּי לְצַדִּיקִים - אַמְתִּיִּים

עַל רֵאשֵׁי - הַשָּׁנָה

וְנָשָׂם יְהוָה בְּכָלֵלִים

- כָּל נַפְשׁוֹתֵינוּ יַחַד -

בְּכָלֵלִים וְיָת גָּדוֹל

וּבְאֵהְבָה רַבָּה:

(לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א סא)

דַּעַם רַבִּינִים רֵאשֵׁי הַשָּׁנָה

וְזִכְנוּ בְּרַחֲמֵיךָ הַרְבִּים וְחַסְדֵיךָ הָעֲצוּמִים

שֵׁנִיכָה בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה

– לְנַסֵּעַ –

עַל 'רֵאשֵׁי-הַשָּׁנָה

לְצַדִּיקִים-אֲמֹתִיִּים

כִּי אַתָּה 'לְבַד' יוֹדֵעַ

כַּמָּה וְכַמָּה 'הַתְּפֹאֲרוֹת' וְ'שֵׁעֲשׂוּעֵי'ם

גְּדוֹלִים וְנוֹרָאִים

– אֲשֶׁר אַתָּה מְקַבֵּל בְּכָל רֵאשֵׁי-הַשָּׁנָה וְרֵאשֵׁי-הַשָּׁנָה –

מִה'קַבּוּץ-הַקָּדוֹשׁ שֶׁל עַמּוֹךְ יִשְׂרָאֵל

אֲצִל הַצַּדִּיקִים-הָאֲמֹתִיִּים!

(לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת ח"ב כ"ט)